

ПОЛИТИКИН

БРОЈ
1238

ЗАБАВНИК

19.9.1975. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVI

4

динара

КОМПЛЕТАН
СТРИП
ДЕЛТА
99

KLAS

Ripley

Веровати или не!

НИКАД БОЛЕСТАН ЗА 114 ГОДИНА

БРАНЧЕСКО ХУЦАПОЛИ
(1587-1702)
ИЗ КАЗАЛЕ У ИТАЛИЈИ,
ЖИВЕО ЈЕ
114 ГОДИНА
И ПРВИ ПУТ
СЕ РАЗБОЛЕО
ПОСЛЕДЊЕ ГОДИНЕ СВОГ
ДУГОГ ЖИВОТА.
ХУЦАПОЛИ СЕ ПЕТИ ПУТ
ОЖЕНИО У 98. ГОДИНИ.
ЊЕГОВА ПОТПУНО СЕДА
КОСА ПОЦРНЕЛА ЈЕ
КАД ЈЕ ИМАО 100,
А ОБРВЕ И БРАДА
КАД ЈЕ ИМАО
112 ГОДИНА.

ВЕЛИКИ БУДА

У ХРАМУ ТОДАИЏИ У
ЈАПАНСКОМ ГРАДУ НАРИ,
ИЗРАЂЕН У 8 ВЕКУ
САДРЖИ 438 ТОНА
БАКРА 2 ТОНЕ ЖИВЕ
И 440 КИЛОГРАМА
ЧИСТОГ ЗЛАТА.

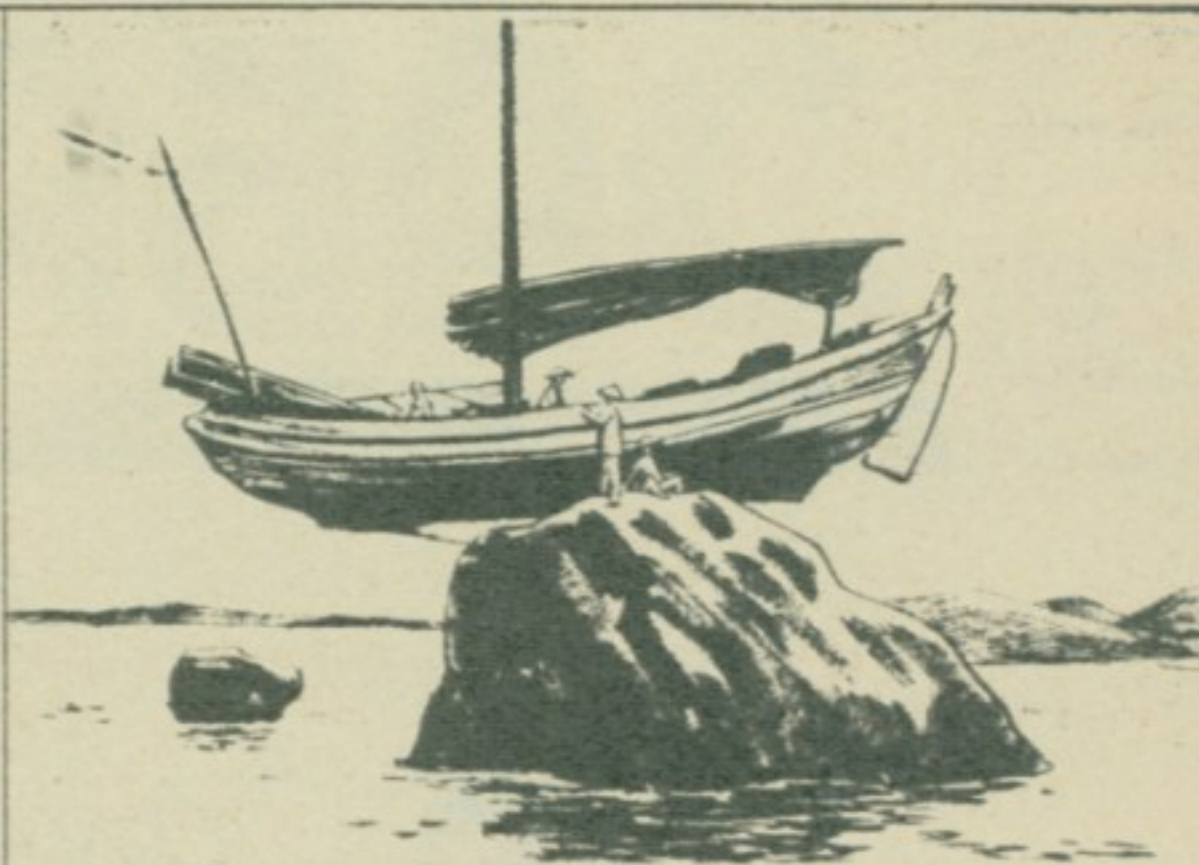
Ован

СА 6 НОГУ
ПРИКАЗИВАН ЈЕ
У ЕНГЛЕСКОЈ КАО
ЧУДО 1790. ГОДИНЕ.

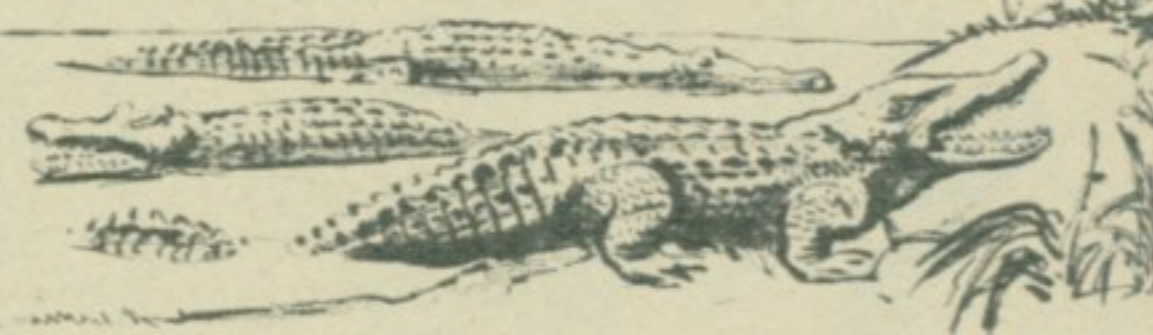
ВЕНЦЕЛ АНТОН КАУНИЦ (1711-1794)

АУСТРИЈСКИ
КАНЦЕЛАР
УВЕК ЈЕ НОСИО
ЈЕДНО ПРЕКО
ДРУГОГ,
6 ОДЕЛА -
И ТО КАКО ЗИМИ,
ТАКО И ЛЕТИ.
ЛЕЋЊА ОДЕЛА
БИЛА СУ МУ ОД
ЛАКШИХ
ТКАНИНА.

Једна КИНЕСКА ЦУНКА

ОСТАЛА ЈЕ НА ВРХУ
СТЕНЕ КОЈА СЕ
УЛУЦИ АМОЈА
ЗА ВРЕМЕ ЈЕДНЕ ЈАКЕ
ОСЕКЕ НИВО МОРА
НАГЛО СПУСТИО
ЗА 6 МЕТРА.
(1933)

За МУНГО ПИРА

МУХАМЕДАНСКОГ СВЕТОГ ЧОВЕКА
ИЗ 19. ВЕКА ЛЕГЕНДА КАЖЕ ДА ЈЕ
УМЕО ДА НАТЕРА НА ПОСЛУШНОСТ
ЧАК И КРОКОДИЛЕ. У БЛИЗИНИ
ЊЕГОВОГ ГРОБА КРАЈ КАРАЧИЈА
(ПАКИСТАН) И ДАНАС ИМА
КРОКОДИЛА.

1238/2

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● први преглед животних намирница у Београду извршен је 1891. године, а 10. јула следеће године општина је издала наредбу о обавезном прегледу животних намирница, нарочито млека, уља, вина, сирћета и другог.

● на обали Мртваг мора ухваћен је пантер. Овај догађај узбудио је зоологе који су веровали да су ове велике мачке у овим краје-

вима потпуно истребљене, мада се сматра да их је у античко доба било много. Према речима доктора Гуиора Иланиа, поред ухваћеног, у овој области скрива се још шест или седам пантера.

● у старој римској војсци бегунцем се сматрао сваки онај војник који би се толико удаљио од логора да није чуо знак трубе. Чак и такви бегунци кажњавани су смрћу.

● Чикаго, данас један од највећих градова у Америци добио је име по једној индијанској речи

чији тачан превод гласи: „место где се дивљи лук јако осећа“

● и код пса може да се утврди идентитет, и то када се беби-псу узме отисак њушке јер он остаје исти целог живота.

● нису само голубови служили за пренос писама на даљину. Познато је да су стари Римљани користили и ласте

које су брже од голубова. Између Рима и удаљених римских провинција постојала је права ластавичја поштанска служба.

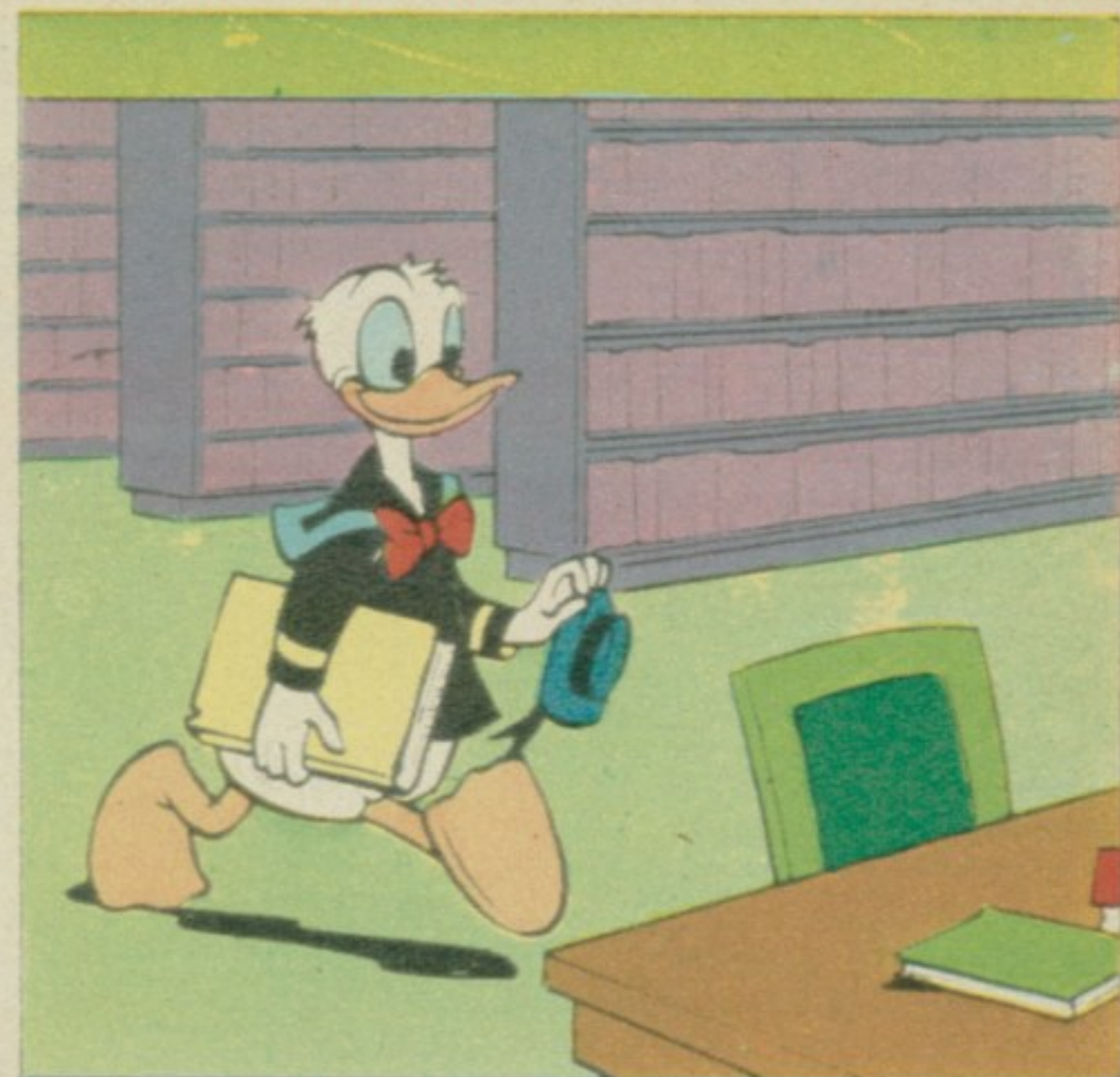
● „Монта Лиза“ је једина слика на свету која прима личну пошту, и то јачешће љубавну. Последње писмо, како пишу француски листови, послато је недавно из Аустралије а адресовано је овако: „Мадам Мона Лиза, звана „Ла Ђоконда“, музеј Лувр, Париз.“

● статистичари кажу да ако би се особа која станује на петом спрату три пута дневно пе-ла пешице до свог стана, за годину дана попела би се на висину три пута равну Мон Влану, највишем планинском врху у Европи (4807 м).

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ГЕНЕРАТОР

ПОД КЕОПСОВ

Египатски свештеници тако су одлично знали физику да су, изгледа, у својим храмовима имали и електричну струју.

Пре десетак година научницима је најзад пошло за руком да реше заго-
нетку у пећинама Канчал де Маома и Абри-
да лас Вињас у Шпанији. Сасвим неочекивано пока-
зало се да цртежи на зидо-
вима, из доба палеолита,
представљају астрономске
записе о кретању Месеца
и Сунца! Како је то могу-
ће? Још једном је у науци
оживело питање: није ли
некад давно, у праскозорје
човечанства, постојао неки
непознати извор културе
из кога су касније народи
црпili велика научна зна-
ња?

ТАМНА ВЕНЕРА

Историја науке обилује
серијом загонетки које ни
до данас нису решене. От-
куда су, рецимо, „први љу-
ди“ знали да је Земља ок-
ругла, а управо тако пише
у прастарој светој књизи
„Попол-Вух“ пронађеној у
Гватемали? Па и астешки
„фудбалери“ играјући ок-
руглом лоптом само су по-
дражавали богове који „ба-
цају небеска тела у про-
странство“.

Кад је Кортес напао Мек-
сико 1520. године открило
се да европски календар
заостаје за астечким (и та-
чим астрономским) време-
ном за читавих десет дана!

Године 1956. на Међуна-
родном конгресу археолога
који се баве проучавањем
америчког континента ен-
глески научник и књижев-

знака три крста“ — како
су га називали шпански ос-
вајачи у XVI веку, дугачак
читавих 250 метара. Зна-
чење циновског трозупца с
гранама урезаног у стене

ље не само у Јужној Аме-
рици него и целом свету!
(Први сеизмограф у модер-
ној епохи изграђен је 1879.
године!)

На рушевинама Пеленке,

део пред њим. Опис ових
огледала сачувао се до да-
шњег дана.

Четврт века пре тог чу-
дног огледала Џиваки,
славни лекар древне Ин-
дије, имао је свој „ренд-
ген“. Био је то необичан
камен: чим би га принео
болеснику, он би „осветлио
све органе у телу“ и одре-
ђивао болесно место.

У светим индијским књи-
гама налази се тачан опис
са упутствима за цељење
против великих богиња! Ка-
ко је могуће да су свеште-
ници знали за пелцовање
4000 година пре Европља-
на?

МОБИ ДИК ПОСТОЈИ

Све донедавно многи
су мислили да је бели
кит о коме је енглески
књижевник Херман Ме-
лвил написао књигу
„Моби Дик“ — плод
маште. У пролеће про-
шле године, међутим, у
близини канадске оба-
ле уловљен је бели кит
први пут у историји.
Дугачак је четири мет-

ра, а тежак шест тона.
Сада Моби Дик, како
је кит назван, живи
међу својом „обичном“
собраћом у највећем
зоолошком врту за кит-
тове, у канадској об-
ласти Британска Ко-
лумбија. Научници о-
чекују његово потом-
ство. Занимљиво је ка-
кве ће боје бити деца
Моби Дика.

МЛЕКО У ПРАХУ ПРЕ 700 ГОДИНА

Чувени путник и истраживач Марко Поло
(1254—1323), први Европљанин који је посетио Да-
леки исток, човек који је пропутавао целу Средњу
Азију, провео у Кини двадесет пет година, посетио
Сундска острва, Јапан, Цејлон, Персију и Јермени-
ју, у свом занимљивом путопису, говорећи о Тата-
рима, пише: „Они имају суво млеко које је као су-
во тесто и они носе са собом то млеко. И, кад желе
да једу, они га ставе у воду и тресу суд све док се
оно не раствори у води, а затим га срчу“. Западна
цивилизација откриће поступак како се млеко прет-
вара у прах тек у XX веку!

ник Коти Берланд поднео
је извештај о записима у
Ел Кастну, у Гватемали, ко-
је је успео да дешифрује.
Запис је говорио о томе
како је тамна Венера пре-
шла преко Сунчевог диска
25. новембра 416. године на-
ше ере! (Помрачење Вене-
ре откриће Кеплер тек
1631.)

У Перуу, на обали Тихог
океана, у заливу Писко, на-
лази се цртеж „чаробног

вековима није могло бити
одгонетнуто. Недавно је,
међутим, историчар Бел-
тран Гарсија изнео једну
занимљиву претпоставку.
Он сматра да овај урезани
споменик није ништа дру-
го до огромни... сеизмо-
граф за који је било обе-
штено клатно псмоћу ужета
и чекрка. Клатно је по-
мишљењу Гарсије било то-
лико осетљиво да је могло
да региструје потресе зем-

у Мексику, на гробницу ко-
ју је открио археолог Руз-
-Џилије постоји један не-
разумљив барелеф. Он при-
казује човека на седишту с
наслоном, нешто нагнутог
напред док му руке почи-
вају на некој врсти насло-
на. Иза седишта налази се
неки компликован уређај
из кога избија пламен.
Спреда се зидови кабине
сужавају, а у њој се нала-
зи и мноштво детаља. Фран-

цуски научници Тарад и
Мили после дугог проуча-
вања споменика дошли су
до закључка да је то цр-
теж космичке ракете с кос-
монаутом који седи, а они
чудни мали делови су де-
лови мотора и табла с ин-
струментима за управља-
ње!

Питање, међутим, и даље
остаје отворено. Је ли то
сведочанство о давним за-
борављеним временима кад
су људи могли да лете или
можда надгробна плоча при-
казује долазак космонаута
с друге планете? Јер, пре-
ма учењу свештеника Ма-
ја, богови су се спуштали
на Земљу са неба...

И на другим континен-
тима срећу се сличне заго-
нетке старе вековима.

КИНЕСКИ РЕНДГЕН

Тешко је поверовати, али
пре 2200 година у Кини су
болеснике „осветљавали“
некаквим зрацима сличним
рендгенским. У време вла-
давине цара Чин Шија
(256—210. године пре наше
ере), на двору Хјан Јана у
Шансију, постојала су два
огледала — стаклено и ме-
тално. Гледајући у једно
од њих лекар је „скроз“
видео пацијента који је се-

ОМ ПИРАМИДОМ

Наука древне Индије, баш као и савремена, сматрала је да је Сунчев систем стар милијарде година, а само пре 100—150 година многи научници веровали су да је свет створен пре 6000 година! Индијски брамани задивљују и својим цифрама којима су изражавали бескрајно мале величине. У књигама Сурја Сидханта и Врихат Сатаека дан се дели на 60 часова или „кала“. „Кала“, која одговара периоду од наша 24 минута, дели се на 60 „викала“, то јест на временске размаке који чине по 24 секунде. Даље шездесетоструко дељење времена на „пара“, „тат пара“, „витат пара“ и „има“ завршавало се са „кашта“, или — једном тристамилионитим делом секунде! Шта ће народу који је миленијумима имао само сунчев часовник, овакво „микроскопско“ мерење времена потребно само у нуклеарној физици? На ово питање још нико није успео да одговори.

БАГДАДСКЕ БАТЕРИЈЕ

У археолошком музеју у Атини и данас се може видети један занимљив експонат који личи на старински сат са зарђалим зупчаницима. Предмет је стигао у музеј 1900. године кад

су га на дну мора пронашли рибари. Научници су закључили да је то веома осетљива справа и да је начињена пре више од 2000 година, али њена намена остала је деценијама необјашњена. Тек 1959. један научник открио је да је то модел Сунчевог система — минијатурни планетаријум с покретним планетама! „Наћи тако нешто — изјавио је научник — исто је што и открити млаз ни авион у гробници фараона.“

У историји старог Вавилон такође постоје многе загонетке. Тако у астрономским таблицама, које се чувају у Британском музеју у Лондону, жреци пишу о „рогоима Венере“. Пошто је планета Венера ближа Сунцу него Земља, она пролази кроз исте фазе као и Месец. Али, срп Венере може се видети само помоћу телескопа?!

Из таблица се може закључити да су вавилонски свештеници знали и за четири велика сателита Јупитера много много пре но што ће их открити Галилеј.

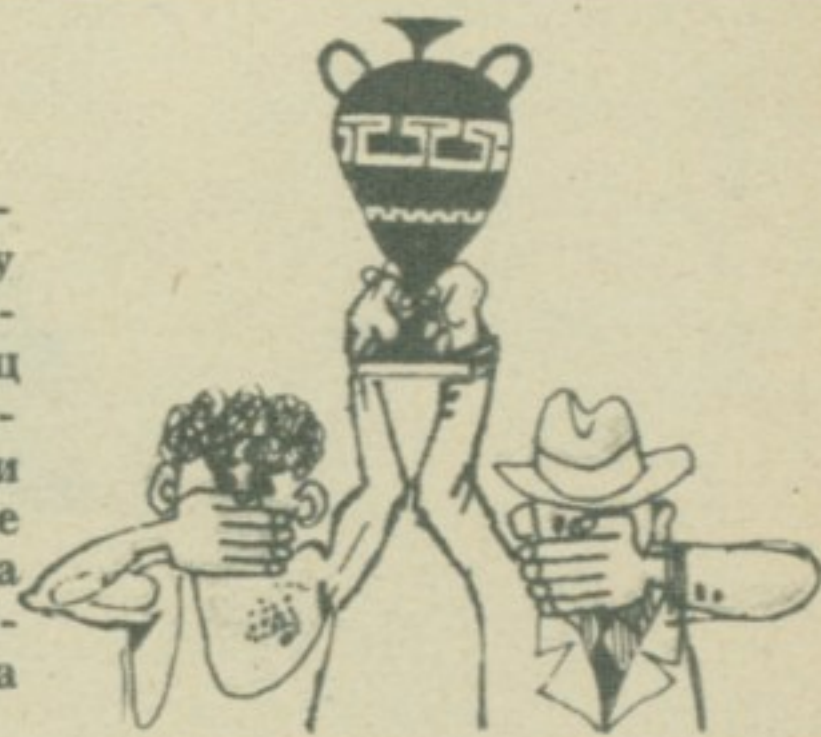
Пре четрдесетак година немачки инжењер и археолог Вилхелм Кениг пронашао је недалеко од Багдада неколико чудних ваза с бронзаним улошцима и гвозденим затварачима. Ове вазе биле су старе преко 2000 година и Кениг није могао да одгонетне за шта

су могле да служе. Тек после II светског рата одлучио је да провери своју претпоставку да су то — електричне батерије! Изведени су одговарајући експерименти и доказано да су ове батерије могле да

Знаменити римски сатиричар Јувенал писао је с подсмехом о томе како статуе древног Египта задивљују римске „туристе“. Чим би сунчеви зраци пали на усне статуе, зачула би се пријатна музика. Сви

ТАЈНА ЦРНОГ ПОРЦУЛАНА

Како се добија црни порцулан знали су још стари Римљани. На жалост, тајну су однели са собом у гроб и у наше време само један човек у целом свету зна рецепт за црни порцулан. То је Аустријанац Франц Куковек. Црне вазе које он прави ни по чему се не разликују од оних које су пронађене при ископавању у Помпеји, премда мајсторе дели две хиљаде година. Нови проналазач црног порцулана има још једну заједничку особину са својим претходницима: као и стари Римљани и он ћути тако да тајна црног порцулана остаје и даље — тајна.

дају напон до шест волти!

У истој области Ирака открити су предмети познати методом галванопластике, још старији од Кенигових батерија!

Римски историчар Лукијан описујући Сирију прича о драгом камену на челу богиње Гере који осветљава храм заслепљујућом светлошћу. И за очи египатске богиње Изиде, које су „зрачиле“, објашњење можда исто тако треба потражити у постојању електричних батерија и лампи.

ови звучни и светлосни ефекти јасно говоре да су египатски свештеници одлично знали физику.

ПРОПАЛА ИЗНЕНАДА

Многи познати научници писали су не једном о цивилизацији која је у дубокој прошлости нестала без трага. Путн је, рецимо, био пун поштовања за старе мудраце: „Ако сам и видео даље — казао је — то је зато што сам стајао на раменима ђинова.“

А многи од тих великана науке добили су своје образовање управо у Египту. Међутим, ко је, након, био „учитељ учитеља“? Совјетски научник Валериј Брусов одговара кратко: „Атланти“.

Тема о легендарном континенту Атлантиди, наравно, остала је до данас спорна. Па ипак, ако допустимо могућност да је у далекој прошлости постојала висока цивилизација која је изненада пропала у геолошкој катаклизми, многе загонетке науке могле би се објаснити. Тако би постало разумљиво како је могуће да су народи Маја имали тако прецизан календар, одакле су Инке узеле свој сеизмограф, Кине-

зи рендгенско огледало, а жреци Вавилонa, Египта и Индије знали за електричну струју.

Али, како се све то изгубило?

Да би одржали власт над народом, свештеници су своја знања чували као највећу тајну. Још до пре 150 година у Индији су припаднику ниже касте који би намерно или случајно чуо питање из светих књига брамана, сипали у уши растопљено олово! Научна знања потекла од оних које је Брусов назвао „учитељима учитеља“ жреци су све више обавијали тајном и ритуалом тако да је током времена остало само мрмљање неразумљивих фраза.

ШТА ЧУВА

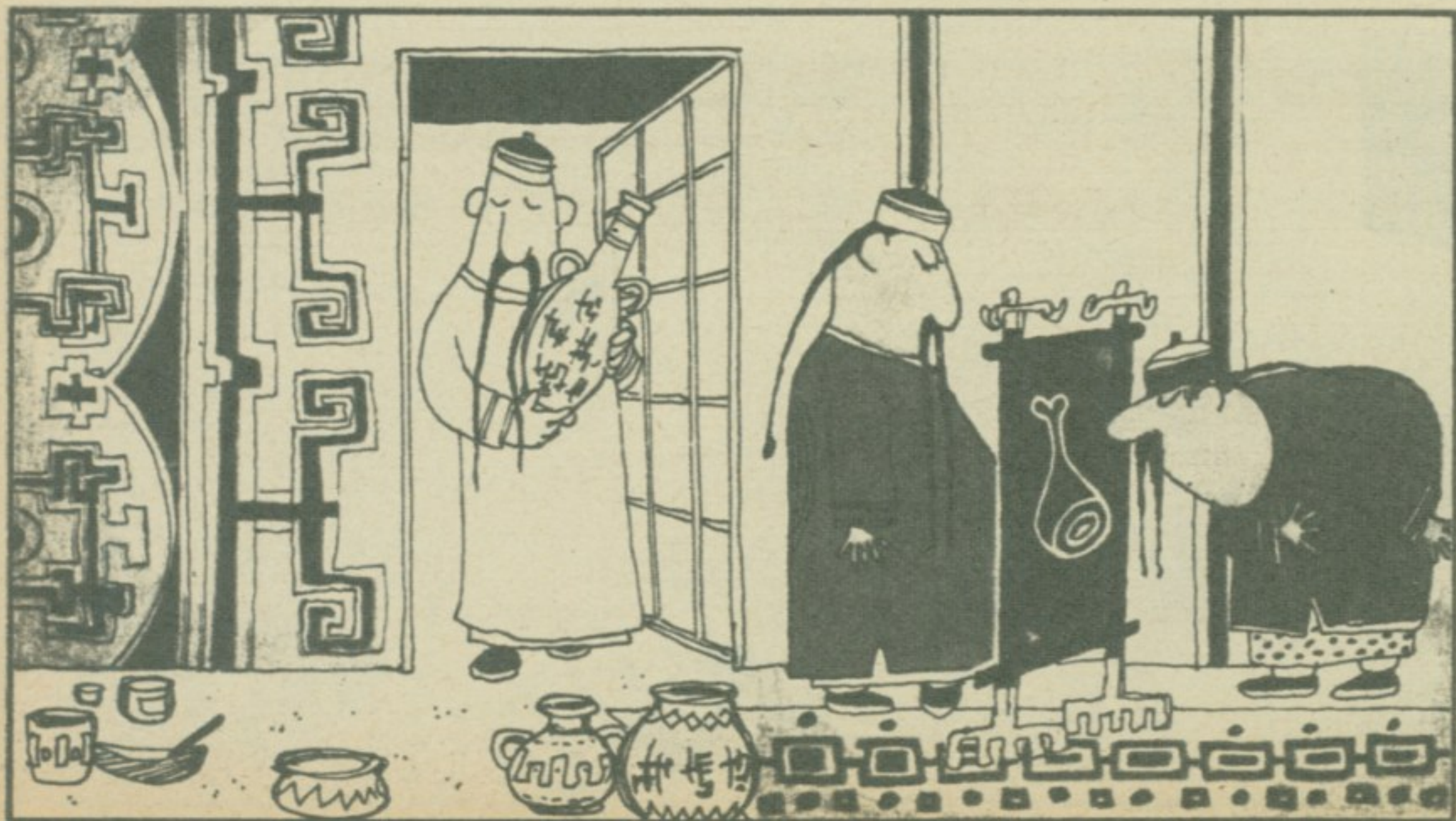
»ХУ«

С почетком нашег миленијума научници су сасвим јасно говорили о тајним подземним скровиштима Египта у којима се чува историја човечанства до светског потопа. Арапски речник с објашњењима Фирзабади (XIV век нове

ере) тврди да је улога пирамида „да сачувају уметност, науку и сва знања од потопа“. Занимљиво је да су древни Египћани сфингу звали „ху“ што значи „чувар“. Могућно је да оне стварно и чувају најстарије музеје и библиотеке света.

Пре отприлике хиљаду година Арабљани су много писали о покретним зидовима у галеријама пирамида, о тајним вратима која отвара нека непозната снага. Постоје приче о роботама који чувају та подземна скровишта и блеску јарске светлости у недри-ма пирамида.

Ако то нису приче из „Хиљаду и једне ноћи“ и ако су арапски летописци записали истину, тада њихове речи наводе на мисао да испод пирамида и сфинга постоје велики генератор који је био извор енергије и омогућавао сва ова чуда. А то није тако тешко открити. Истраживања помоћу рајгеровог бројача и апарата који бележи колебање магнетног поља не коштају много а могу довести до неочекиваних открића у археологији. Ко зна каква нас све интересна открића чекају дубоко под пирамидама и сфингама.

Л. СРЕДАНОВИЌ

**ДИКАН И
СТАРИ СЛОВЕНИ**

Б. ЋУРИЏА

Чим је пала ноћ, диверзантска група Прве сремске партизанске чете упутила се према прузи Вогањ — Сремска Митровица. Кренули су да униште немачки воз који је сваке ноћи, тачно у поноћ, туда пролазио.

На челу колоне ишао је комесар Франц Кафола, немиран и забринут. Страховао је да ли ће акција успети. Било је тешко набавити експлозив, а нарочито каписле, па је он предложио да мину упале помоћу динамитских штапића које су звани штапиница. До експлозива су лакше долазили — вадили су га из неексплодираних авионских бомби.

Кад су стигли до пруге, закопали су мину међу прагове и сакрили се у јарак. Претворили су се у уво и око, нерви подрхтавају, чека се... А око њих зеленило се само наслућује, мирише лето у травкама, које грицкају, а топлота августовских дана избија из земље, њихове. Роје се мисли, стапају се у једну — до последњег човека браниће те сремске равнице. Тако су се заклели, има већ две године.

МИНА ЈЕ ЗАТАЈИЛА

Ево га! Воз наилази, све тутњи, виде се и варнице које куљају из локомотиве. Брекће, стење, хукће грдосија, све је ближе. Франц седи зрчен на прузи, мрак га прикрива. За тренутак засија шибица, самс су је борци приметили. Штапин је упален, кроз десетак секунди активираће мину. Прерано, на време или прекасно, никад се не зна.

Неколико тренутака касније локомотива је протутњала поред њих, иза ње није било вагона. И тек када је прошла, зачула се експлозија.

Потиштени, борци су се враћали према Фрушкој гори, полако, ногу пред ногу. Нису извршили задатак. Како ће остале другове погледати у очи?

Комесар је ћутао. Не, није он погрешно! Локомотива је ишла већом брзином него што су предвидели, а и штапини су несигурни, често затаје. Зато треба направити електричну капислу, колико пута су је демонтирали, пажљиво разгледали сваки њен део. Тада му је синула идеја. Саопштио је чим су стигли.

— А како мислиш да направиш ту капислу? Није то тако једноставно — сумњичаво је вртео главом млади борац Микан.

— Разбићу батеријску сијалицу, али ћу пазити да платинско влакно остане читаво. Онда ћу га ставити у алуминијумску цев у којој се налази бездимни барут. Све ћу запустити папиром и воском...

— И, и? — настављали су борци а подругљив смешак играо им је на уснама.

— Коло струје проћи ће кроз сијалицу, платинска

ПРАВИШ ЛИ ДИНАМИТ, КОМЕСАРЕ?

Само се ви подсмевајте — мрмљао је Франц Кафола и настављао да монтира електричну капислу.

жица ће се усијати, запалиће барут, он капислу и... и готово.

— Ех, само машташ, комесаре! Догодиће се исто што и данас. Воз ће проћи преко мине а онда ћемо тражити грешку на тој твојој каписли — љутио се један борац.

— Добро, добро, видећемо — рече Франц и окрете им леђа.

ОПЕТ — НИШТА

Данима је Кафола нешто купкао, дељао, стругао и преправљао у врбаку. Мало је говорио, на задиркивања је одговарао смешком а очи су му сијале.

— Комесаре, правиш ли то динамит? — пецкали су га другови. — Ала ће то бити експлозијааа!

— Само се ви подсмевајте — мрмљао је Франц. — Још вечерас покажаћу вам како ће да пали ова каписла.

Када се смрачило кренули су према прузи. Поставиће мину на исто место као пре неколико дана. Овог пута мора да успе, ваљда комесар најбоље зна шта ради.

Наилази воз, месечина обасјава вагоне. На прозорима су војници који не слуте шта их чека. Одлеће у ваздух, шине, цела композиција, немачки шлемови, улубљени затрпаће јарак. Још само мало, точкови локомотиве већ су изнад мине... Сад!

— И — ништа! Само клопање точкова, једнолично и раздражујуће, нестаје звук иза оуке.

Тајак, а онда кикот. Смеју се борци свом комесару.

— Сутра ће бити боље — каже мукло Франц.

— Сутра? Поред нас ће и цела Хитлерова Немачка овде да се пресели. Какви смо то борци кад нисмо у стању један воз

да зауставимо? — говорили су.

КРАТАК РАПОРТ

— Трећа срећа — покушао је да се нашали Франц кад су сутрадан поново стигли на пругу. — Уместо једне ставио сам пет електричних каписли. Јуче се прекинула платинска нит, али данас ћемо поднети најкраћи рапорт: „Диверзија успела“. Кад вам кажем!

Али воз никако да наиђе. Можда је непријатељ наслутео шта му спремамо, па је поставио заседу. Ако су иза оног дрвећа које као да се снујдило поред пруге? Ипак су то само сенке, месец се поја-

вио у крошњама. Франц наслања уво на шину, ништа се не чује. Нестрпљиво се премешта с ноге на ногу, пали цигарету и крије жар у шапи. Воз касни већ читав сат.

Онда су зачули писак локомотиве. Брзо је воз стигао до мине. „Стегните песнице, другови! Колико за срећу!“ — шапуће комесар и укључује батерију.

Одједном — експлозија. Вагони се ломе, налећу један на други. Међу изненађеним непријатељима настаје метеж и комешање.

Партизани су одушевлени, грле се, прилазе комесару, честитају му. Хвале његов изум и коре себе што су сумњали.

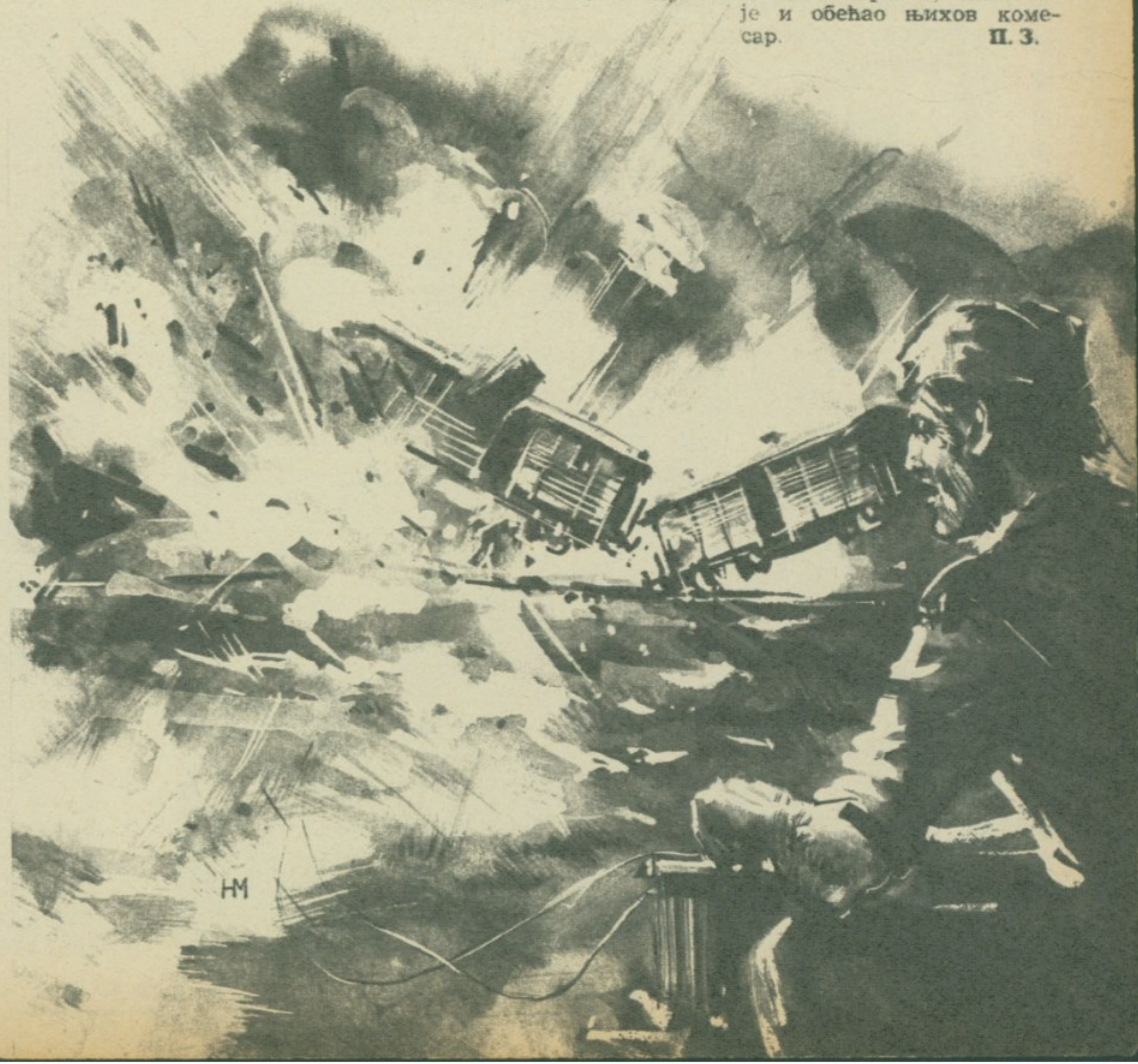
Пењу се на узвишницу, одатле се боље види пожар на прузи. Док су се пели чули су познати звук, а одмах затим угледали су светла немачког воза. Несмањеном брзином приближавао се покиданом делу пруге. На осветљеном прозору локомотиве машиновођа зуре негде у поља и не примећује препреку. Још двадесет метара, десет, пет. Машиновођа се протеже, спава му се.

Ужасан, тресак, ломљава, гужвају се вагони, Немци запомажу.

Партизани нису очекивали овакав успех. На већ уништени непријатељски воз налетео је још један. Францу срце туче у грудима, као да ће искочити. Сада се искупио зарије неуспехе. Две локомотиве су уништене и скоро сви вагони, око хиљаду и шест стотина немачких војника избачено је из строја.

На Фрушку гору борци се враћају радосни. Рапорт ће бити кратак, како им је и обећао њихов комесар.

П. З.

СУЈЕВЕРНИ

„На основу дате ми концесије јављам поштованом грађанству да сам већ увелико преузео припреме и да ћу у најскорије време приступити самом раду, с тога се јављам г. г. фабрикантима, трговцима, задругама, јавним заводима, редакцијама, докторима, апотекарима, го-стионичарима и свим осталим корпора-цијама, који по природи свог посла има-ју честа саобраћаја са Београдом и ње-говом околином, па би желели да се с њом разговара и споразумева из своје радње, да ми се пријаве ради уписа.

Услови за претплату су ови:

— Ко жели једну или више штација имати, мора се најмање за три године обавезати да ће доле означену цену за све време плаћати.

За сваку штацију по вароши плаћа се по 20 динара месечно, а ван вароши од сваког километра месечно по 10 динара више...

Иако је чинио све само да дође до ци-ља, иако је кумио и молио старе Бео-грађане да се уписују у телефонске „абоненте“ велики посао Панте Михаи-ловића неславно је пропао. Јер нико ни-је желео телефон у стану.

Тек осам година од овог догађаја, а четрнаест од проналаска Александра Бе-ла, налазимо званичну вест о увођењу приватних телефонских веза. Тада је одобрено Светозару Николићу штампару и Пери Толоровићу новинару, обојици из Београда, да за своје приватне потребе могу подићи телефонску линију и то првом до његове канцеларије и радио-нице, а другом до канцеларије и штампарије.

Прве „државне“ телефонске линије и телефоне добили су још 1884 године двор, народна скупштина и ватрогасно друштво које се у то време налазило у капетан Мишином здању.

Александер Грејам Бел заштитио је 1876. године свој проналазак у патентном уреду у Бостону (САД), а само шест година касније, но-вембра 1882. године, београдски механи-чар Панта Михаиловић добио је право да у Београду може подићи телефонске линије. Повластица је гласила:

„Даје се повластица искључиво Пан-ти Михаиловићу да може подићи у Бео-граду телефонске штације и експлоати-сати их за време од 10 година. Но држа-ви се резервише право, да за своје по-требе може и сама, мимо повластичара, телефонске штације отворити и експлоа-тисати.

Даје му се повластица да може увози-ти са стране сав потребан материјал за подизање и рад телефонских штација, без плаћања увозне ђумручине и узгред-них ђумручких такси и то за време од 10 година.

Повлашћени је обавезан положити кау-цију 2.500 динара као гаранцију да ће рад почети.

Повлашћени је обавезан у току од шест месеци отпочети своју радњу. Не испуни ли у овом року обавезе, онда гу-би право на повластицу, тако исто и на кауцију од 2.500 динара у корист држав-не благајне“.

После добијања повластице Панта Ми-хаиловић је у тадашњим новинама „Ви-дело“ 29. XII 1882. године објавио сле-дећи оглас:

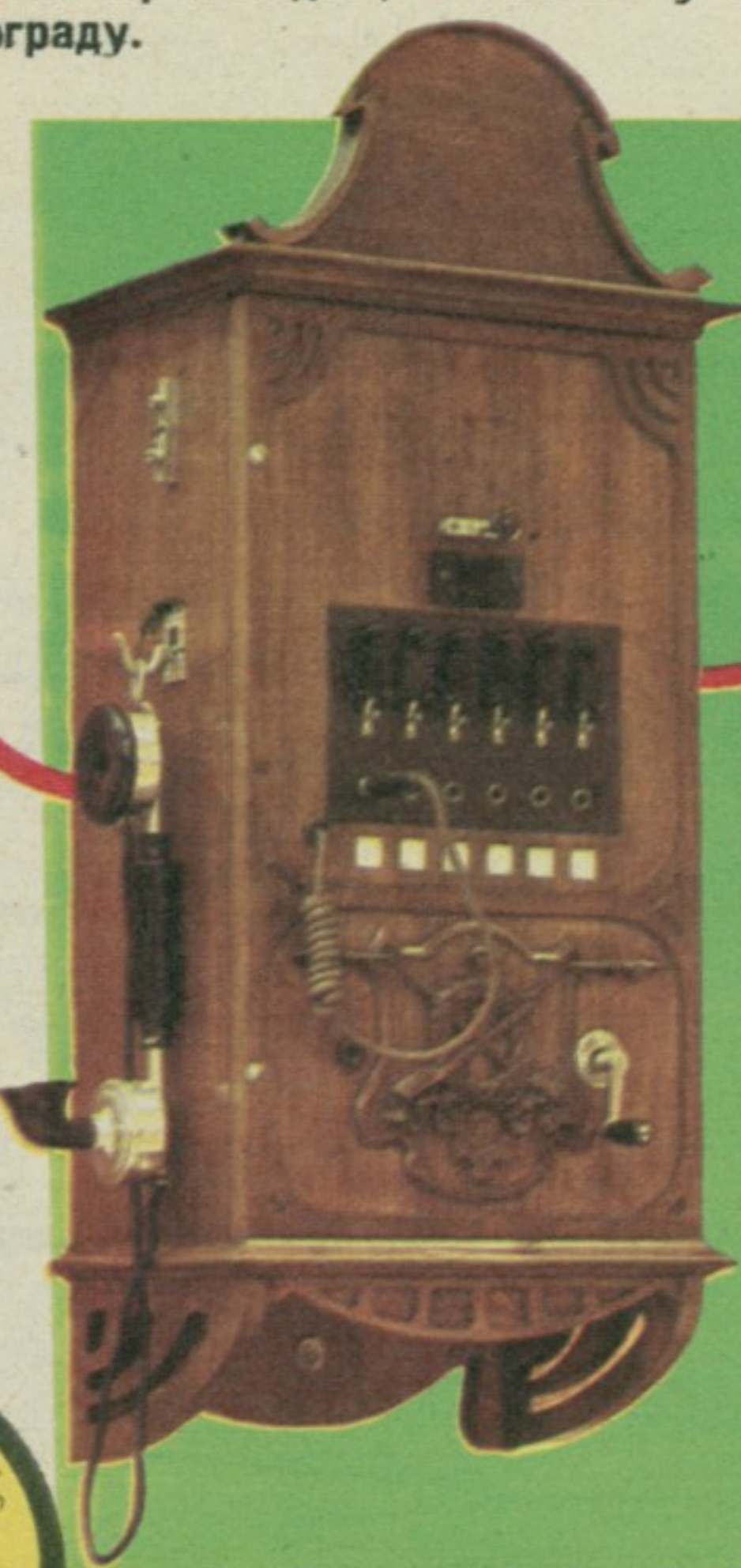
КОНЦЕРТ ПРЕКО ТЕЛЕФОНА:

Поштанско-телеграфска задруга приредила је 28. јануара 1895. године концерт у част Николе Тесле путем телефона. Концерт су слушали у исто време и у Београду, у сали Коларчеве пивнице и у Нишу, у сали хотела Европа. Програм су изводили у Београду певачко друштво „Станковић“ а у Ни-шу певачко друштво „Бранко“.

Тадашње новине забележиле су овакву из-јаву једног старог трговца из београдске чаршије:

— Да ми је неко казао да ћу дочекати да слушам код Коларца оно што свирају у Нишу, ја бих га упитао с мирном савешћу: да ли су му све даске у глави!

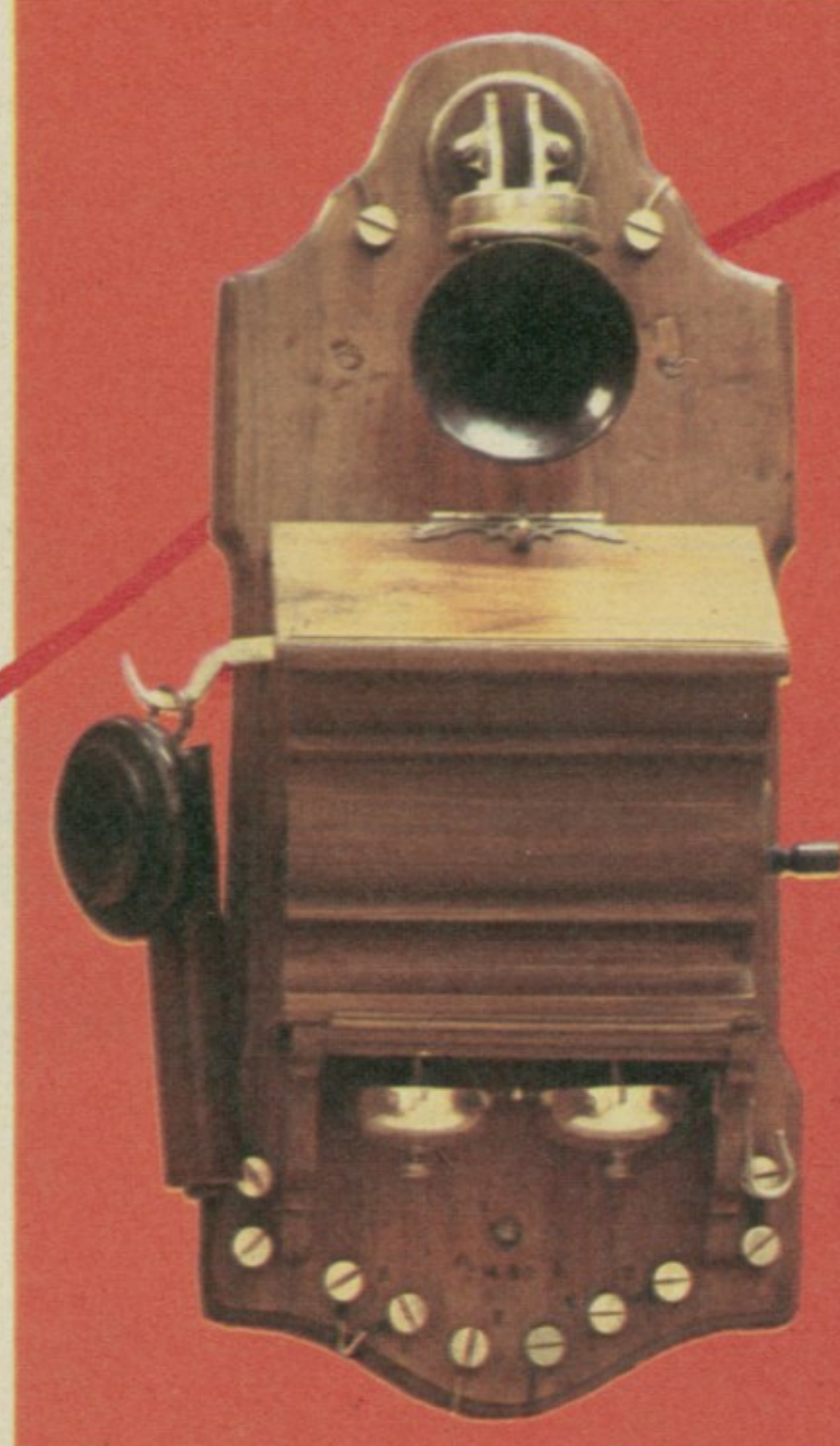
НА СЛИЦИ: Индукторска телефонска цен-трала са 25 претплатника и 3 међународне везе, мађарске производње, изложена у ПТТ музеју у Београду.

ВЕСТ О АТЕН-

ТАТУ: Индукторска централа је имала шест претплатника у граду и једну међу-народну везу. По тој међународној вези јављено је у Београд о сарајевском атен-тату 1914. године.

Прву телефонску централу са 50 броје-ва подигли су у Бео-граду 1898. године Мата Јовановић и Густав Хабер. Она се налазила на пр-вом спрату Коларче-ве зграде. Четрдесет бројева је било ре-зервисано за званич-не потребе, а прео-сталих десет бројева уступљено је приват-ним власницима.

ЗНАЧАЈАН ДО-

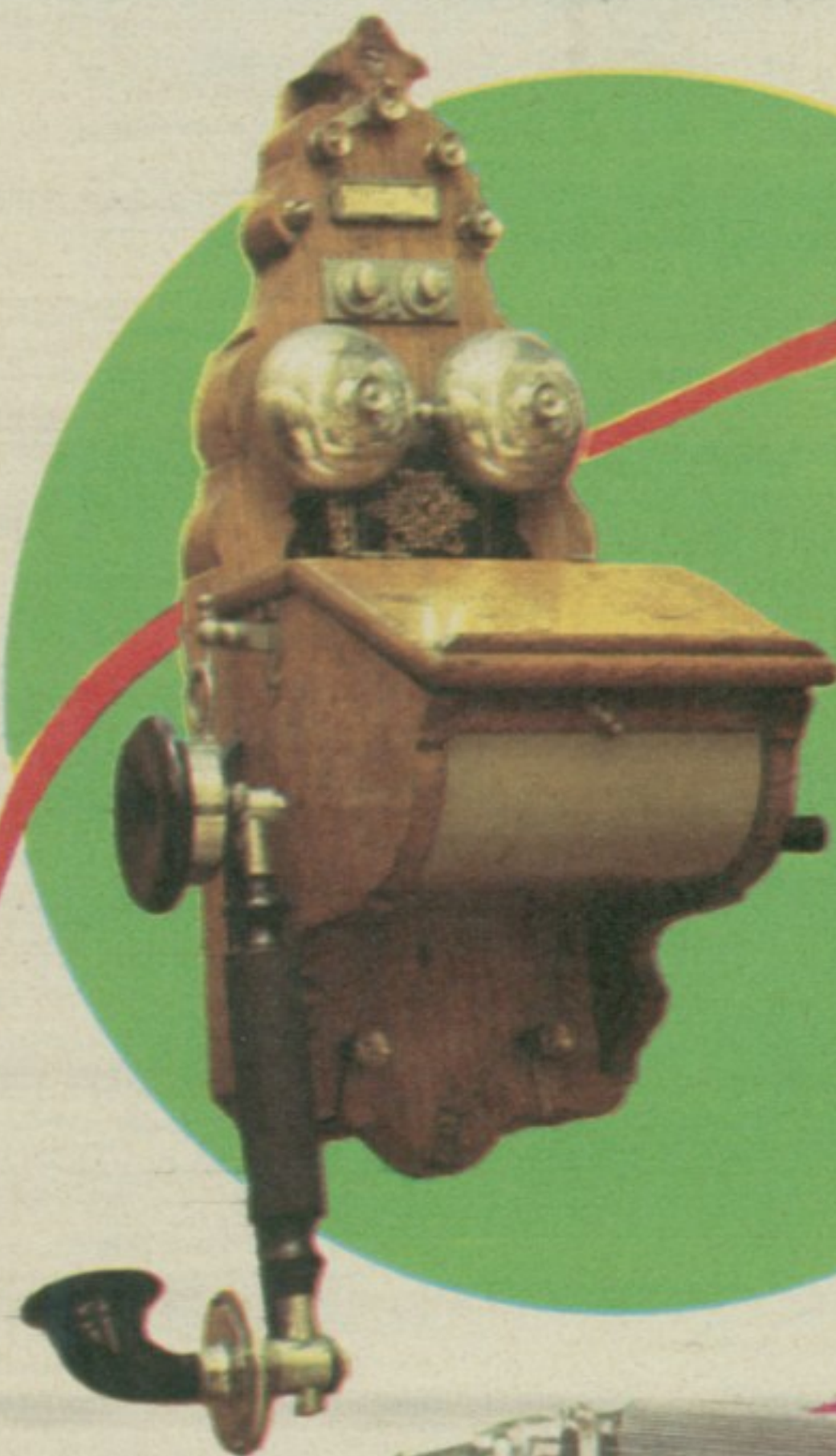
ГАЂАЈ: Јавни теле-фонски саобраћај по-чео је у Београду 1. септембра 1899. го-дине са 28 претплат-ника. О овом важном догађају изашла је белешка на првој страни званичних „Српских новина“.

„Данас је отворе-на главна телефон-ска станица у Бео-граду и њена теле-фонска мрежа пре-дата саобраћају јав-ном. Ова ће станица вршити непрекидну службу.“

НА СЛИЦИ: Зид-ни индукторски те-лефонски апарат си-стема „Ериксон“ ко-ји се налазио до 1911. године у двору краља Петра I Кара-ђорђевића.

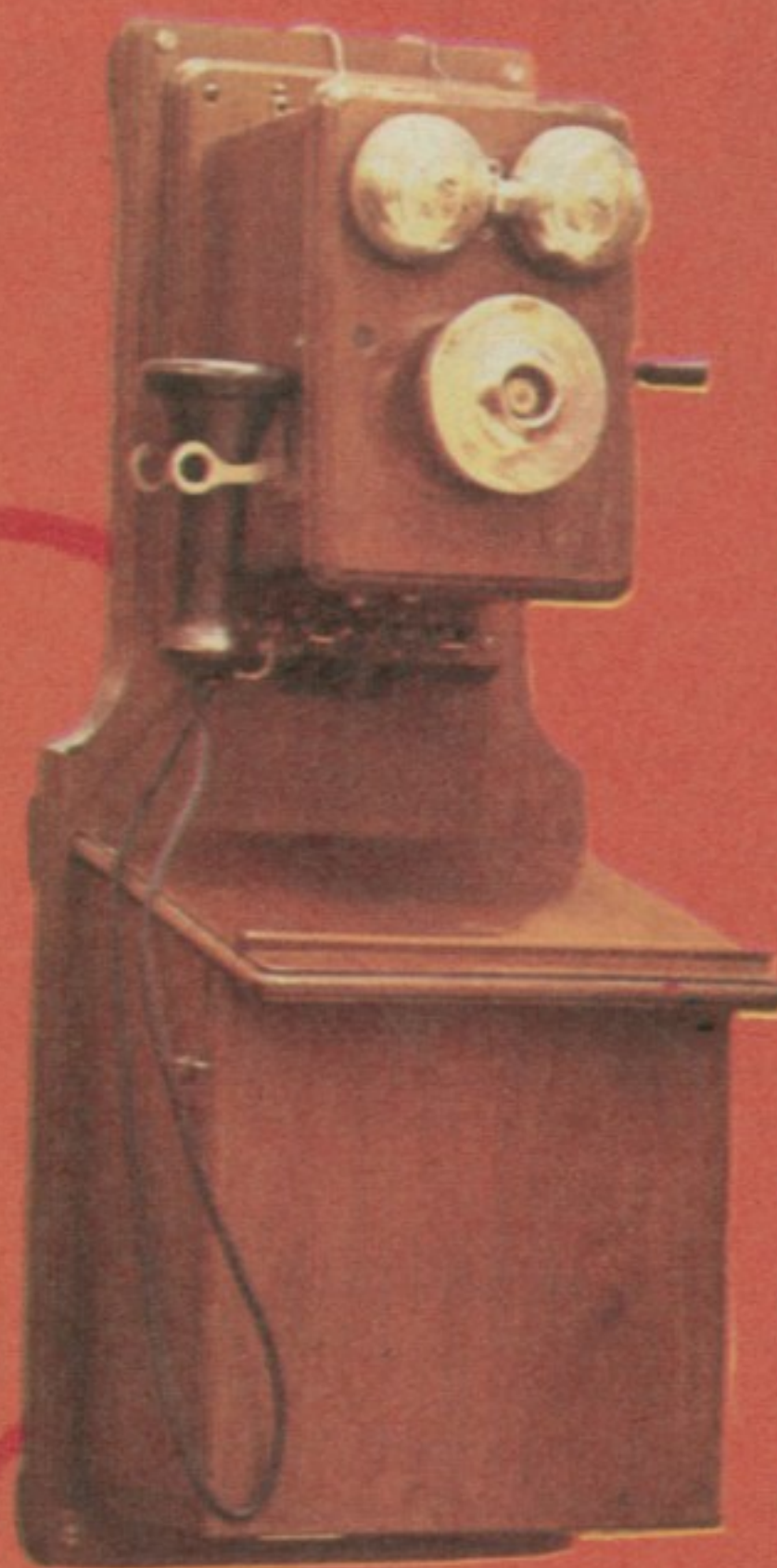
И БЕОГРАЂАНИ

НИКО НЕЋЕ БР.

13: Први овакав приватни телефон добио је Љуба Бојовић, власник и уредник „Вечерњих новости“ и хумористичког часописа „Брка“, пошто му је испуњена жеља да му телефон носи број ЈЕДАН. А кад се дошло до броја 13, нико више није хтео да се претплати јер је био „бак сузан“ број.

НА СЛИЦИ: Зидни индукторски телефонски апарат мађарске производње.

ГОВОРИ ЈАЧЕ, МИЛУТИНЕ! Први међуградски разговор у Србији водио је краљ Милан Обреновић из Ниша са Милутином Гарашанином који се налазио у Београду. Како је записао они су једва чули један другог, тако да је краљ неколико пута викао Гарашанину:

— Говори јаче, Милутине!

На шта му је овај одговорио:

— Ја тако јако говорим да би ме сигурно чули у Нишу и без телефона када бих се попео на торањ Саборне цркве!

НА СЛИЦИ: Зидни телефонски апарат система „Келог“.

КОЊАНИЦИ: — Ајде да почнемо нешто ново — да инсталирамо телефоне међу касарнама, министарствима, утврђењима и где још треба.

— Ходи овамо... Дођи овде поред прозора... Погледај доле у двориште...

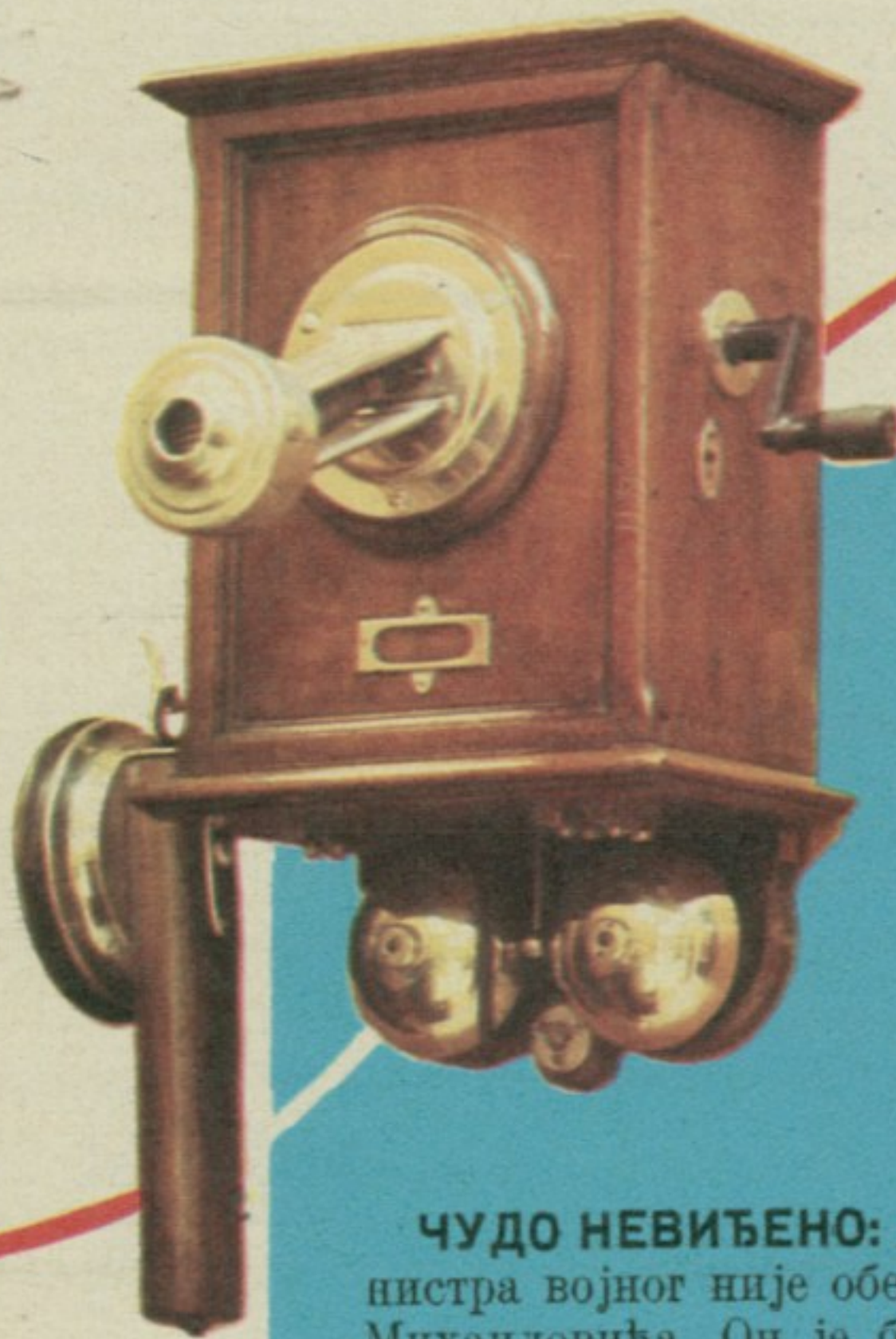
— Шта видиш?

— Коњанике.

— Дабоме, коњанике. Е, па то ти је. Шта ће ми тај твој телефон, кад ови коњаници одавде до града стигну за три минута и јаве шта треба!

Тако је 1882. године текао разговор између ондашњег министра војске и Панте Михаиловића, механичара који је први покушао да уведе у Србији телефон.

НА СЛИЦИ: Зидни телефонски апарат марке „Адер“ из 1879. године.

ЧУДО НЕВИЂЕНО: Неуспех код министра војног није обесхрабрио Панту Михаиловића. Он је био упоран и са неким Костом Радисављевићем поставио је прву телефонску линију која је ишла од кафане „Три листа дувана“ до жандармеријске станице у Палилули. И када је обављен први телефонски разговор, министар војни је одушевљено позвао своје службенике и узвикнуо:

„Господо, ајде уђите да видите чудо невиђено — телефон!“

НА СЛИЦИ: Зидни индукторски телефонски апарат система „В. Курлт“

Текст: М. Милосављевић Снимци: Љ. Патрновић

ТАЈНЕ БАЧКОГ СРЦА

НИКАД ВИШЕ НЕЋУ ИЋИ
НА КЛИЗАЊЕ.
ГОДИНАМА САМ СКОРО
СВАКО ЗИМСКО
ПОПОДНЕ ПРОВОДИЛА
НА ТАШУ, АЛИ ПРОШЛЕ
ЗИМЕ НИСАМ БИЛА
НИЈЕДНОМ.
НИСАМ ЧАК НИ ПРОШЛА
ПОРЕД ГВОЗДЕНЕ
НАПИЈЕ ОКО КОЈЕ СЕ
УВЕК ТИСКАЈУ
КЛИЗАЧИ.

Једног децембарског дана, пре две и по године, била сам са сестром на Ташу. Правиле смо већ ко зна који круг на леду, а из звучника се трећи пут зачуо „Црни лептир“. Наједном, почех да успоравам јер се неки младић клизао испред мене, и то уназад, тако да је лицем био окренут нама. Подигла сам главу и угледала најлепше очи на Ташу.

Већ следећег дана то су биле најлепше очи на свету и морала сам себи да признам да сам се у тог младића заљубила.

МАШТА ИЛИ НЕ?

Назвала сам га Буцко јер је био мало пунији. Имао је мило лице, а у његовим смеђим очима видела сам нешто искрено тако да ми се чинило да га одавно познајем.

Од тада сам га виђала сваког дана на Ташу и ра-

довала се кад приметим да је видео да сам дошла, а онда се збуњивала сваки пут кад се клизао испред мене, као првог дана. А кад се удаљи, препознавала сам његов потиљак изнад хиљаду других и стално га пратила погледом. Све чешће сам мислила на њега, а почела сам да водим и дневник у којем сам могла без краја да пишем о његовом детињастом погледу и насмешеним уснама. То ми се највише свиђало код Буцка, то што је имао тако детињасто лице које није одговарало његовој крупној грађи.

Кад се завршила сезона клизања, нисам га видела месец дана, али сам га још више волела. Нисам се интересовала ни за какав про вод нити за изласке ако сам знала да тамо нећу срести Буцка. Стално сам се надала да ћу га негде видети, па и оне вечери кад је отворена Скадарлија. Мало сам се плашила тог сусрета јер сам већ мислила да су сви његови погледи упућени мени били само плод моје маште.

Скадарлија је блистала. Стала сам са друштом да слушамо старе градске песме, кад сам ту до нас угледала групу младића који су седели на неком ниском прозору. Један од њих је био — мој Буцко!

Ноге су ми се одсекле. Он је баш тада подигао главу, и кад ме је угледао само је широм отворио очи. Моји другови са којима сам ишла на клизање и који су били осуђени да стално слушају о „том Буцку“, рекли

разгледница стигне у његове руке.

Онда је опет дошла зима и све веће обавезе у гимназији због матуре, али клизање нисам пропуштала. Почела сам и ноћу да учим да бих могла цело по

оно што никад не читам: огласе, рекламе, читуље... А онда ми се замутило пред очима: са тог листа су ме гледале најлепше очи са уплашеним, детињастим погледом. Изнад слике је писало: „Нема више нашег...“

Нисам даље читала.

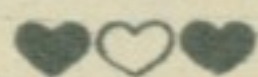
НИ ЦВЕЋЕ

Не знам колико дуго сам плакала. Нисам могла да верујем у то. Опет сам погледала новине и видела да испод слике није оно име које знам, али очи... па њих бар знам. Позвала сам друга који ми је рекао Буцково име и адресу и рекла му да погледа слику у новинама. Одмах је схватио да ми је дао погрешно име, име неког другог младића. Дакле, ово је ипак мој Буцко.

Више ништа није могло да ме утеши.

Заспала сам с јаком главобољом. Кад сам се ујутро пробудила, чекала ме је иста стварност с којом нисам могла да се помирим. Није ми било важно што је због погрешног имена неко други добијао моје разгледнице, али сам се зачудила кад сам видела да Буцко није годину дана старији од мене, већ годину дана млађи, ученик III реда гимназије. Постао ми је јасан Буцков детињаст, стидљив поглед.

Наставила сам да учим, али сваких пет минута сам гледала слику коју сам иссекла из новина. Хтела сам да му однесем цвеће, али нисам имала храбрости.

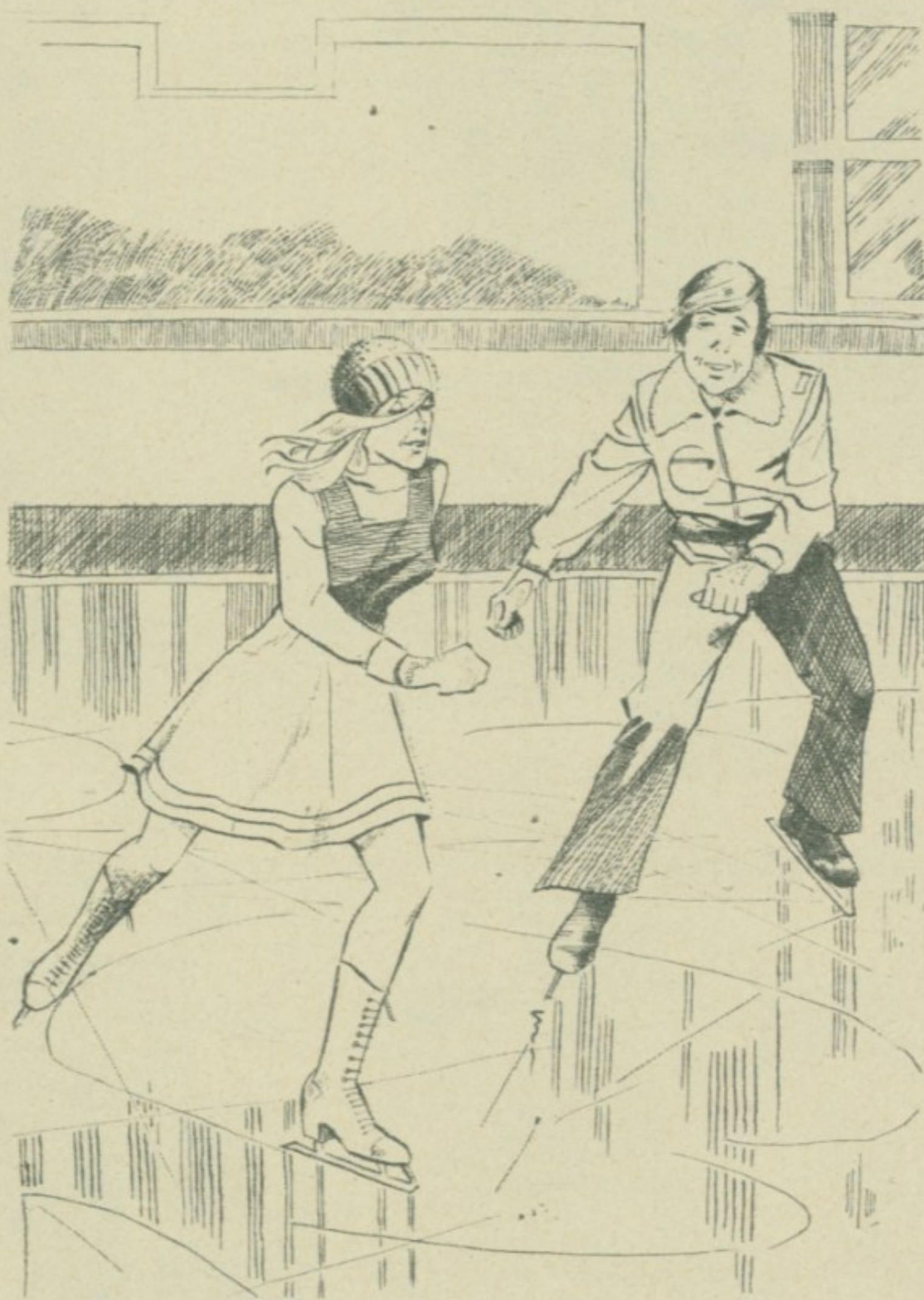

Прошло је тачно годину дана од тада, али мени се чини да није проишла ни недеља. Нећу се утешити док год његове очи буду тако живе у мени, док год тако јасно видим сваки његов покрет.

Ако се икад деси да задржим сузе кад чујем „Црног лептира“, то ће бити знак да сам заборавила Буцка. Ја знам да тај дан неће доћи.

М. М.
(Хонорар: 250 динара)

Ауторка овог написа молила нас је да јој не објавимо име и да хонорар упутимо Удружењу дистрифичара Београда.

су ми: „Па он те познао. Што се не радујеш?“ Не знам како сам у том тренутку изгледала, али сигурно бих заплакала од среће да није било толико света око мене.

НЕМА ВИШЕ НАШЕГ...

То је био почетак мог најлепшег лета. Знала сам да ће он бити сваке вечери у Скадарлији, а тада ми се чинило да је за срећу довољно видети Буцкове очи. Тих дана ми је један друг рекао да је сазнао Буцково право име и адресу. Кад сам, у септембру, отпутовала у Грчку на екскурзију, послала сам разгледницу на ту адресу. Он није могао да зна ко му пише, али ја сам желела само да моја

подне да проведем на Ташу. Моја љубав је све више расла, мислим да није могла даље. У дневнику из тих дана остало је записано: „Управо су ми пошле сузе јер сам помислила шта бих радила када би Буцко умро“. Онда сам брзо препртала последњу реч, јер нисам могла да је гледам поред Буцковог имена.

Ускоро сам отпутовала у Италију и отуда му послала разгледницу. Већ је дошло и пролеће и крајње време да се спрема матура. Кад је Скадарлија поново отворена, одлазила сам тамо само на пола сата. Тако је било целог маја.

Једног дана почетком јуна учила сам цело поподне, и кад сам направила паузу узела сам да прелистам новине. Пошто ми се више није учило, читала сам и

НАЈЛЕПША ЉУБАВНА ПЕСМА

Сусрети

Ја ћу те сретати од сваке земље, од сваког
неба,
Ја ћу те сретати је шума моја колевка и гробница,
Ја ћу те сретати на земљи ситијим само на једној
нози,
Ја ћу те сретати ћу даље од свих да тевам о теби.

Ја ћу те сретати од свих ноћи, свих времена,
Од свих митинских засијава, од свих оштрих
манева.
Кључеве ћу твоје давати, отворати те са
праја,
Ја ћу те сретати у земној ноћи ја сам верија од
тиса.

Марина Цветајева
(1894-1941)

ЗЛАТНА ГРОЗНИЦА У АУСТРАЛИЈИ

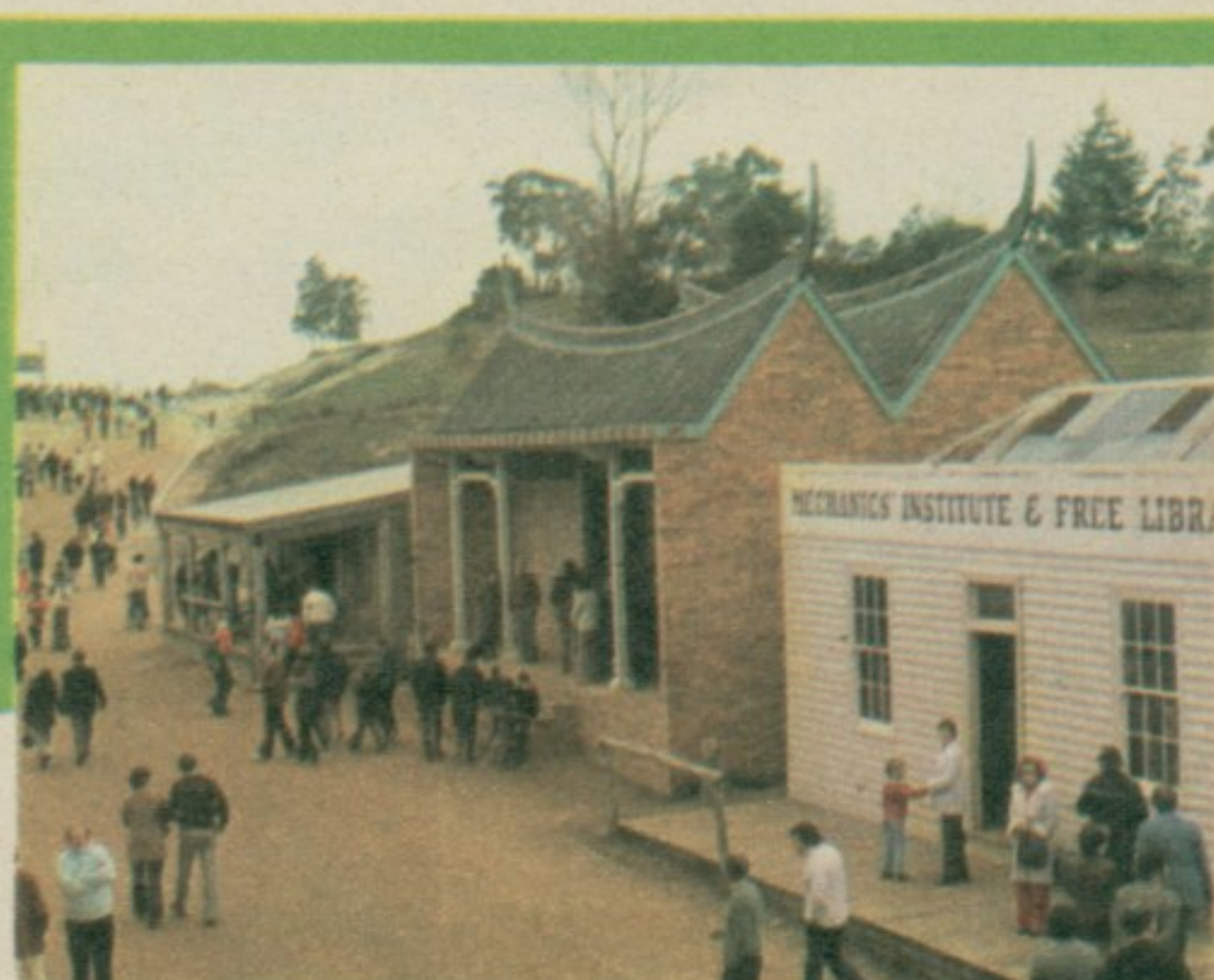
Златна грозница захватила је Аустралију 1851. године, само три године по откривању богатих налазишта у Калифорнији, када је у САД почела трка за златом. Копач по имену Едвард Грејс пронашао је злато на најмањем континенту на свету, насељеном само осамдесетак година раније, када је група оморених енглеских робљаша искрцана у заливу данашњег Сиднеја. Највеће налазиште откривено је у околини градића Баларта, 30 километара од Сиднеја. Ветеран из битке код Ватерлоа, Џон Дамп, ту је откопао богату златну жицу. Вест се брзо промела светом и ускоро је на овом маленом простору било око 40.000 људи, углавном копача!

БОГАТСТВО У ЛАВОРУ

На месту где је пронађено злато, наставном Соврин Хил, убрзо је никао градић копача. Прву брвнару подигао је неки Џон Александер и она још одолева зубу времена, као и друге зграде које су, истини за вољу, делимично реставриране, јер се градић налази под заштитом државе. Зато је остао исти као што је био шездесетих година прошлог века у доба када је сваки копач, поред обавезне лопате био опремљен и револвером. Јер злато је, поред копача, привукло у Аустралију многе разбојнике, познате под именом „буш-ренцери“ који су долазили до богатства преко цеви свог колта. За време златне грознице у Аустралији се, ипак, највише обогатио један пекар. Био је то Џон Реид, пореклом Немац, који је за копаче месно кифле и перце. У почетку је радио под отвореним небом, а затим подигао у Соврин Хилу пекарну и ресторан који и данас постоји под именом „лекара Њујорк“. У њему се служе само јела и пића којим су се пре 129 година, хранили и појили увек гладни и жедни копачи.

У центру Баларта налази се споменик највећем грумену злата ископаном у Соврин Хилу. Био је тежак више од 70 килограма! Није био редак случај да су у јамама проналажени грмчи мање тежине, али довољно велики да срећном копачу донесу читаво богатство. Ипак, и спирање златне прашине из песка и шљунка омогућавало је огромну зараду — неколико стотина тона овог племенитог метала копачи су испрали у Соврин Хилу, све док налазиште није потпуно исцрпено. Иначе, у Соврин Хилу злато се копало на уобичајени начин: руда је вађена из јама, затим је била мрљена како би се из ње могао да испира златни прах. Злато се наиме, због велике специфичне тежине, најлакше издваја у води јер пада на дно сита, решетке или лавора већ шта су први копачи имали при руци.

Данас се у Соврин Хилу злато више не копа, јер га нема, изузев у безначајним количинама које успевају да обрадују само туристе. Они могу да купе специјалну дозволу и да уз њу добију лопату и лавор па да на поточићу окушају срећу. Пошто, наравно, нису вешти у испирању, помаже им стари, искусни копач који успе да издвоји дватри зрна злата. Труд се свакоко не исплати, али туристи су срећни што могу у бочицама да понесу кући злато које су сами пронашли.

Текст и снимци:
Д. Штрбац

Двадесет другог јануара 1917. године умро је у селу Рен-ле-Шато у Лангедоку опат Франсоа Беранже Сонијер.

Био је човек чудна кова који је више од двадесет година читаој Француској причињавао најнеобичнија изненађења. Тај љубазни, врло образовани свештеник циновског раста, енергичних црта лица и благих очију, како је суд утврдио, потрошио је између 1896. и 1917. године најмање милијарду и по франака. Није нимало чудно да су га назвали Поп милионер.

Мртав Поп милионер је још једном изненадио све који су га познавали. Кад је нотар отворио његов тестамент испоставило се да опат не поседује баш ништа. Све што се сматрало да је његово, било је власништво његове старе, верне слушкиње.

МИЛИОНЕР

ОПАТ СОНИЈЕР ЈЕ ИЗНЕНАДА, НА ТАЈАНСТВЕН НАЧИН, ДОШАО ДО СИЛНОГ БОГАТСТВА. ПОЧЕО ЈЕ ДА ГРАДИ ДВОРАЦ СА СРЕДЊОВЕКОВНИМ КУЛАМА, ШАНЧЕВИМА...

У ПОТРАЗИ
ЗА
ИЗГУБЉЕНИМ
БЛАГОМ

ЈЕ ЋУТАО ДО КРАЈА

Сасвим је разумљиво да су се за необичног Попа милионера заинтересовали хроничари, историчари, романописци. О њему је написано доста књига — читава мала библиотека. Сви његови биографи сложни су у једном: опат Франсоа Беранже Сонијер открио је неко сакривено благо. Одакле му, иначе, огромно богатство које је олако потрошио?

Кад је дошао за жупника у Рен-ле Шато Сонијер још није био поп — милионер. Прва му је брига била да обнови рушевну црквицу из 11. века у којој је

служио. Обилазио је паству, причао верницима да је стара црквица вредан историјски споменик, да ће богу бити драго, а потомцима на корист, ако својим прилозима помогну да се обнови и сачува од пропасти.

Опат Сонијер је успео да скупи нешто прилога, па је 1891. године почео да обнавља древну црквицу. Власнику дворца на брежуљку, поред села, с одушевљењем је причао о старим драгоценим четврта-

стим визиготским стубовима на којима почива олтар.

— Сам ћу се позабавити њиховом рестаурацијом! — обећавао је опат. — Плашим се да би их радници могли оштетити!

ЧУДНА ПРОМЕНА

Једном приликом је Сонијер поменуо да је у једном од тих стубова пронашао некакве пергаменте, али се, изгледа, покајао

због причљивости и више их ниједном није помињао.

Опат Сонијер се од тог доба променио. Мање је обилазио жупљане, није се више грохотом из пуних груди смејао. Врло често је обилазио старо гробље с надгробним камењем на којем је време избрисало натписе. Приметили су га неколико пута да нешто копа око гробова.

Ноћу је дуже него дотад у опатовој соби горела светиљка. Читао је неке старе

књиге и рукописе које је однекуд набавио.

У разговору с власником дворца мање је причао о суши или кишама, о невољама и бригама своје пастве. Без неког нарочитог разлога наводио би разговор на прошлост Рен-ле-Шатоа и кршевитог Лангедока.

— Знате ли, пријатељи, да је наше сеоце некада био велики, важан град! — понављао би. — У 8. веку био је престоница Визигота. Тад се звало Реде и било је утврђеније од Каркасона! Штета што су наш Рен разорили Шпанци 1361. године! Но, ништа зато, Рен-ле-Шато ће опет бити оно што је била Реде!

Још нешто је збуњивало житеље Рен-ле-Шатоа: отац Сонијер је с времена на време нестајао без трага на неколико седмица. Кад би га питали где је био давао је неодређене одговоре.

ОДАКЛЕ МУ НОВАЦ?

Једног дана Сонијер је купио велико имање. Затим још један терен под шумом. У заборављено село Лангедока дошла је чета грађевинара. Опет је почео да гради велики дворца са чудним средњовековним кулама, донжоном, шанчевима, терасама.

Људи су се питали одакле часном Сонијеру новац за све то. И чему ће служити такве фантастичне грађевине?

— Рен-ле-Шато ће повратити стару славу! — говорио је опат, а сељаци су не разумевајући слегали раменима. Били су задвољни што на опатовим грађевинским радовима могу да зараде понеку надницу.

Глас о необичним подухватима опата Сонијера, који је стекао надимак Поп

Визиготи су у ратничким походима опљачкали силна богатства.

милионер, проширио се кроз целу Француску. Новине су писале о његовим плановима за обнову визиготске Реле. У раскошним апартаментама, уређеним по моди минулих времена, опат је примао угледне госте који су се дивили његовом античком намештају. Сви су се питали: одакле Сонијеру тај силни новац? Он је, слежући раменима, кратко одговарао:

— Зар је то важно? Важно је прадити!

Опет је с времена на време часни опат нестајао без трага и изненада се враћао. После сваког повратка настављао је да остварује планове. Направио је неку врсту комбинације зоолошког врта и ботаничке баште где су међу екзотичним биљкама живе егзотичне животиње. Градио је путеве и мостове.

Кад су у пролеће 1914. године подухвати опата из сиромашног села у кршевитом, неплодном Лангедоку превршили сваку разумну меру, кад се читава Француска питала ко и зашто финансира Сонијера, кад је католичка црква дошла до закључка да часни жупник из Рен-ле-Шатоа

крши догме и правила свештеничког понашања изигравајући световног моћника — умешали су се и држава и клер.

Опат Сонијер се није ни најмање збунио. На питања судија и црквених достојанственика једноставно је одговорио:

— Новац потиче од верника који су га за то што радим завештали као знак покајања. Света тајна исповести ме спречава да кажем њихова имена!

Суд га није могао осудити: часни опат није ништа украо.

Црква је једино могла да му забрани обављање свештеничких дужности, што Сонијера, изгледа, није ни најмање узнемирило.

Избио је рат и Француску су мучиле многе важне бригае, па је случај Попа милионера на неко време пао у заборав.

Тек кад је 1917. године умро без икаквог личног иметка, понсво је почело да се прича и пише о њему.

На питање одакле је Франсоа Беранже Сонијер добијао новац, а оно што је употребио за остварење својих планова гредело је најмање милијарду и по франка, нашао се само један

логичан одговор: Поп милионер открио је неко сакривено благо.

Научници, у првом реду историчари, покушали су да одговоре на питања: какво је то благо пронашао Поп милионер? Ко је то благо, кад и где закопао?

Одговора који би имао снагу доказа нема. Постоји више претпоставки, али је једна најпривлачнија и заснива се на прилично убедљивим аргументима:

Опат Франсоа Беранже Сонијер открио је баснословно благо Визигота!

ДРАГОЦЕНОСТИ ИЗ ЈЕРУСАЛИМА

Историја је недвосмислено утврдила да су Визиготи у ратничким походима напљачкали силна богатства која, сем у два-три изузетка, ни до данас нису пронађена.

Визиготски краљ Аларик I је први странац који је у новој ери, августа 410. године, опљачкао Рим. Три дана и три ноћи су страшни ратници харали по Вечном граду. Највреднији део плена биле су драгоцености које је три и по века раније из запаљеног Соломоновог храма у Је-

русаљиму спасао император Тит и донео у Рим: чувени седмобраки свећњак, смарагдни обреди сто, крстове, кипове, олтаре и разне друге ритуалне реквизите. На Титовом луку у Риму може се отприлике видети како су ти драгоцени предмети изгледали.

Зна се да су Визиготи имали две велике ризнице. У Тулузи су чували крунски накит и данак вазала. Ратни плен, па према томе и благо које је Аларик I похарао у Риму, чували су у Реле, данашњем Рен-ле-Шатоу близу Каркасона у Лангедоку.

Почетком 6. века почела је да слаби моћ Визигота. Први снажан удар Визиготима задао је франачки краљ Клодовик који је 507. године освојио Тулузу и дочепао се прве ризнице.

Франци су затим ударили на Реле и Каркасон, али је Визиготима притекао у помоћ остроготски краљ Теодорик Велики, ослободио Реле опсаде и благо из ризнице понео у своју престоницу Равену у Италији.

Кад су се Визиготи опоравили од рата с Францима и основали престоницу у Толеду, Теодорик Велики је визиготском краљу Амаларику у неколико караванских пошлица вратио благо које је спасао из Реле. Шпанско визиготско

НЕМА ВЕЧНИХ ТАЈНИ

Већина историчара, како то често бива у сличним случајевима, сматрала је да тај други део блага није никад ни постојао. Једно сензационално откриће крајем прошлог века их је демантовало. Француски археолози пронашли су у Гваразару, градићу близу Толедо, један део тог блага. До 1943. године оно је красило витрине музеја Клини у Паризу, а онда га је маршал Петен поклатио свом фашистичком пријатељу генералисимусу Франку.

Тако је један део легенде о визиготском благу постао истина.

После пада Толедо визиготско краљевство се свело на покрајину Лангедок с престоницом Реле, данашњим Рен-ле-Шатоом.

Зар није опат Сонијер, питају се данас историчари и археолози, а међу њима и Жерар де Сед, најбољи биограф Попа милионера, у визиготским стубовима древне цркве нашао тајанствени пергамент који га је одвео до тајанственог блага? Зар није логично да су Визиготи највреднији део свог богатства, у првом реду благо које је Аларик I опљачкао у Риму, пренели у последње упориште и ту га сакрили пре коначне пропасти?

Околина Рен-ле-Шатоа и данас је мистичан, кршевит крај који је у визиготско време био готово непроходан. Ту није било тешко пронаћи сигурну скривницу. Можда се то скривнице налази негде у старом напуштеном римском руднику на брду Бланшфор.

Поп милионер је често, како се сећају најстарији становници Рен-ле-Шатоа, лутао по брду Бланшфор.

Било како било, опат Сонијер никад не би постао Поп милионер да није на тајанствен начин дошао до огромног богатства. Драгоцености које је Аларик I опљачкао у Риму никад нису пронађене.

Ловци на благо су упорни фанатици. Верују да ће се неком осмехнути срећа да нађе златан свећњак са седам кракова, сто од смарагда и друге визиготске драгоцености. Јер опат Сонијер могао је да утроши ипак само једну мрвицу из пребогате ризнице.

— Једног дана десиће се оно што се крајем прошлог века догодило у Гваразару! — кажу трагачи за визиготским благом. — Вечних тајни нема!

А. Радаковић 13

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ЕНО НАШЕГ ЦИЉА, ХРАБРИ
МОЈИ ВИКИНЗИ! ДОВУДИТЕ
РАТНУ МАШИНУ!

ПРЕДАЈТЕ СЕ ДОК ВАМ СВОЈИМ
КАТАПУЛТОМ НИСАМ РАЗРУШИО
ТУ БЕДУ ОД ЗАМКА!

МА
НЕМОЈ!

© King Features Syndicate, Inc., 1974

ТИ ТОМ СВОЈОМ
ИГРАЧКОМ НИ ОНУ
ШТАЛУ НЕ БИ
МОГ'О ДА
ПОГОДИШ!

ЈЕ Л' ДОБРО...
ОНДА
ЋУ ВАМ
ПОКАЗАТИ!

СПРЕ-
МИТЕ
СЕ,
ЈУНА-
ЦИ!

БАМ

ПАЋАЈТЕ
ПОНОВО!

НЕ
МОЖЕМО!
НЕМАМО
ВИШЕ
КАМЕЊА!

ХОГАР ЈЕ ОДЛИЧАН РАТНИК...
АЛ' МОЖЕШ ДА ГА ЗАВАРАШ
КАО ДЕТЕ!

DIK BROWNE

1238/14

Убица у плавом фолксвагену

Гуме продорно зацвилеше кад је, у пуној брзини, плави фолксваген скренуо за угао Вилхелмштресе. Неколико пролазника преплашено устукну. Не обраћајући пажњу на њих, возач притисну до краја папучицу за гас и настави своју сулуду вожњу.

Већ је био готово на крају улице кад је у магновењу угледао плавоког дечака који је, истргнувши се из очевих руку, потрчао за шареном лоптом. „Проклето дериште!“, промрмља у себи у тренутку кад је зачуо туп ударац и продоран дечји врисак. Не заустављајући се да види шта се догодило са дечаком, човек у плавом фолксвагену додаде гас и не стаде у једној од попречних улица. Иза њега, на коловозу, остало је да лежи непомично сићушно тело трогодишњег детета.

Несвестан гомиле која се тискала око њега, узбуђених гласова и урлања сирене полицијских кола, Волфанг Бургер је клечао крај мртвог сина. Није осећао ништа, ништа осим раздирућег бола у грудима и хладне, безживотне ручице која је почивала у његовим крупним шакама.

ДА ЛИ ЋЕ ГА ПРОНАЋИ?

— Господине! — зачуо је глас изнад себе али се није окренуо. У том тренутку, уз шкрипу кочице, зауставише се неколико метара даље амбулантна кола. Из њих изађоше тројица људи у белом и потрчаше ка окупљеној гомили. Међутим, једино што су могли да учине било је да установе тренутну смрт.

Подигавши као перо лако дечаково тело, један од болничара га пажљиво спусти на носила и прекри белом чаршавом. Волфанг се не помери. Чак ни када су Марка унели у аутомобил.

Један час касније још је клечао крај крваве мрље. Укочена погледа зурио је у кредом исцртане контуре дечаког тела.

Одједном, осетио је благ стисак на рамену.

— Господине Бургер, отпратићемо вас до куће! — зачуо се тих глас полицијског инспектора Матеса.

Волфанг се трже и испитујући загледа у лице пред собом, а онда једва мичући уснама прошапута:

— Ви ћете пронаћи Марковог убицу, зар не?

Инспектор хутке климну главом и поможе му да устане. Био је то средовечан човек који је током своје праксе видео много сличних случајева, па ипак никада није био толико потресен као сада док је гледао очајно лице овог човека.

Три пута дневно Волфанг Бургер је долазио у полицијску ста-

Док је ноћу с батеријском лампом у руци обилазио град, загледајући сваки паркирани аутомобил, Волфанг су гвајући хајсили.

ницу, увек с истим питањем на уснама:

— Јесте ли га пронашли?

И добијао увек исти одговор: „На жалост, још нисмо“.

ПОЛИЦИЈА ЈЕ НЕМОЋНА

Време је пролазило а истрага је тапкала у месту. Убица из плавог фолксвагена слободно је шетао улицама западног Берлина.

Једне топле мајске вечери, кад је као и обично Волфанг свратио у полицију, инспектор Матес је покушао да му објасни:

— Морате да нас разумете. Берлин није мали град и скоро је немогуће пронаћи аутомобил,

поготову кад не знамо чак ни регистарски број. Плавих фолксвагена има на стотине. Плашим се да се наше могућности да га пронађемо не сведу на нулу, уколико то не учинимо до краја недеље.

Те ноћи Волфанг се дуго превртао у постељи. Никако није могао да заспи. Пред очима му је лебдело Марково лице уоквирено густим плавим коврцама. Најзад, упалио је светло и сео у кревет.

— Пронаћи ћу га па макар се налазио на другом крају света — рече, док су му очи грозничаво сијале.

Његова жена Гизела немо га је гледала. Било је нечег у гласу, нечег у изразу лица што ју је уплашило.

— Молим те препусти то полицији — покушала је да га одврати. — Бојим се да би у стању у којем се налазиш могао... — није завршила реченицу. Угушио ју је јецај.

Пре него што је Волфанг могао да се снађе, Марк је потрчао прено улице, право под точкове аутомобила.

Волфанг се тужно осмехнуо и благо је помиловао по глави.

— Не плаши се. Нећу учинити ништа непромишљено.

Сутрадан, кренуо је у потрагу.

ПЕТИ ДАН ПОТРАГЕ

Једино што је Волфанг знао о убици било је — да има плави фолксваген оштећен с предње стране. Ипак, то га није обесхрабрило, био је уверен да ће пронаћи убицу.

Сатима је лутао улицама загледајући аутомобиле. Мало је јео, још мање спавао. Гизела је сваког дана постајала све забринутја.

Претпостављајући да би убица могао да покуша да се што пре ослободи фолксвагена, Волфанг је одлучио да обиђе све продавнице половних аутомобила. Да не би побудио сумњу распитујући се о одређеним колима, обично би рекао продавцу:

— Желео бих да купим половни фолксваген. Није важно ако је каросерија мало и оштећена.

Нигде му нису понудили аутомобил који је тражио. Али Волфанг није губио наду.

Ноћу је, с батеријском лампом у руци, упорно обилазио град, загледајући сваки паркирани плави фолксваген. Тако су га двапут изненадили дежурни полицајци и привели у станицу. Кад би им испричао о чему се ради, не само што су га враћали на место одакле су га привели већ су му и сами помагали у трагању.

Петог дана потраге, у сам сумрак, Волфанг је угледао аутомобил који је тражио. Готово да није могао да поверује. За тренутак је застао као одузет, неспособан да се помери а онда је пришао ближе. Сумње није било: пред њим је стајао аутомобил који је тражио. И мада је био свеже обојен, сасвим јасно се видео оштећени браник и удубљење испод левог фара.

Волфанг се осврнуо око себе, тражећи погледом телефонску говорницу. Угледа једну, тридесетак метара даље. Записао је број аутомобила и пожурио да обавести полицију. Дрхтавим рукама Волфанг је окретао бројчаник. Од дежурног полицајца затражио је везу с инспектором Матесом. Испрекидано му је говорио о свом открићу а онда се уморним коракотом упутио кући.

Била је скоро поноћ кад се на улазним вратима огласило звоно. Био је то инспектор Матес. Уз шољу топлог чаја причао је Гизели и Волфангу Бургеру појединости о хапшењу убице њиховог сина, док му се из кожног рама на комоди смешило лице малог Марка.

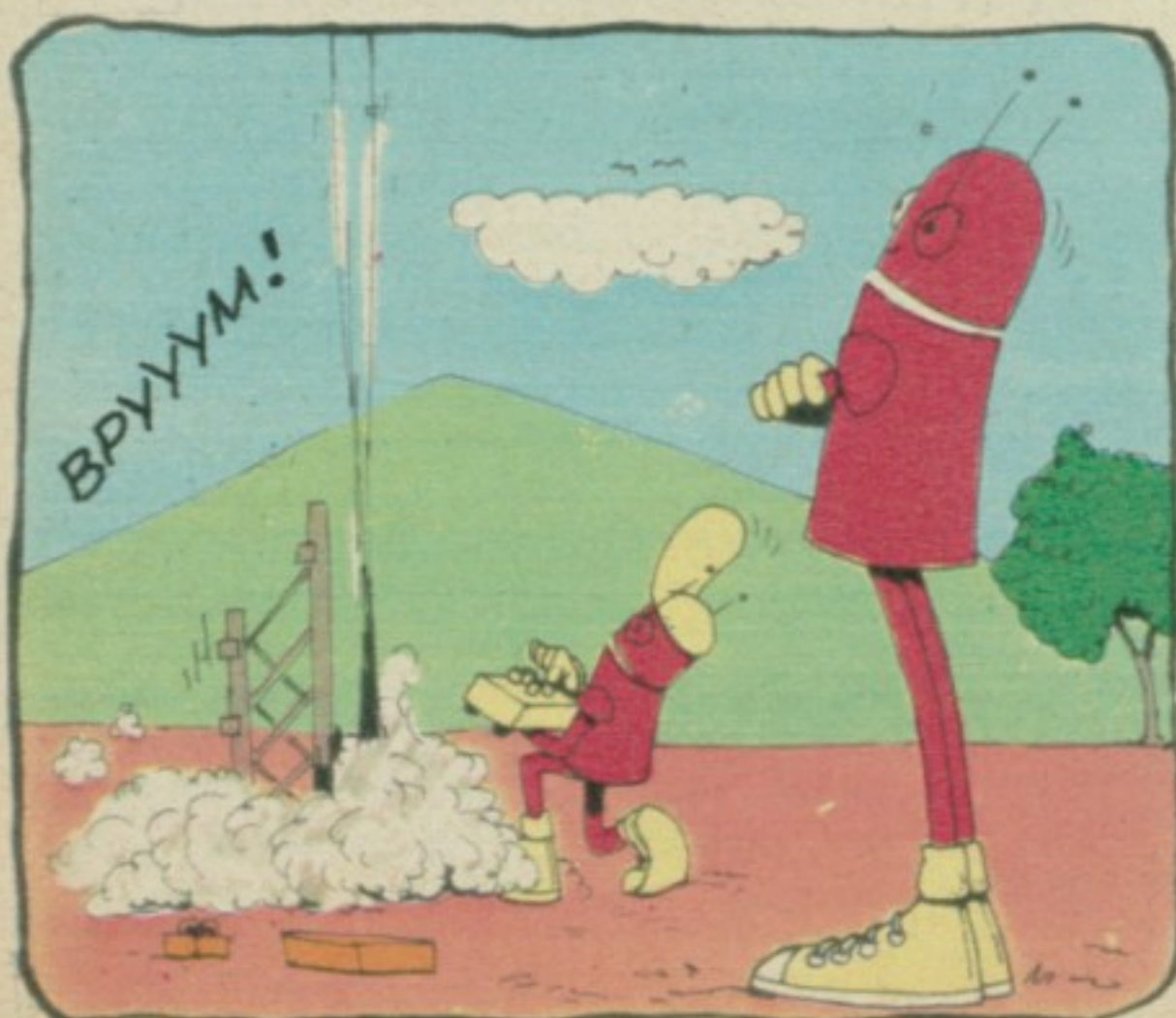
О. В.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

ШРАФКО

Дошао је из далеког свемира. Мудрац му је наредио да остане на земљи и бори се против свих који могу да угрозе мир на њој...

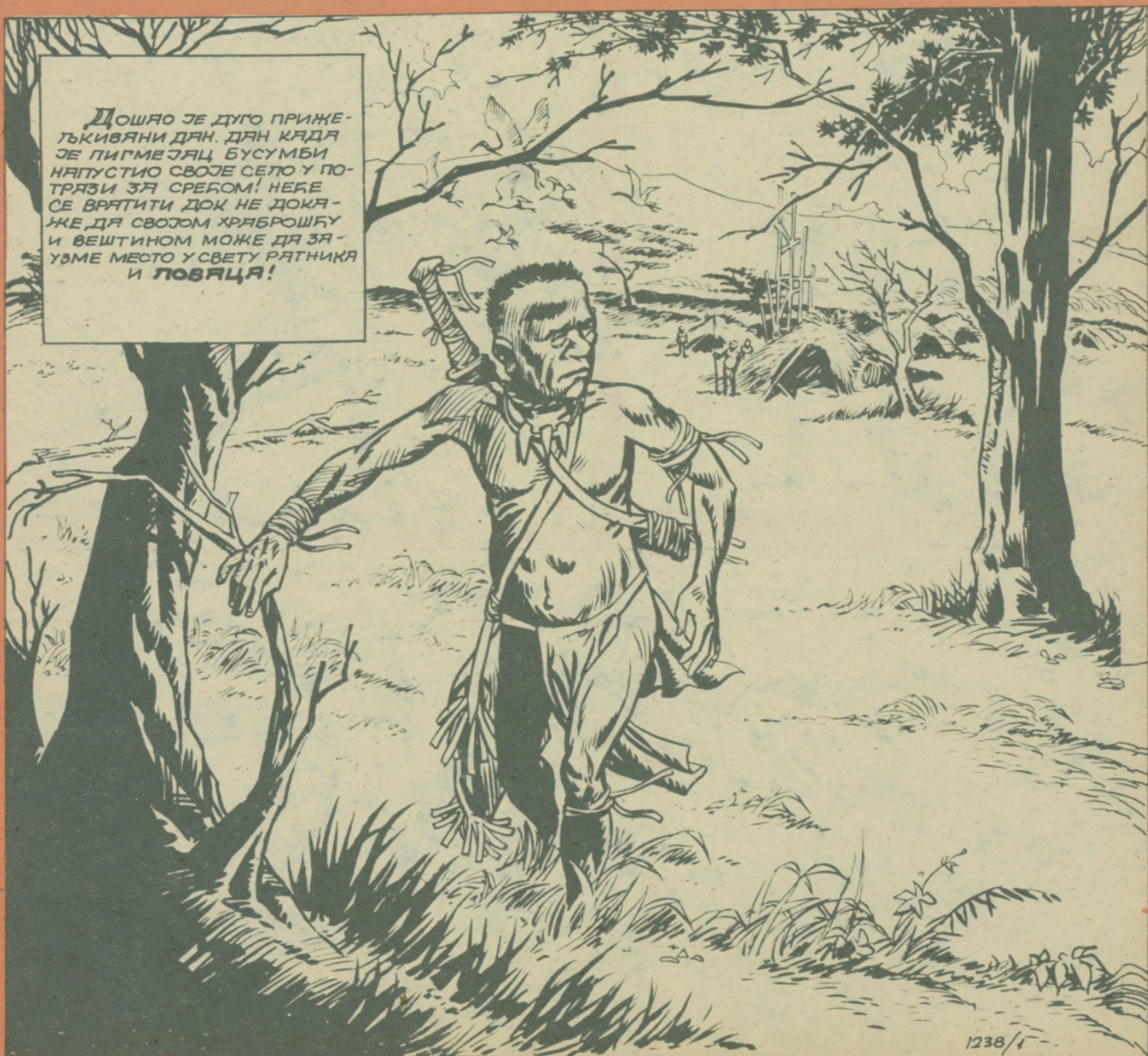
... и осталим планетама. Његово порекло је морало да остане тајна.

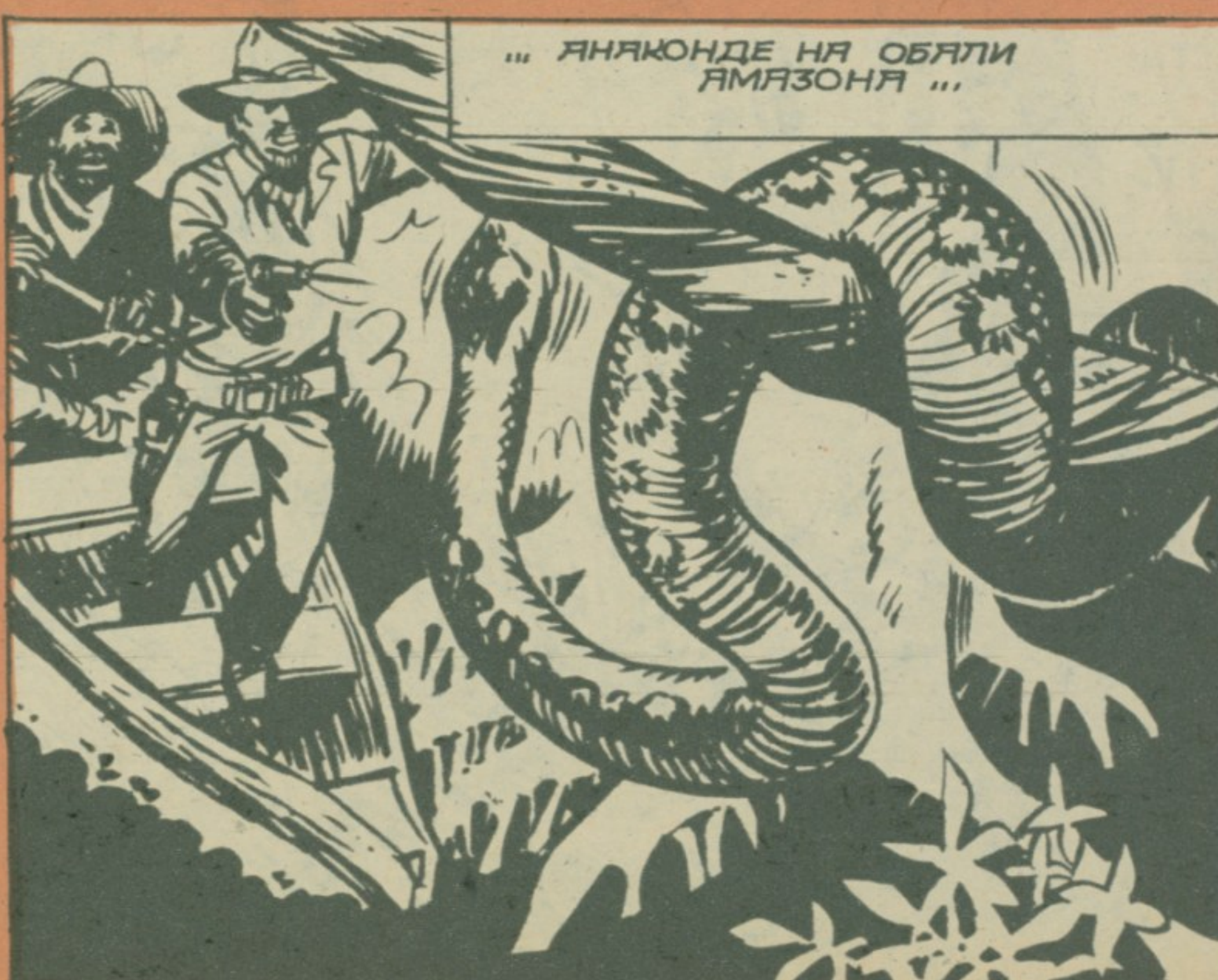
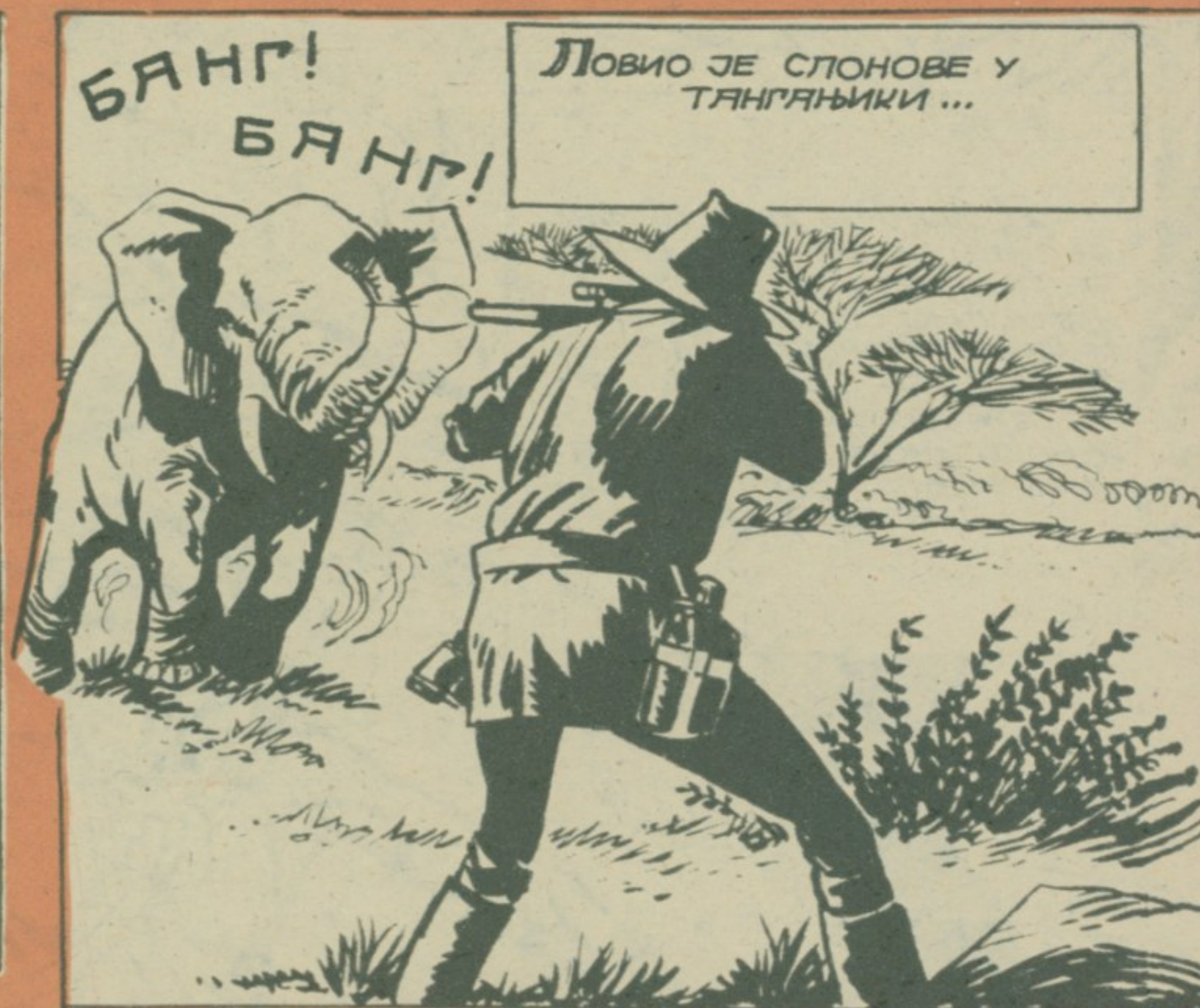
Његово име је:

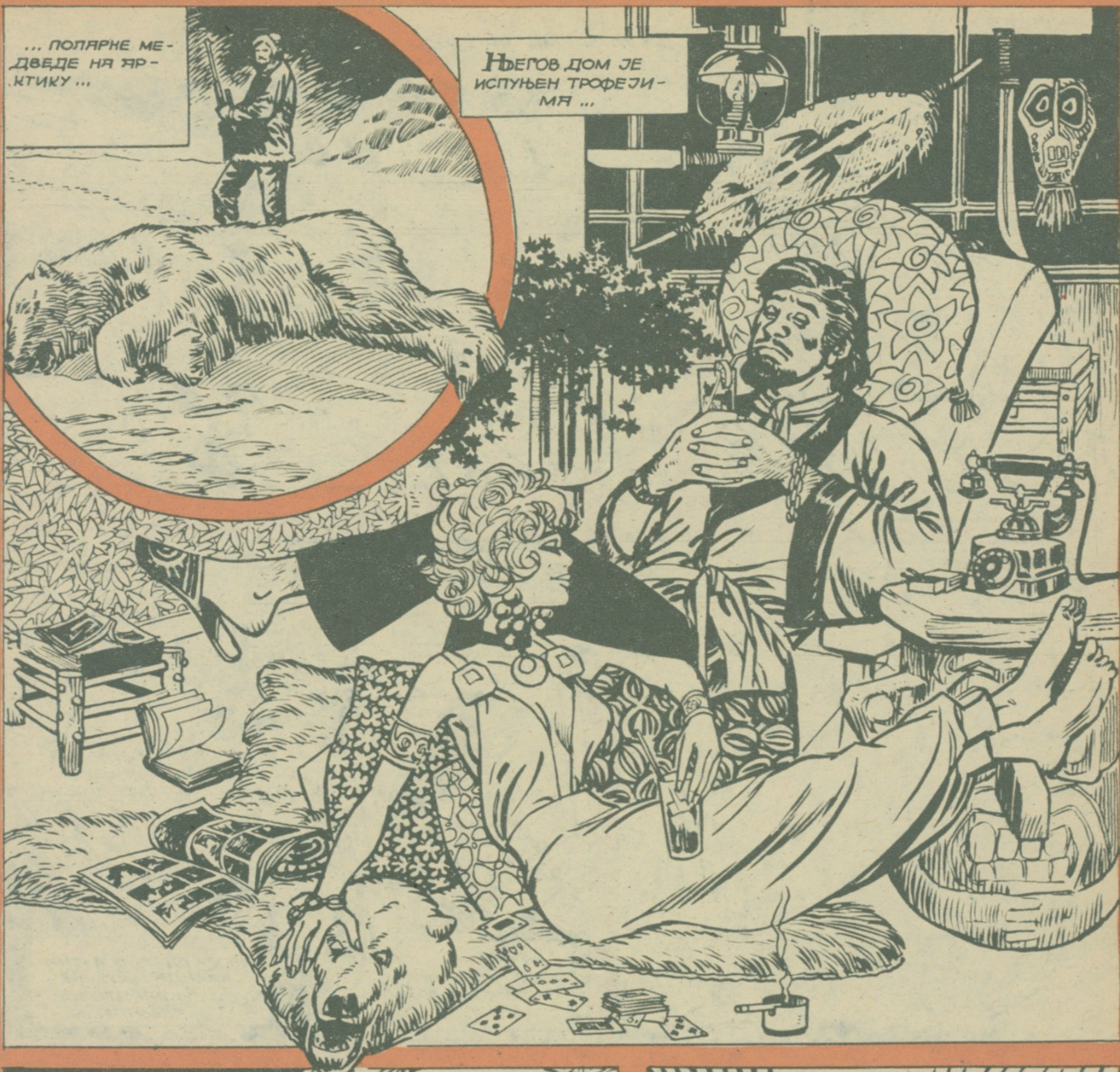
ДЕЛТА-99

**ХРАБРИ
ПИГМЕЈАЦ**

Дошао је дуго прижељкивани дан. Дан када је пигмејац Бусумби напустио своје село у потрази за срећом! Неће се вратити док не докаже да својом храброшћу и вештином може да заузме место у свету ратника и ловаца!

ИПАК ПОСТОЈИ
НЕШТО ШТО НИ-
КАДА НИЈЕ
ЛОВИО

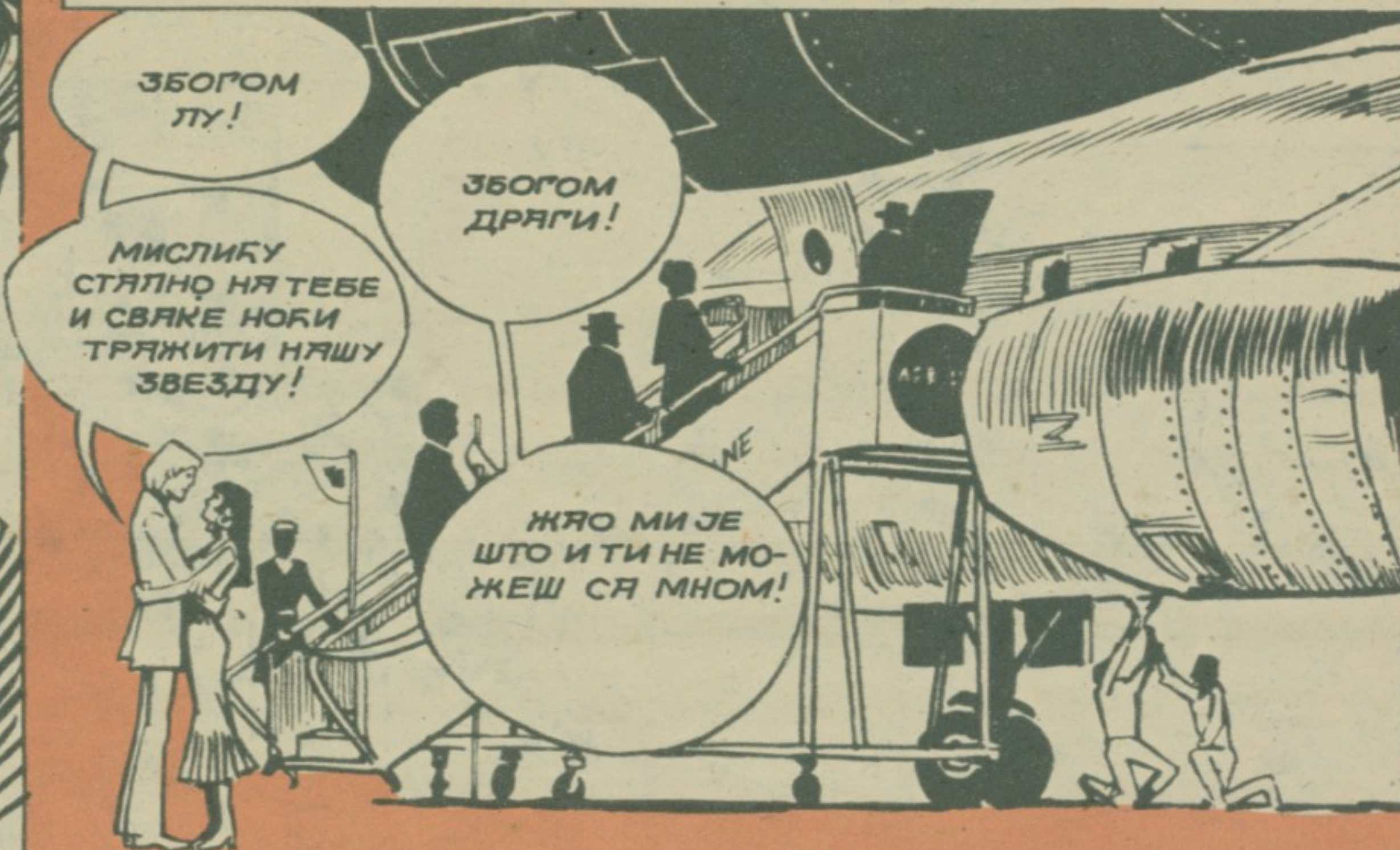
ЗА ТО ВРЕМЕ НА ДРУГОМ КРАЈУ ЗЕМЉЕ ...

ЗБОГОМ
ЛУ!

МИСЛИКУ
СТАЛНО НА ТЕБЕ
И СВАКЕ НОКИ
ТРАЖИТИ НАШУ
ЗВЕЗДУ!

ЗБОГОМ
ДРАГИ!

ЖАО МИ ЈЕ
ШТО ИТИ НЕ МО-
ЖЕШ СЯ МНОМ!

УБРЗО ЈЕ ЈАВИОН
УЗЛЕТЕО И ДЕЛТА
ЈЕ ЈОШ ЈЕДНОМ
МЯХНУО ...

ЈАВИОН ЈЕ НА ПУ-
ТУ ЗА ЈУЖНУ
АФРИКУ ...

И ДОКСУ СВИ ПУ-
ТНИЦИ БЕЗБРИЖ-
НО ЗАВЈАЉЕНИ У
СВОЈА СЕДИШТА...

... ЛУ ЈЕ ТУЖНА
ЗБОГ РАСТЈАНЈА
СА СВОЈИМ ДРА-
ГИМ.

МНОГИ ОД ОВИХ ПУТНИ-
КА НИКАДА НИСУ НИ
ЧУЛИ ЗА КАРЛТОНА
ТЕМПЛА ...

... ЈАЛИ ТУ СУ И ДВА ПУТНИКА
КОЈА ГА ОДЛИЧНО ПОЗНАЈУ ...

КАДА БИ ЊИХОВИ СЯКОИ БИЛИ
ПРОВИДНИ, ВИДЕЛО БИ СЕ ШТА
НОСЕ ИСПОД ЊИХ!

ДЕЛТА ЈЕ ИСПРАТИО ЛУ И
МЯПО КЛАСИЈЕ
ЗАРОНИО У ТИ-
ХИ ОКЕАН ...

УСКРО СЕ НЯШЉО НА
СВОМ БРОДУ ...

МММ! ГРЧКИ
МИТОВИ! БЯШ ЗА-
НИМЉИВА КЊИГА!

ТЕ ВЕЧЕРИ ...

... ВАШЕ РУБЉЕ
БИКЕ БЕЛО КАО
СНЕГ!

ПРЕКИНУКЕМО ЗА ТРЕ-
НУТАК НЯШ ПРОГРАМ ДЯ
ВАС ОБЯВЕСТИМО ДЯ ЈЕ
БОИНГ, НА ПУТУ ЗА ЈУЖНУ
АФРИКУ, ИЗНЕНАДЯ НЕС-
ТАО У ЦЕНТРАЛНОЈ АФРИ-
ЦИ!

ПОЛИЦИЈА И ВОЈ-
СКА ТРАГЈАЈУ ЗА НЕС-
ТАЛИМ АВИОНОМ!

ДО ВРЯГА!
ПЯ ЛУ ЈЕ У ТОМ
АВИОНУ!

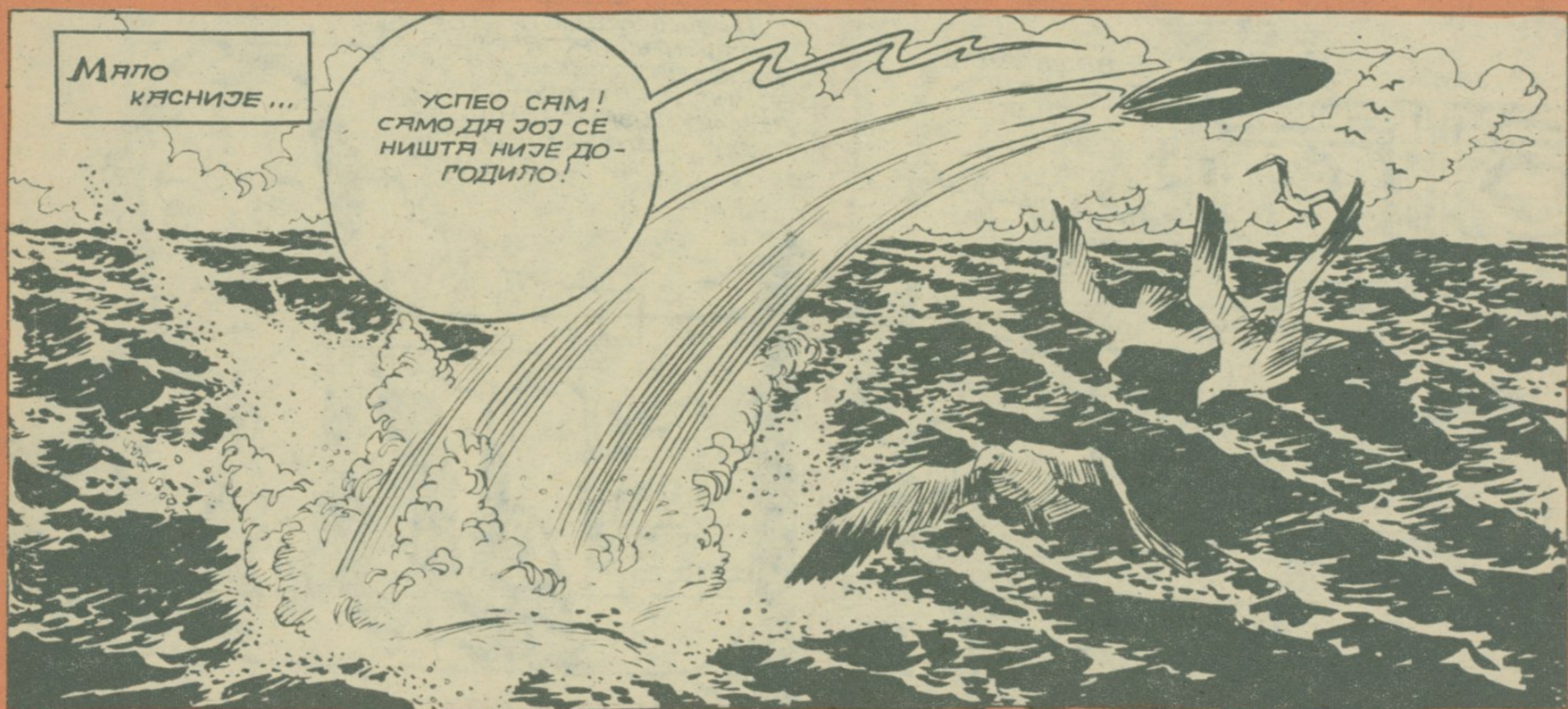
1238/5

ОБЯВЕСТИКЕМО
ВАС О ОВОМЕ ЧИМ
НЕШТО СЯЗНАМО!

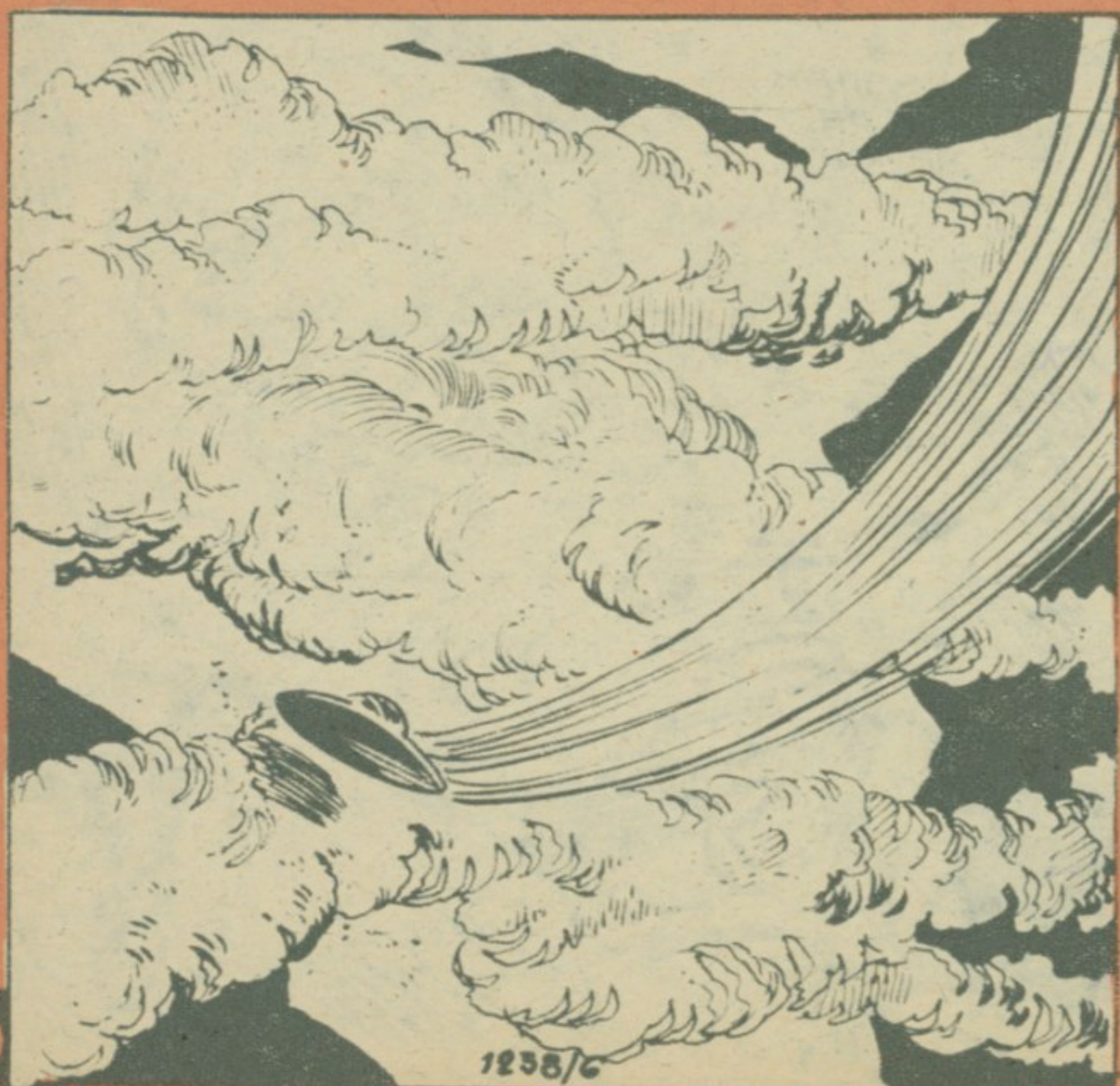

ЛУ НОСИ СВОЈ
САТ С РАДИО-ОДЯШИ-
ЉАЧЕМ КЈАО И ЈА! МО-
ЖДА ЂУ ПОМОГУ ЊЕГА
УСПЕТИ ДА ОДРЕДИМ
ГДЕ СЕ НАПАЗЕ!

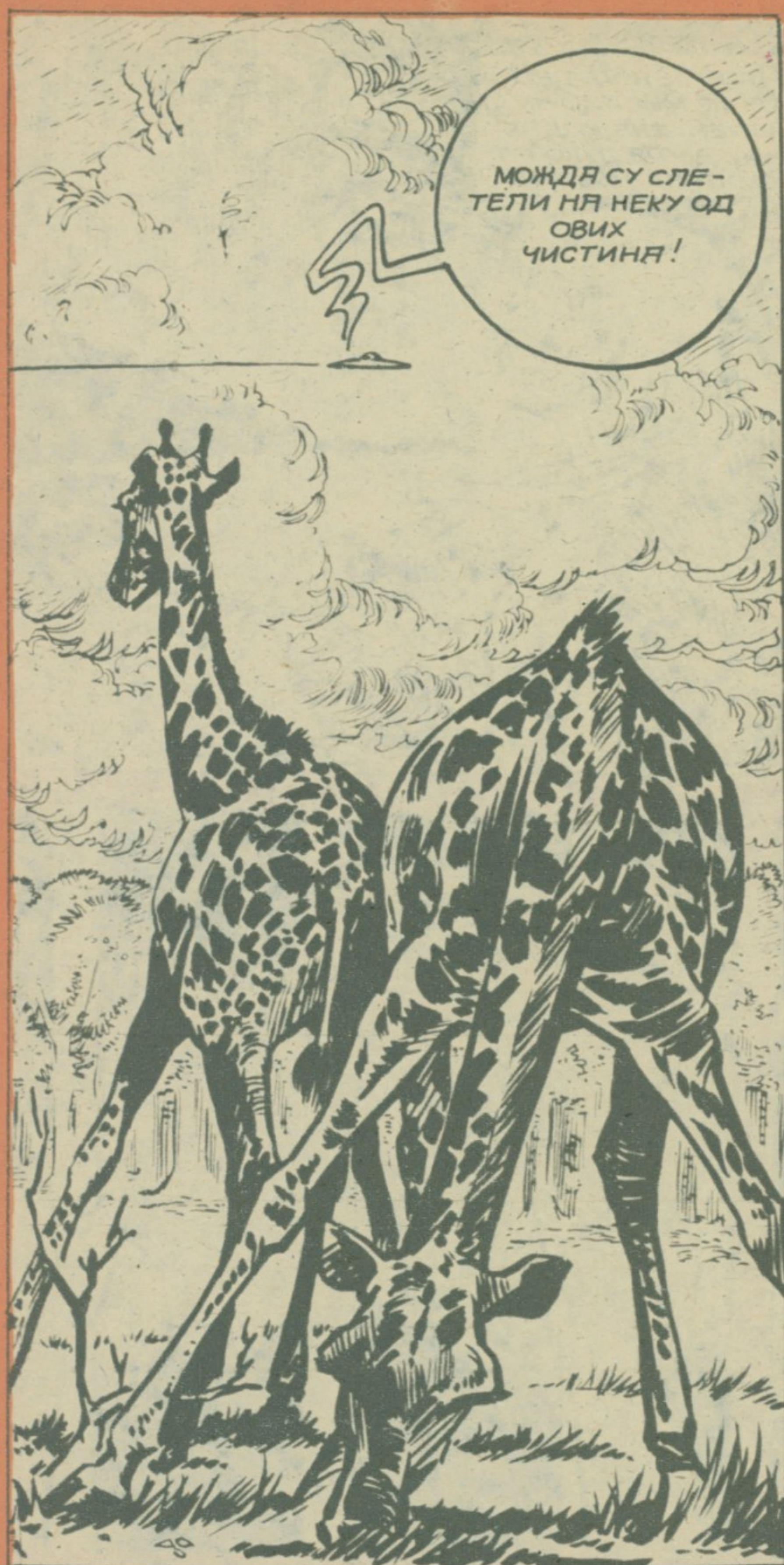
МАЛО
КЈАСНИЈЕ...

УСПЕО САМ!
САМО ДА ЈОЈ СЕ
НИШТА НИЈЕ ДО-
ГОДИЛО!

ЦЕНТРАЛНА ЈАФРИКА!
ПА ОВО ЈЕ
ПРАВИ ЛАВИРИНТ!

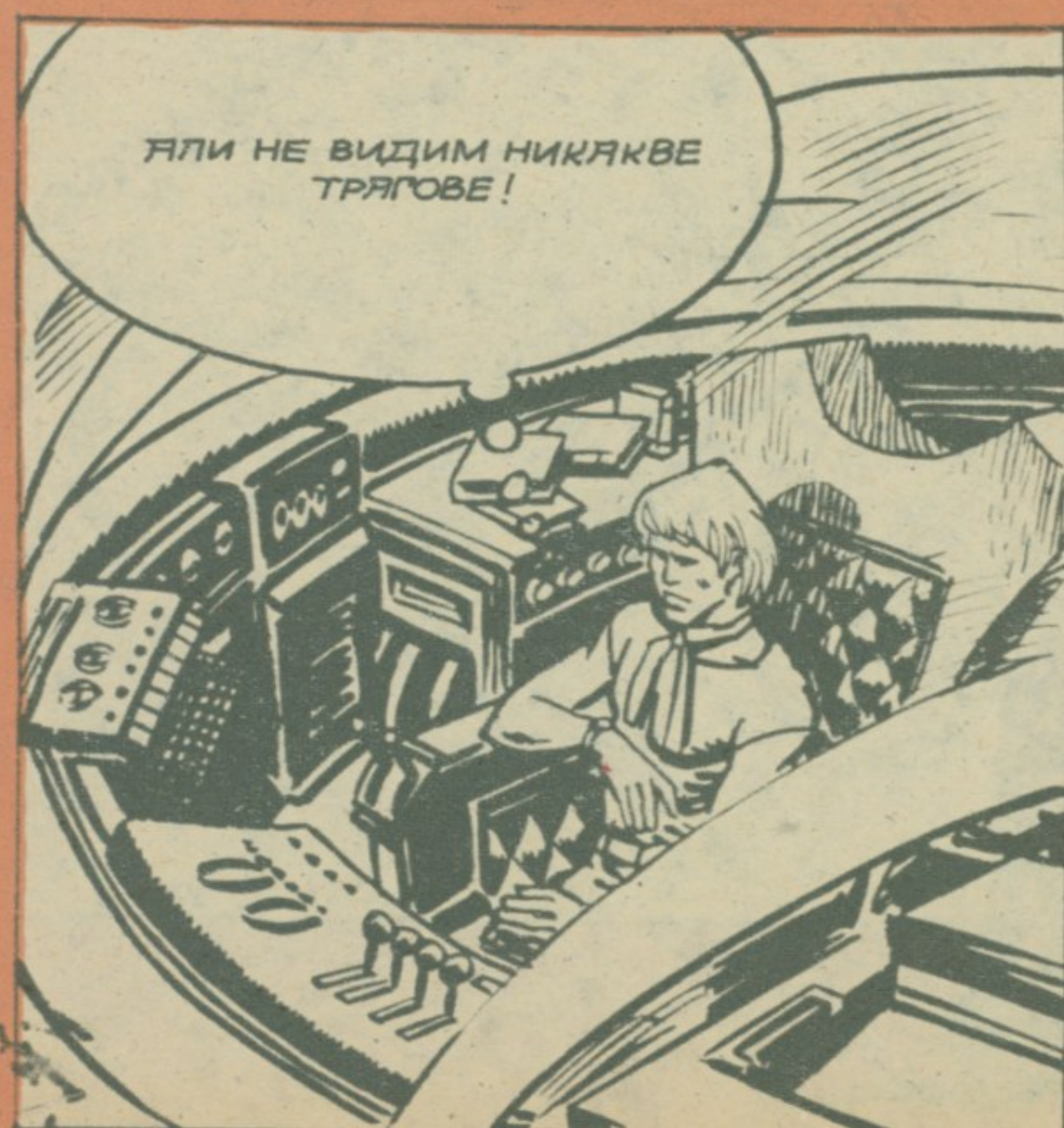
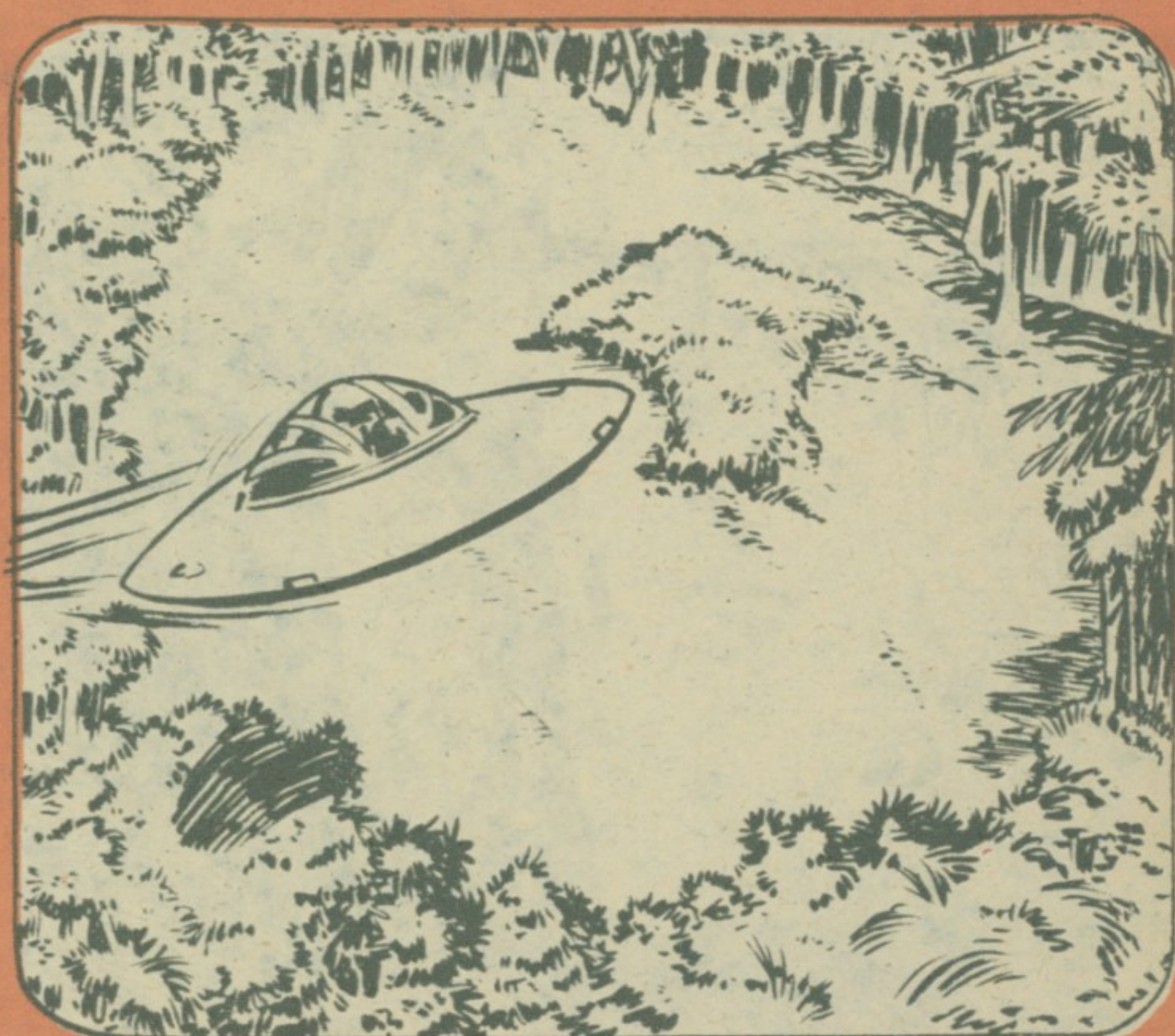

МОЖДА СУ СЛЕ-
ТЕЛИ НА НЕКУ ОД
ОВИХ
ЧИСТИНА!

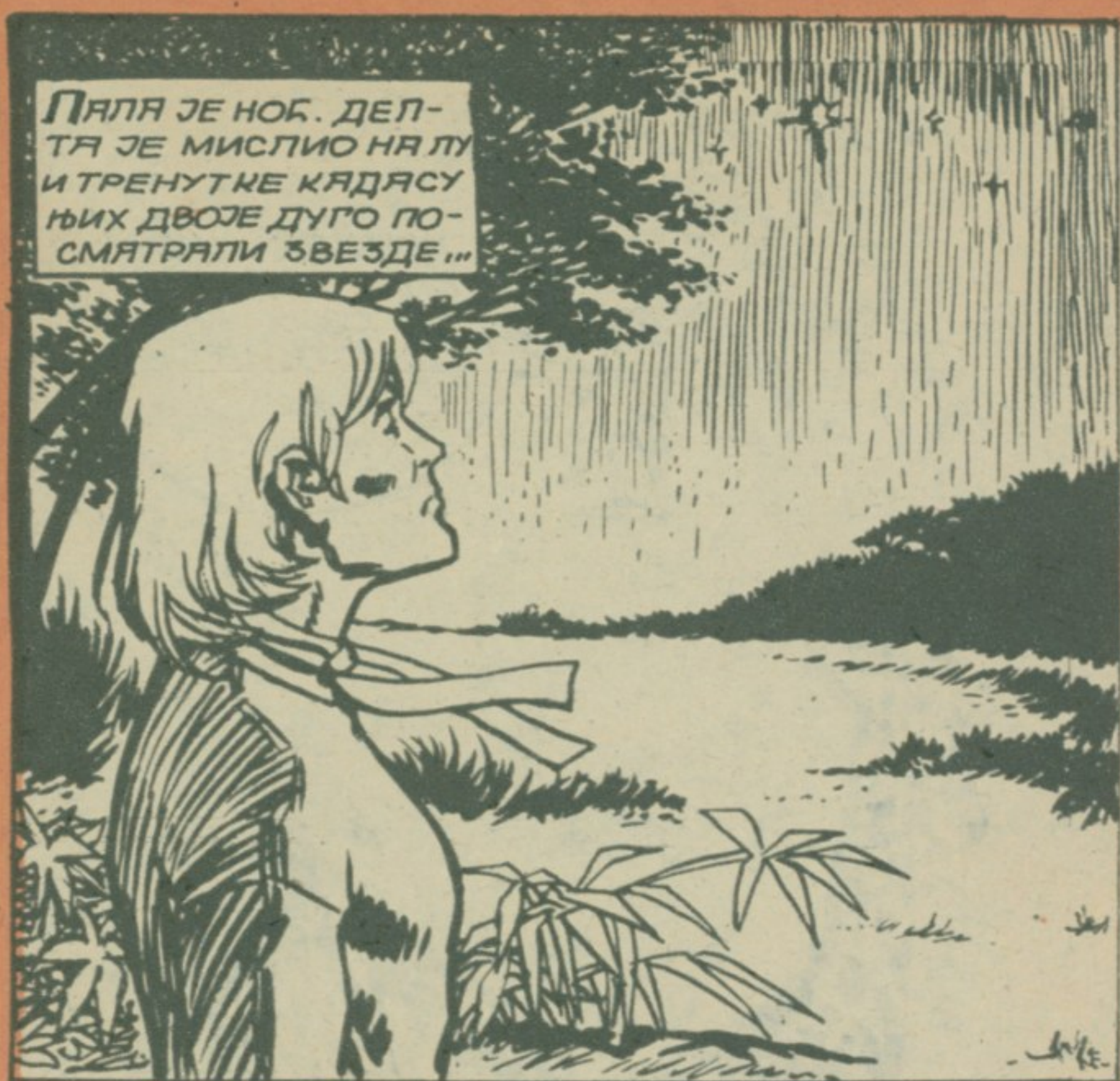
ДА СЕ АВИОН СРУШИО
СИГУРНО БИ СЕ ЗАПАЛИО
И ОСТАВИО НЕКИ ТРАГ
У ЦУНГЛИ!

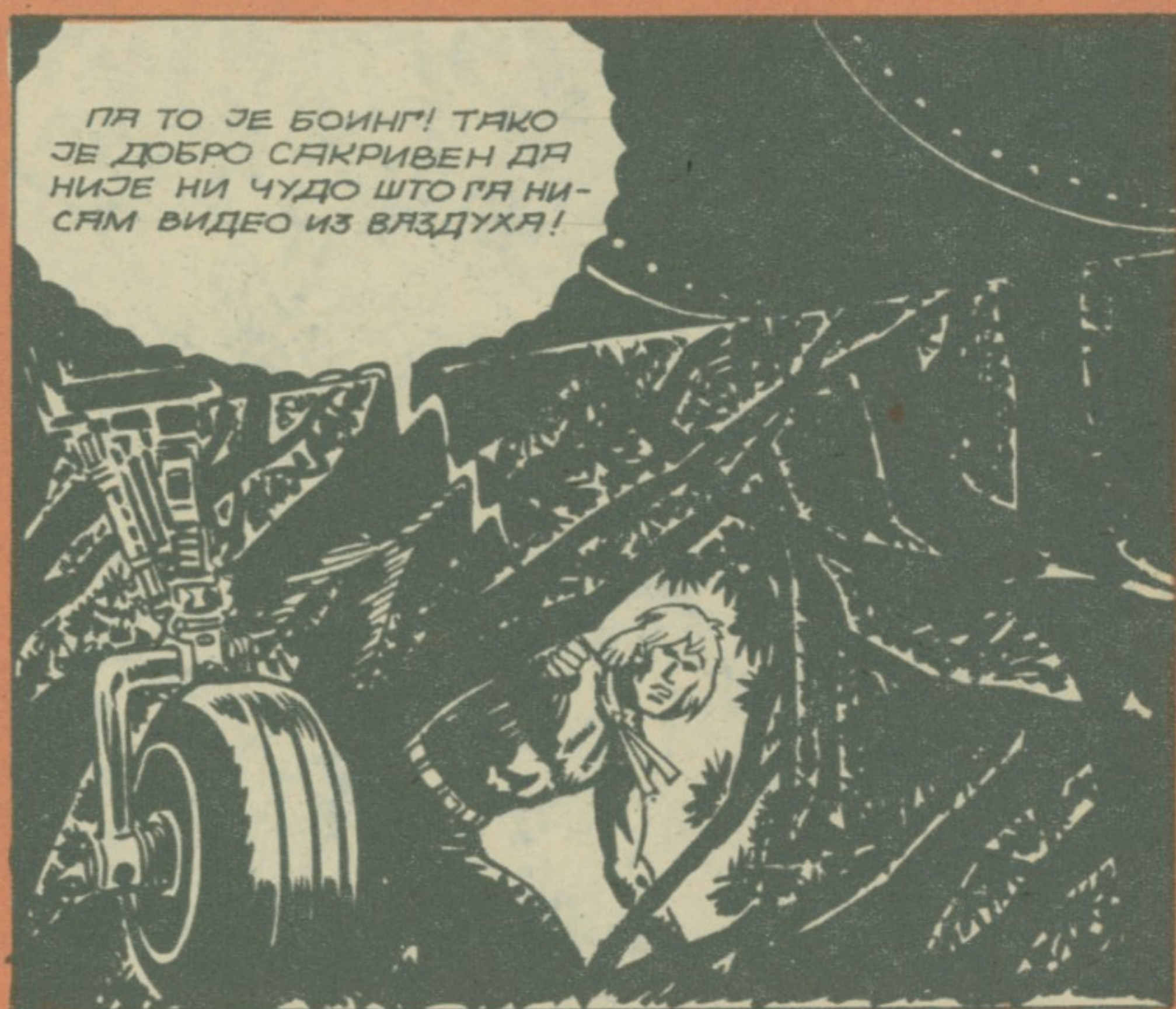
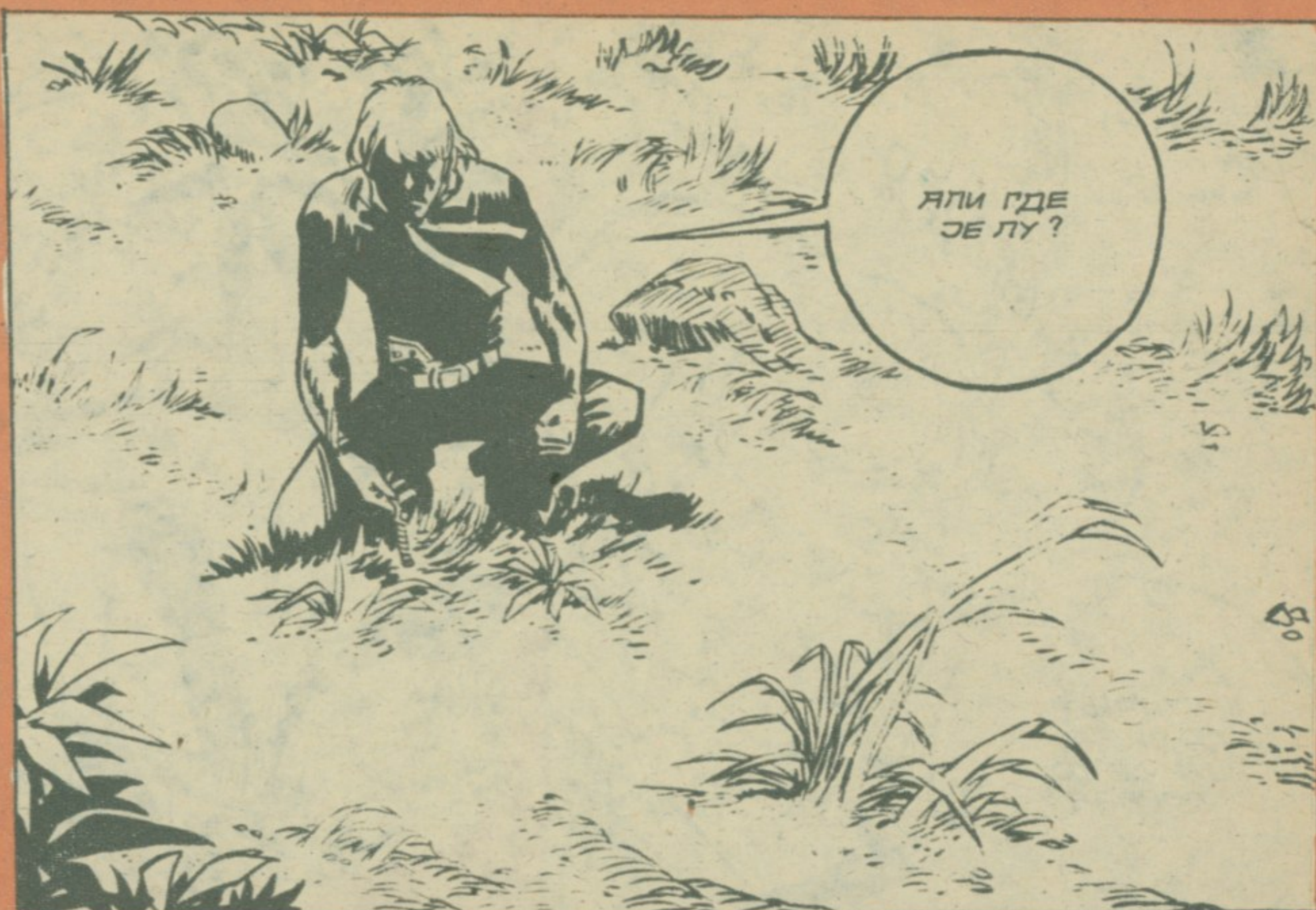

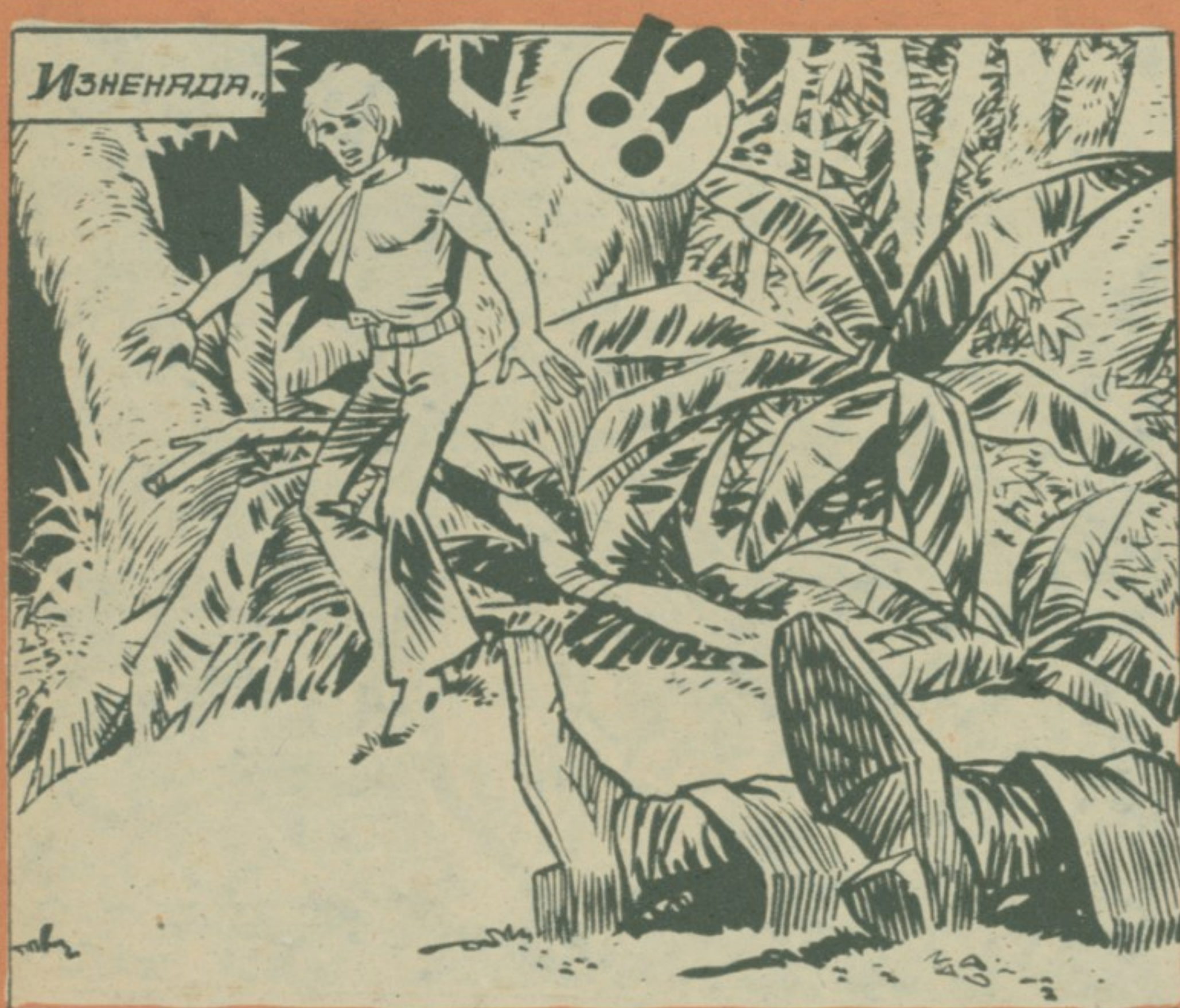
АЛИ НЕ ВИДИМ НИЈАКВЕ
ТРАГОВЕ!

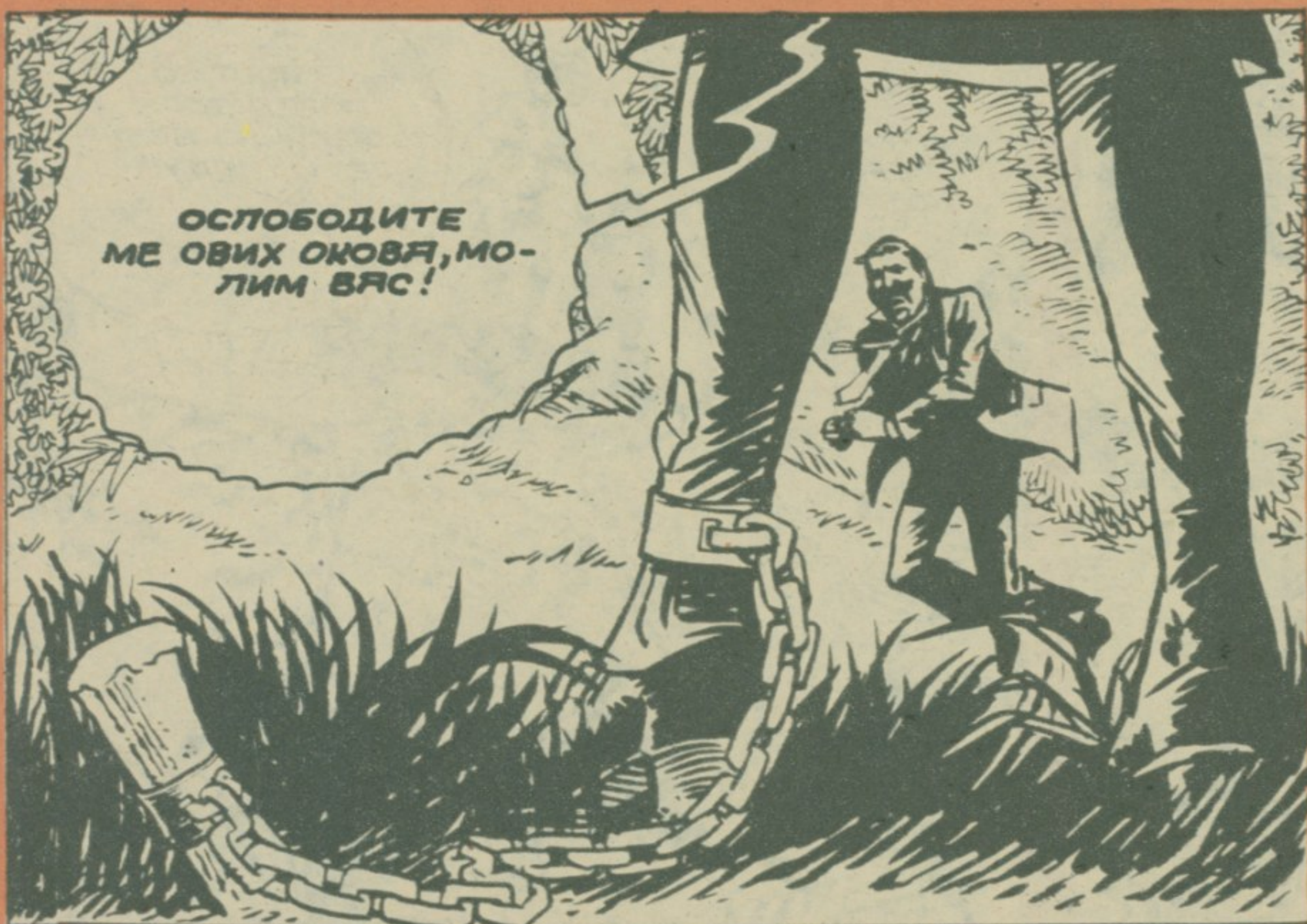

ДЕЛТА ЈЕ СЛЕТЕО
МЕЂУ ДРВЕЋЕ ДА НИ-
КО НЕ БИ ОТКРИО
ЊЕГОВ БРОД ...

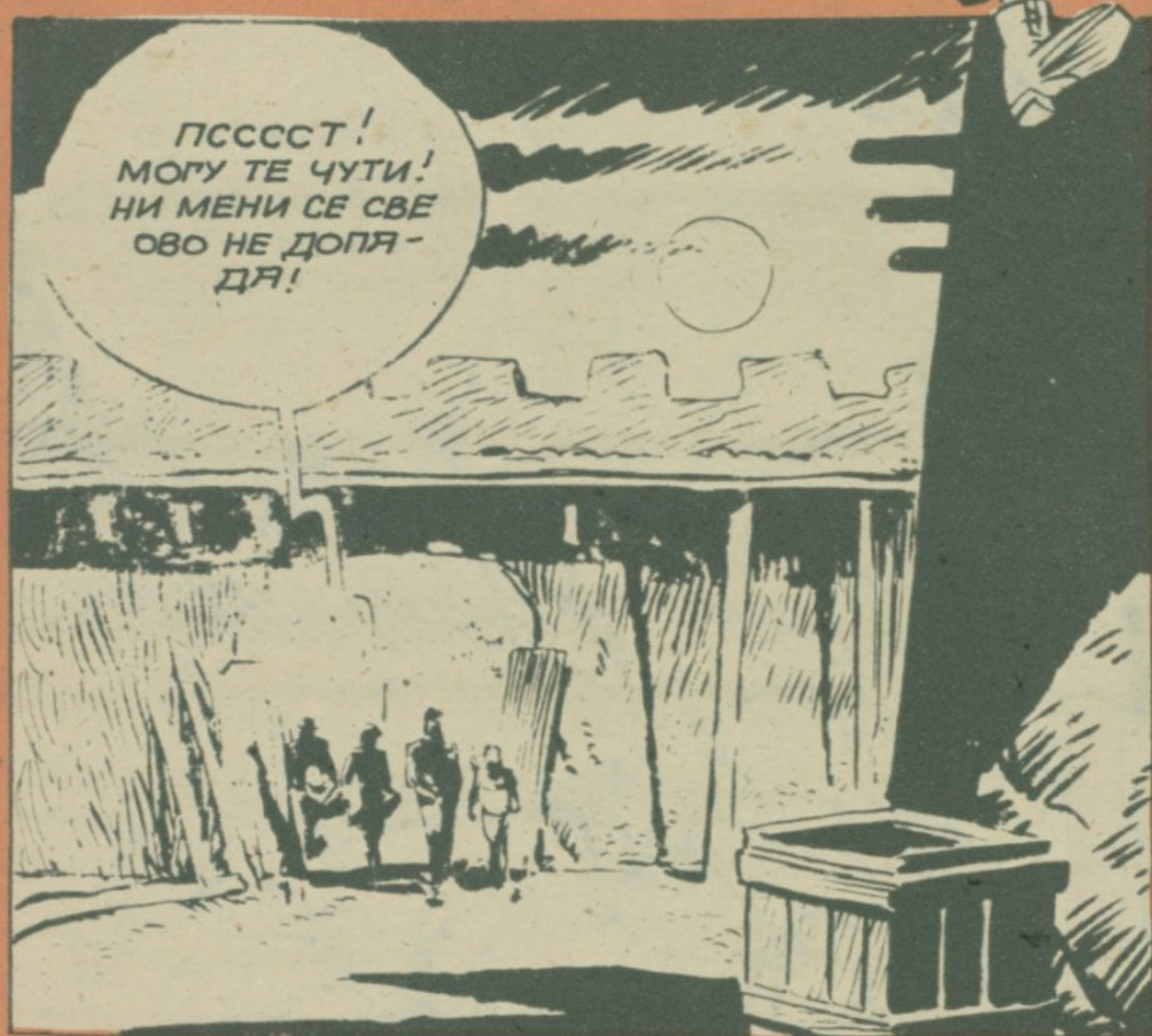

ТРАЖИО ЈЕ ДА
КИДНАПУЈЕМО АВИ-
ОН И МИ СМО ТО УЧИ-
НИТИ ...

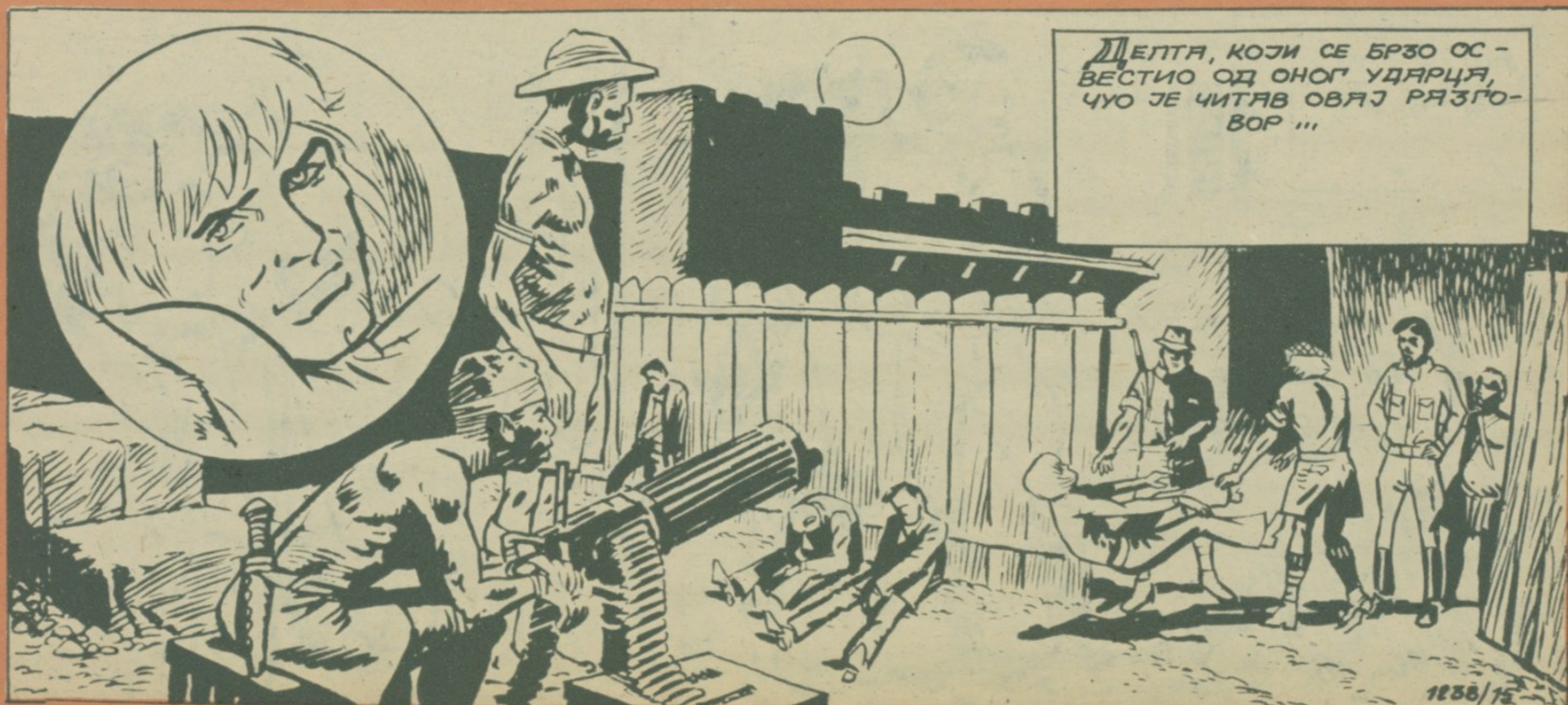
... АЛИ ДА ЗАТВА-
РАМО ЉУДЕ У КА-
ВЕЗ И ЛОВИМО ИХ ПО
ЏУНГЛИ ... ТО МИ
СЕ УОПШТЕ НЕ СВИ-
БЈА!

ПССССТ!
МОГУ ТЕ ЧУТИ!
НИ МЕНИ СЕ СВЕ
ОВО НЕ ДОПЈА-
ДЈА!

МИСЛИМ ДА
ЈЕ КАРЛТОН
ЉУД!

ДЕПТА, КОЈИ СЕ БРЗО ОС-
ВЕСТИО ОД ОНОГ УДАРЦА,
ЧУО ЈЕ ЧИТАВ ОВАЈ РАЗГО-
ВОР ...

ЗАЖАЛИГЕШ ЗБОГ ОВО-
ГЯ! УМЕСТО ДА СУТРА ПО-
БЕШ СЯ МНОМ У ЛОВ, ТЕБЕ
БЕМО ЛОВИТИ!

ШТА ГЛЕДАШ? ГУБИ СЕ!
НЕ ПОДНОСИМ
ТВОЈ ПОГЛЕД!

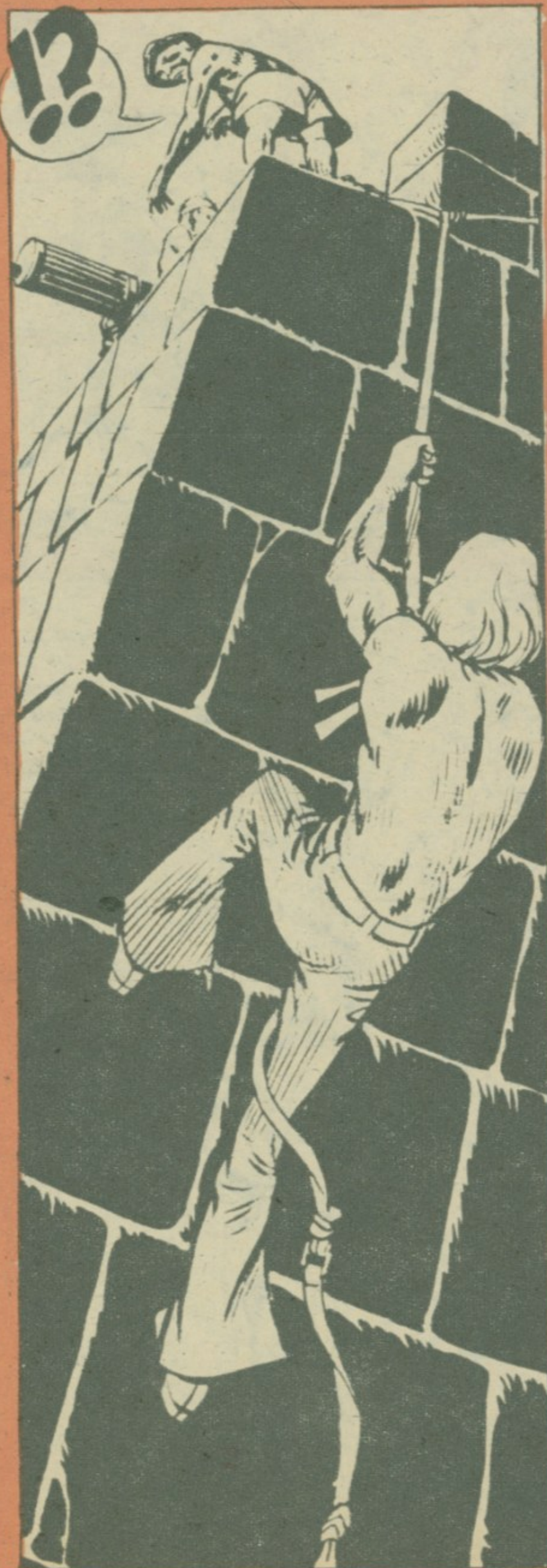
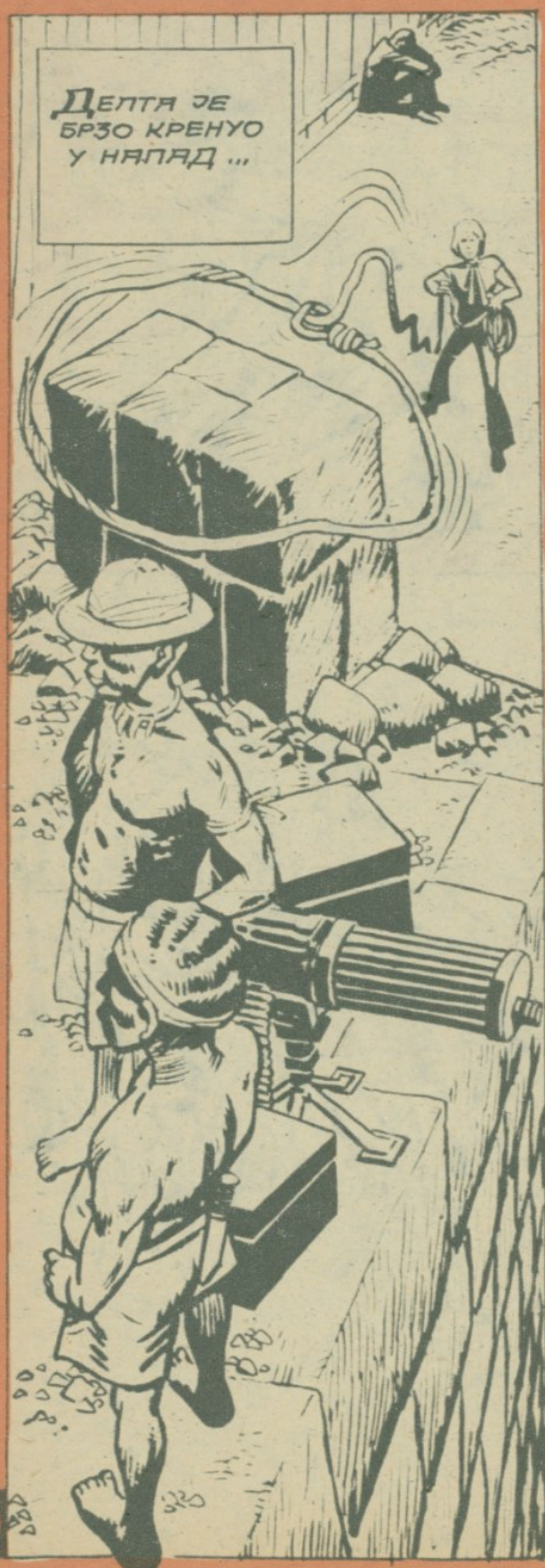
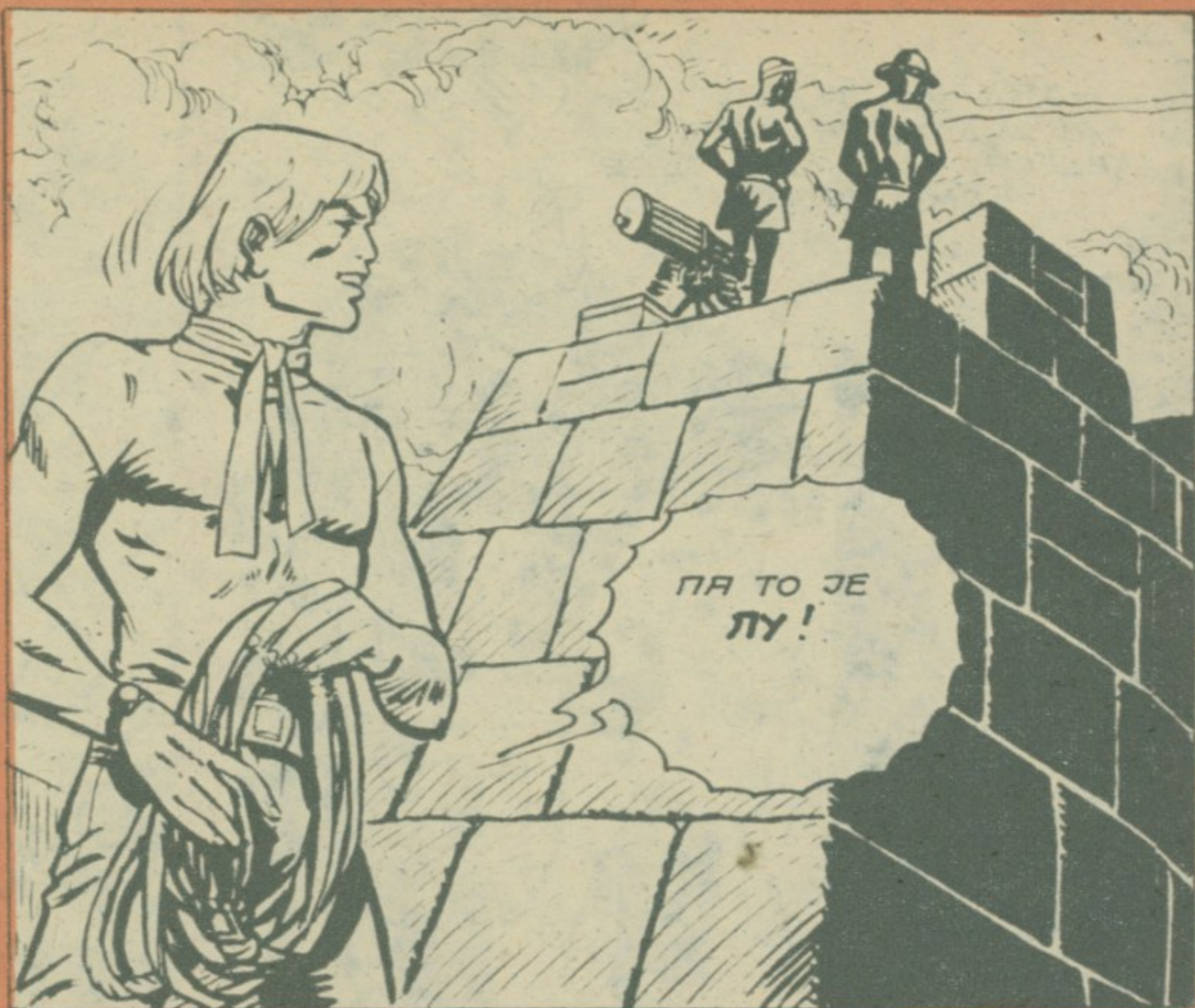

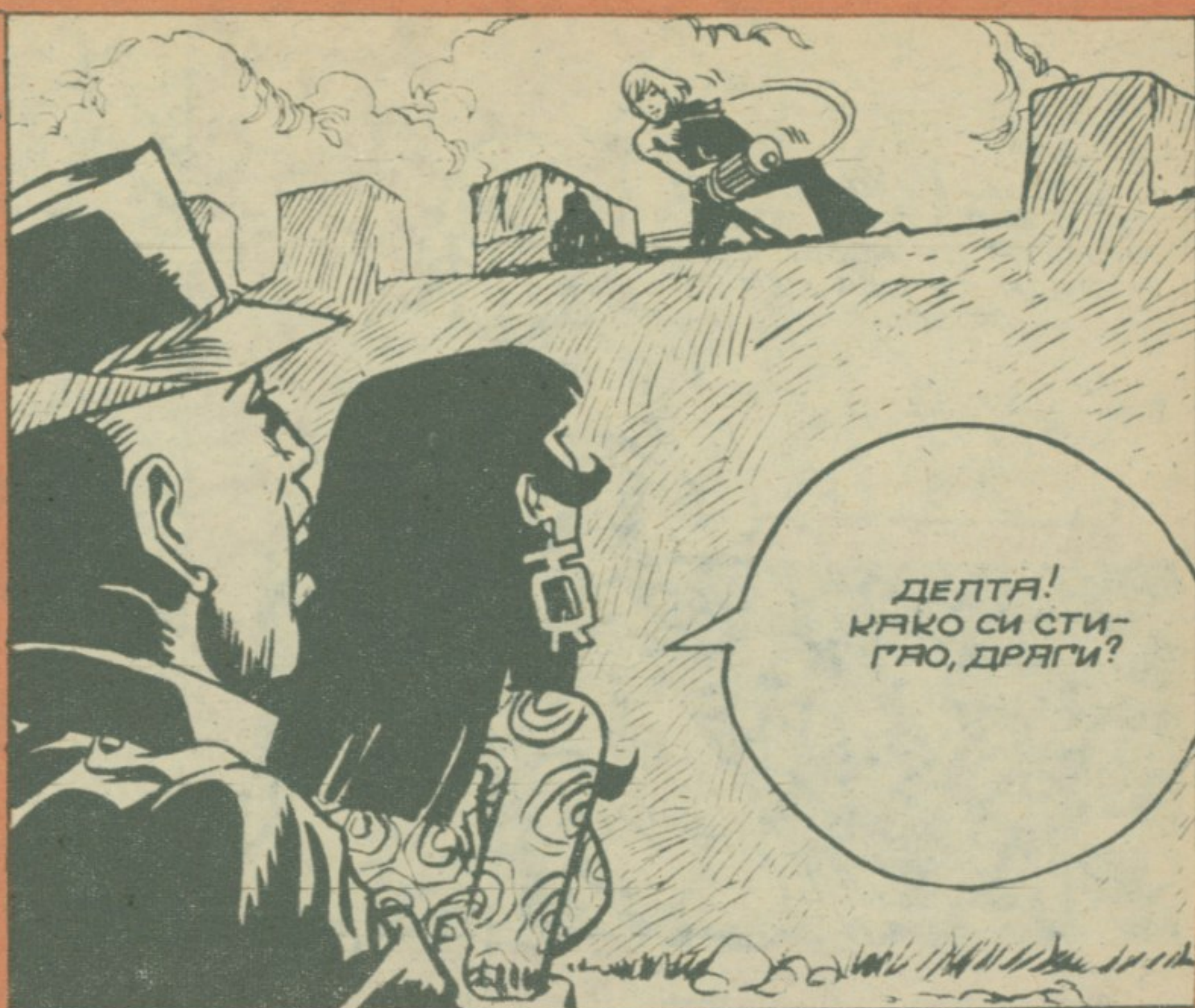
ТЕ НОГИ ДЕЛТА
УОПШТЕ НИЈЕ СПА-
ВЈАО. ПРАВИО ЈЕ
УЖЕ ОД ОДЕБЕ
КОЈУ ЈЕ СКИНУО
СА ПУТНИКА БОИ-
НГЯ ...

СУТРАДАН РАНО
УУТРУ ...

ЈОШ НИЈЕ
КАСНО ДА ПРО-
МЕНИШ МИШЉЕ-
ЊЕ! ХОБЕШ ЛИ
ДА БУДЕШ МО-
ЈА НОВА ДИ-
ЈАНА?

СПУШАЈ МЕ КАРЛТОНЕ!
ДАЈЕМ ТИ ДВАДЕСЕТ
МИНУТА ДА ПОБЕГНЕШ,
А ОНДА БУ ПОКИ ЗА
ТОБОМ!

КАРЛТОН ЈЕ ПО-
ТРЧАО, А ЗА ЊИМ
ПИГМЕЈАЦ БУ-
СУМБИ ...

ШТА ЧЕКАТЕ?
ЧУЛИ СТЕ
ШТА ВАМ ЈЕ
НАРЕДИО!

ОВО ЈОШ
МОЖЕ БИТИ
ВЕОМА
УЗБУДЉИ-
ВО!

ВАС ДВОЈИЦУ
ЋЕМО
ПРЕДАТИ
ВЛАСТИМА!

МИ НИСМО
НИШТА ЛО-
ШЕ МИСЛИЛИ!

СВЕ ЈЕ ТО
ОНАЈ ЛУДЈАК
СМИСЛИО!

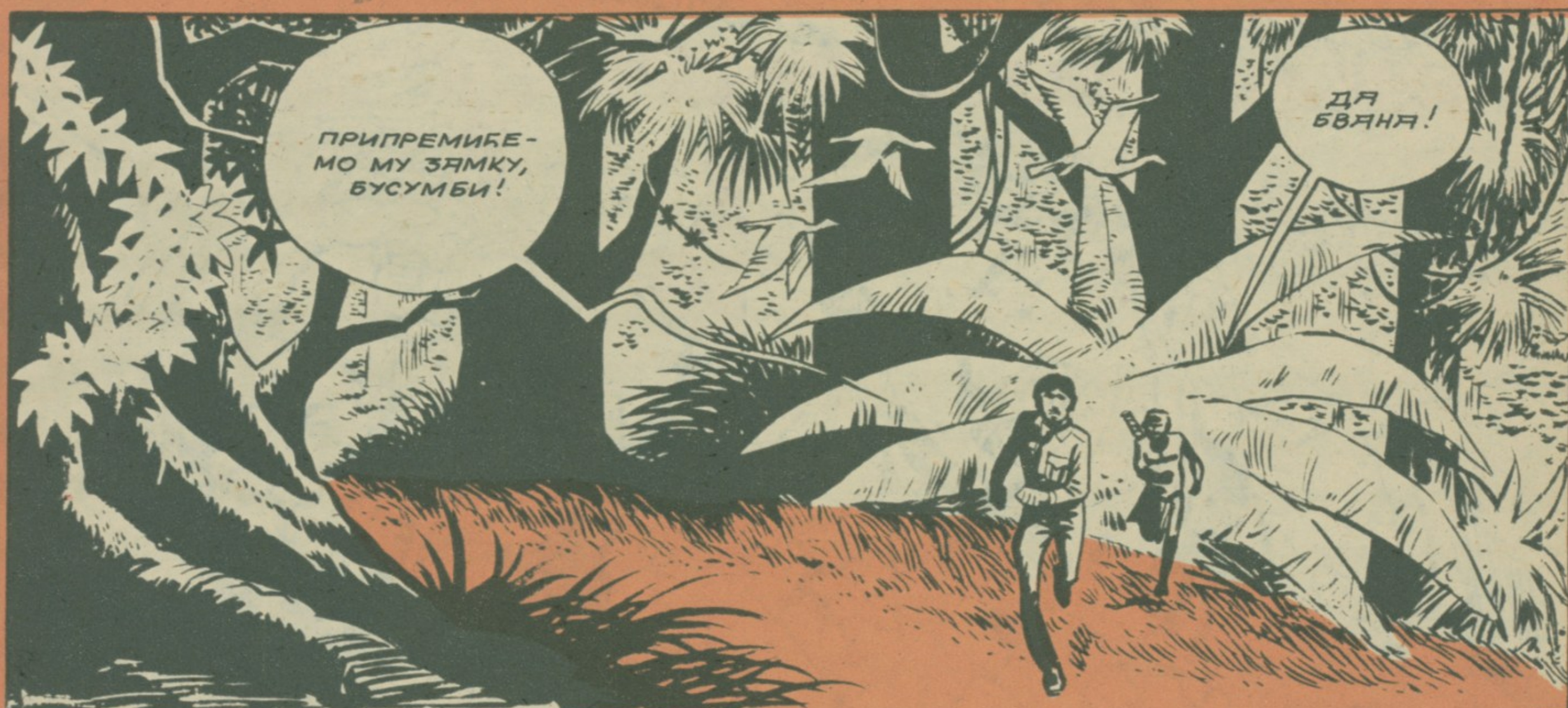

У ТВРБЯВИ СИГУРНО
ПОСТОЈИ НЕКИ РАДИО!
ПОКУШАЈ ДА ОБЈАВЕ-
ТИШ ВЛАСТ О ОВОМЕ,
ПУ!

ПРОШЛО ЈЕ
ДВАДЕСЕТ
МИНУТА!

ПРИПРЕМИ-
МО МУ ЗАМКУ,
БУСУМБИ!

ДА
БВАНЯ!

СВЕ МЕ ОВО ТАКО
ЗАБЈАВЉА! ХА, ХА!
ОН СЕ УСУДИО ДА
СЕ СУКОБИ СЯ МНОМ
ХА, ХА!

ДЕПТА ЈЕ ЗАПАЊЕНО ГЛЕДАО У БЕЖИ-
ВОТНО ТЕЛО КАРЛТОНА ТЕМПЛА...

НЕКОЛИКО ДА-
НА КАСНИЈЕ БУ-
СУМБИ СЕ КАО ПО-
БЕДНИК ВРАТИО
У СВОЈЕ СЕЛО ...

ВЕСТ О ЊЕГОВОЈ ХРАБРОСТИ ВЕК ЈЕ ДО-
ПРЛА ДО ЊЕГОВОГ ПЛЕМЕНА ...

ДОБРО ДОШАО, БУСУМБИ!
ПОКАЗАО СИ ВЕЛИКУ ХРА-
БРОСТ И ВЕШТИНУ ПОБЕ-
ДИВШИ ТОГ НИТКОВЈА! СЕ-
ДНИ КРАЈ ВЯТРЕ! ТВОЈЕ
МЕСТО ЈЕ ОД САДА МЕЂУ
НАМА, РАТНИЦИМА И ЛО-
ВЦИМА!

ЗА ТО ВРЕМЕ НА ДРУ-
ГОМ КРАЈУ НАШЕ ПЛЯ-
НЕТЕ ...

ДЕЛТА,
НИСИ МИ РЕКАО
КАКО ЈЕ ЗАВР-
ШИО КАРЛТОН!

ЈЕДАН МАЛИ, ХРАБРИ
И БУТЉИВИ ПИГМЕЈАЦ УЧИ-
НИО ЈЕ КРАЈ ЊЕГОВИМ
ЗЛОДЕЛИМА. ЈАЛИ, БОЉЕ
ДА НЕ ГОВОРИМО ВИШЕ
О ЊЕМУ! ЗАБОРАВИМО ГА
ШТО ПРЕ!

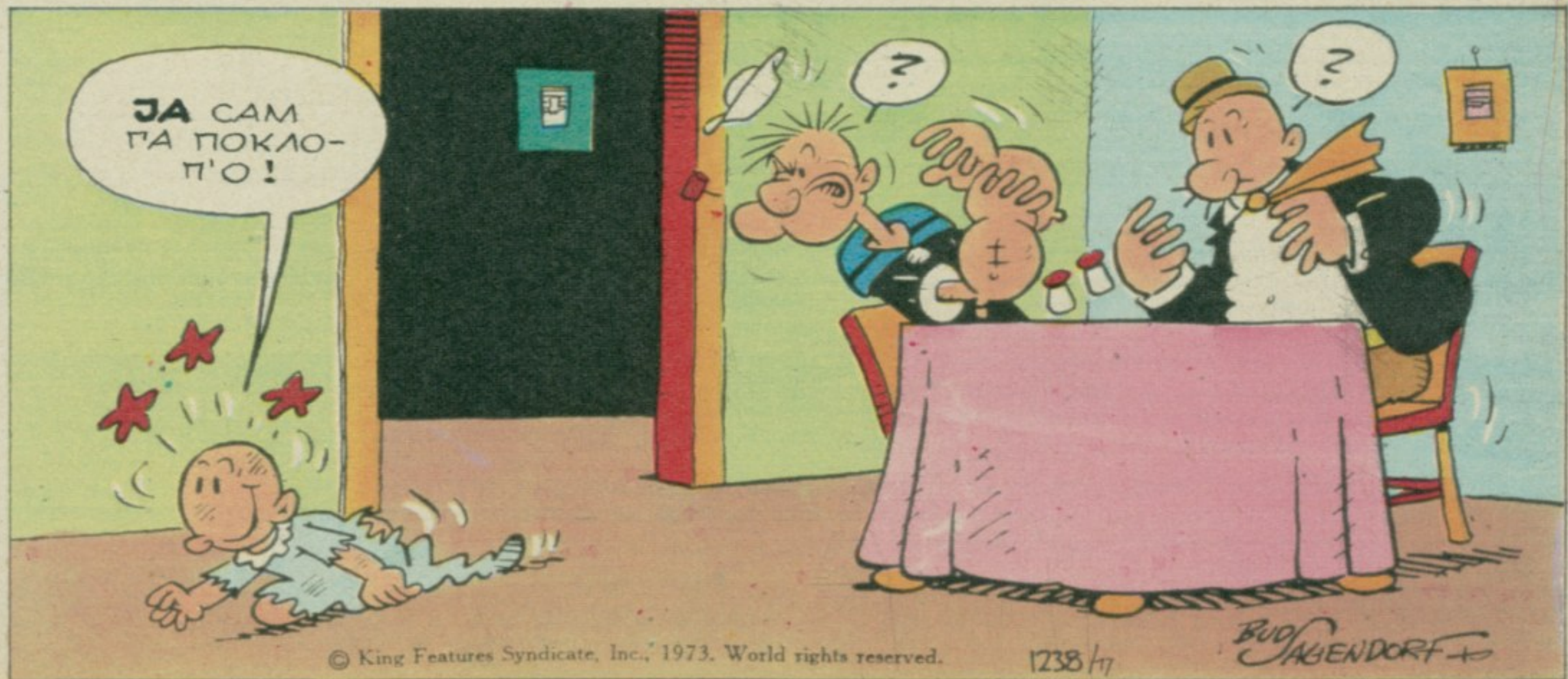
ПОГЛЕДАЈ, ЛУ!
НАША ЗВЕЗДА!

ЗАР НИЈЕ
ДИВНА!

ЈОШ ЈЕ
СЈАЈНИЈА
ЈЕР ЈЕ ПОС-
МАТРАМ С
ТОВОМ, ДРА-
ГИ!

УЧЕНИЦИ!

ПОЧИЊЕ НОВА ШКОЛСКА ГОДИНА А СА ЊОМ И
БРИГЕ — КАКО НАБАВИТИ НЕОПХОДНЕ КЊИГЕ
ЗА САВЛАЂИВАЊЕ ГРАДИВА

ИП „НАРОДНА КЊИГА” — БЕОГРАД, ШАФАРИКОВА 11 ПРИПРЕМИЛА ЈЕ ЗА ВАС
20 КЊИГА ЗА СВЕГА 175,00 ДИНАРА

НАРОДНА КЊИЖЕВНОСТ

1. Бугарштице
2. Неисторијске народне песме
3. Немањићи и Мрњавчевићи
4. Ослобођење Србије
5. Ослобођење Црне Горе
6. Ускоци
7. Црнојевићи, Јакшићи и Бранковићи

Седм циклуса — у седм књига
При куповини за готово за свега 60,00 динара

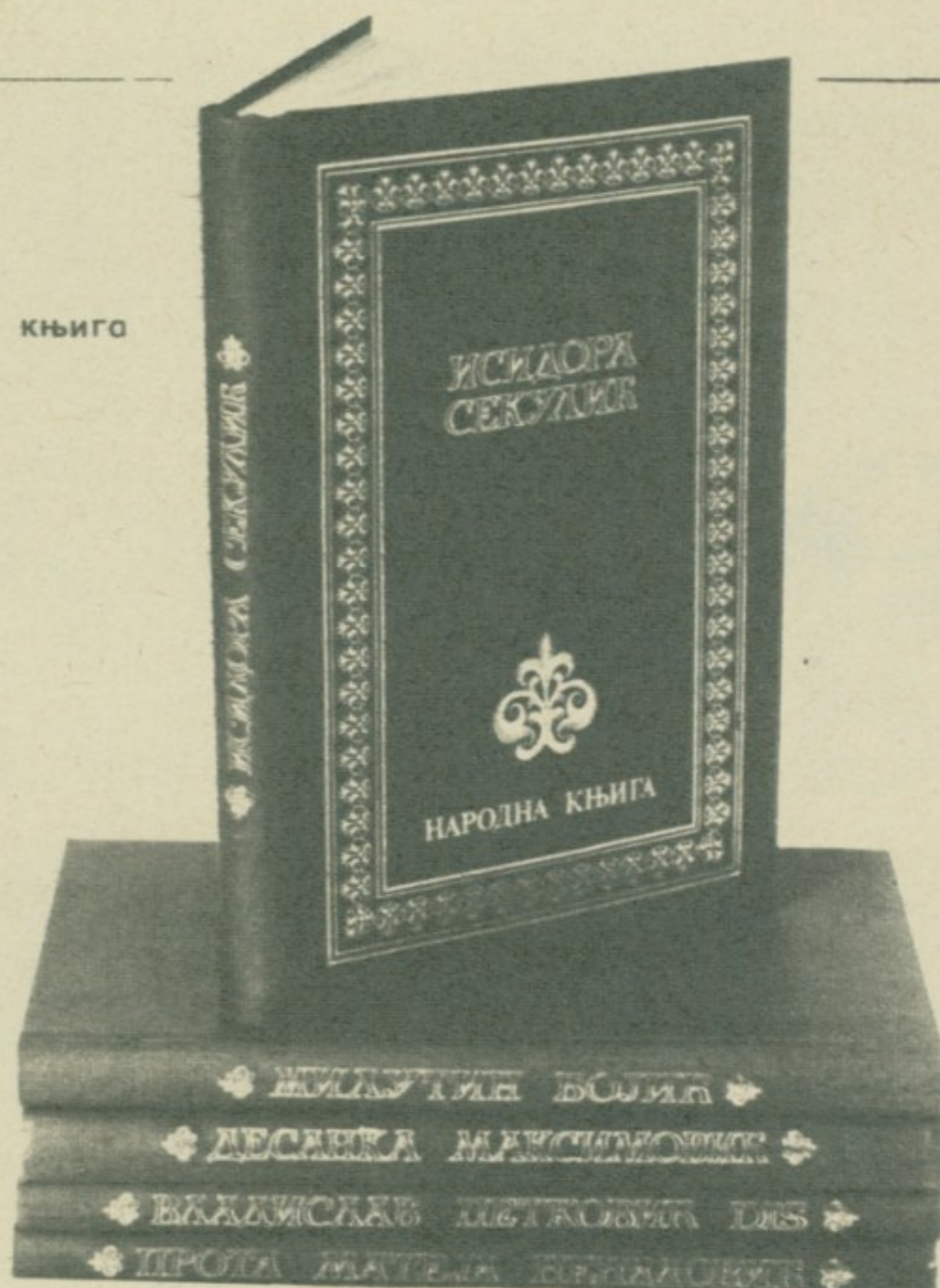
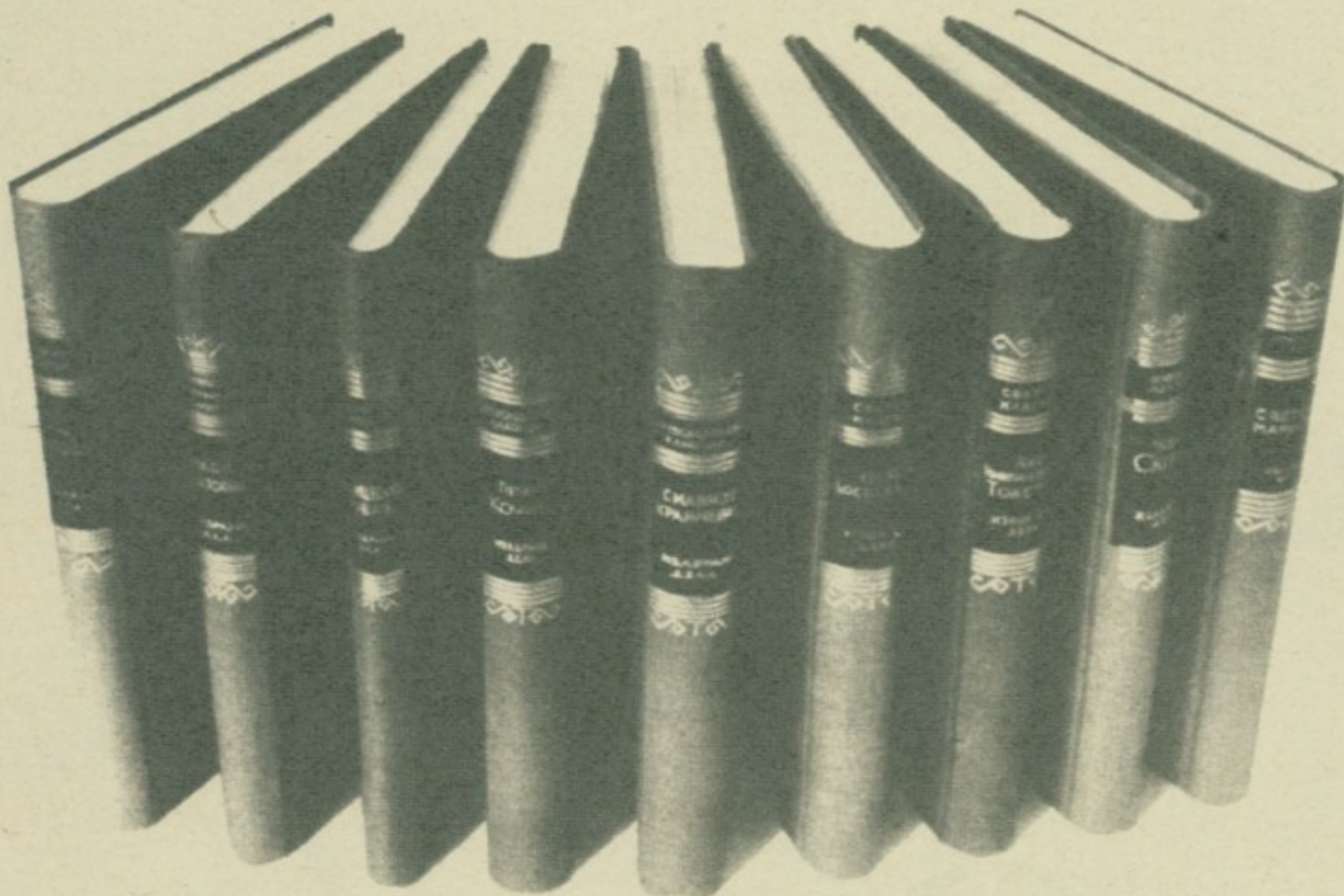
ЛЕГЕНДЕ О ЈУНАЦИМА

1. Легенде о јунацима старе Грчке
 2. Легенде о старим јапанским јунацима
 3. Легенде о старим британским јунацима
 4. Легенде о јунацима старог Рима
- При куповини за готово — четири књиге
за 68,00 динара

ОДАБРАНЕ СТРАНЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ КЛАСИКА

1. Ј. Дучић — М. Ракић — Песме
2. М. Глишић — Изабране приповетке
3. В. Илић — Песме
4. Ђ. Јакшић — Песме и Станоје Главаш
5. П. Кочић — Приповетке и Јазавац пред судом

6. Л. Лазаревић — Приповетке
 7. И. Мажуранић — Избор поезије
 8. В. Назор — С партизанима
 9. Б. Станковић — Нечиста крв
- При куповини за готово — девет књига
за свега 60,00 динара

Услови куповине:

На отплату се продају само све три едиције заједно —
по цени од 223,00 динара и могу се отплатити у четири

месечне рате: прва рата од 58,00 динара уплаћује се
поштару кад купцу уручи књиге, а остале три рате
по 55,00 динара уплаћују се до сваког петог у месецу
до исплате целог износа.

НАРУЧБЕНИЦА

ОВИМ НЕОПОЗИВО НАРУЧУЈЕМ:

1. ЗА ГОТОВО СВЕ ТРИ ЕДИЦИЈЕ — Народна књижевност, Легенде о јунацима и одабране стране југословенских класика, по цени од динара	175,00
2. ЗА ГОТОВО — Народна књижевност, по цени од	60,00
3. ЗА ГОТОВО — Легенде о јунацима, по цени од	68,00
4. ЗА ГОТОВО — Одабране стране југословенских класика, по цени од	60,00
Књиге купљене за готово платићу поштару кад ми их уручи.	
5. НА ОТПЛАТУ — Све три едиције: Народна књижевност, Легенде о јунацима и одабране стране југословенских класика, по цени од динара	223,00

Књиге купљене на отплату у 4 (четири) месечне рате: прву рату од динара 58,00 платићу поштару кад ми књиге уручи, а остале три рате по 55,00 динара плаћаћу до сваког петог у месецу до истека отплате.

(Презиме, очево име и име)

(Адреса стана: поштански број, место, улица и број)

(Назив и адреса предузећа где наручилац, или родитељ наручиоца, ради и овера предузећа за купце на отплату)

(Место и датум)

(Бр. л. к. и где је издата)

Пензионери при куповини на отплату прилажу предзадњи чек од пензије
За све спорове надлежан је општински суд у Београду.

ОБУЦИТЕ ЛУ, ДЕЛТИНУ ДЕВОЈКУ

ЦИПЕЛЕ

ПРОРЕЖИТЕ ПО
ЦРТИЦАМА

МАЛАЈСКИ
ШЕШИР

МИНИ
ХАЉИНА

КОМПЛЕТ ОД
СВИЛЕ

ЛЕПЕЗА

ПРОСЕЦИТЕ ПО
ЦРТИЦАМА И ПРОВУЧИТЕ
НОГЕ

ПАНТАЛОНЕ

ТАШНА

КИНЕСКИ
КИМОНО

СУКЊА

ПРОРЕЖИТЕ ПО
ЦРТИЦАМА

ОГРТАЧ

ПРСЛУК
УЗ
ПАНТАЛОНЕ

ПРОРЕЖИТЕ
ПО ЦРТИЦАМА
И ПРОВУЧИТЕ
НОГЕ

МОДЕРНИ ГЛАДИЈА- ТОРИ

ПОСЛЕДЊИ БАРОНА НЕС

После трагичне трке у Монци Енцо Ферари је скрушено рекао: »Хоће ли ми бити опроштено што сам конструисао тако брза кола«?

Барон Волфганг Берге фон Трипс, рајнски племић из Хорема код Келна, више је волео да у својој тридесет трећој години изгуби живот у „Великом циркусу“ него да изиграва доконог велепоседника.

Десетак година возио је за фирму „Порше“, а онда га је Енцо Ферари придобио за свој тим.

Фон Трипс су сви „краљеви брзине“ ценили као одличног техничара и неустрашивог тркача. У многим тркама није имао среће. Увек кад је био у предности и сигуран у победу, доживео би понеку незгуду, и зато је добио надимак Барон Несрећковић.

Године 1961. Фон Трипс је био сигуран да је најзад куцнуо час да се отресе неугодног надимка. Те сезоне је у мају освојио „Велику награду Холандије“ у Зандворту. Два месеца касније триумфовао је у трци за „Велику награду Велике Британије“, а двадесет дана после те трке однео је „Велику награду Немачке“ на Нирбургрингу. Уверљиво је водио у укупном пласману за апсолутног светског шампиона. Чврсто је одлучио да освоји прво место и у борби за „32. Велику награду Италије“ у Монци, септембра исте године.

ВИНСКЕ МУШИЦЕ МЕЂУ ЗОЉАМА

Петорица из тима фабрике „Ферари“ били су фаворити. Енцо Ферари, човек коме су тркачки аутомобили највећа страст у животу узео је уз Фон Трипса још четири изванредна возача: Фила Хила, некадашњег механичара из Санта Монике, који у шест година тркачке каријере није доживео ни најмању незгуду, и за разлику од тимског лидера носио је надимак Срећковић; Американца Ричија Гинтера, „девојку за све“ у тактичким плановима Енца Ферарија;

младог Мексиканца Рикарда Родригеза, носиоца титуле победника најтрагичније трке свих времена у Ле Ману 1955. године; и, најзад, пети члан екипе био је нова нада италијанског аутомобилизма Банкарло Багети.

Фон Трипс је био сигуран да ће уз помоћ ове четворице освојити трофеј Монце. Веровао је да **лотус** двадесет петогодишњег Шкотландца Џимија Кларка, који је важио за фаворита, није довољно снажан да се одупре **ферарију** од 200 коњских снага.

— Ти енглески лотуси зује међу нашим **фераријима** као слабашне винске мушице међу дивљим зомљама! — рекао је једном у шали.

Барон Несрећковић ипак није био најбоље расположен пред окршај у Монци. Љутио се на Енца Ферарија, његове инжењере, техничаре и механичаре који су у Манарелу покушавали да појачају снагу његове машине, али нису успели. Фон Трипсова кола била су слабија од осталих **ферарија**. Тешило га је то што су ипак била много јача и нешто бржа од зелених енглеских **лотуса** и купера.

Рајнски барон је добро израчунао како треба да вози у Монци да би победио.

Пошто Фил Хил и остала тројица из тима имају јаче машине он неће настојати да се пробије на чело. Возиће за најбржим **фераријем**. Укопаће се у његов

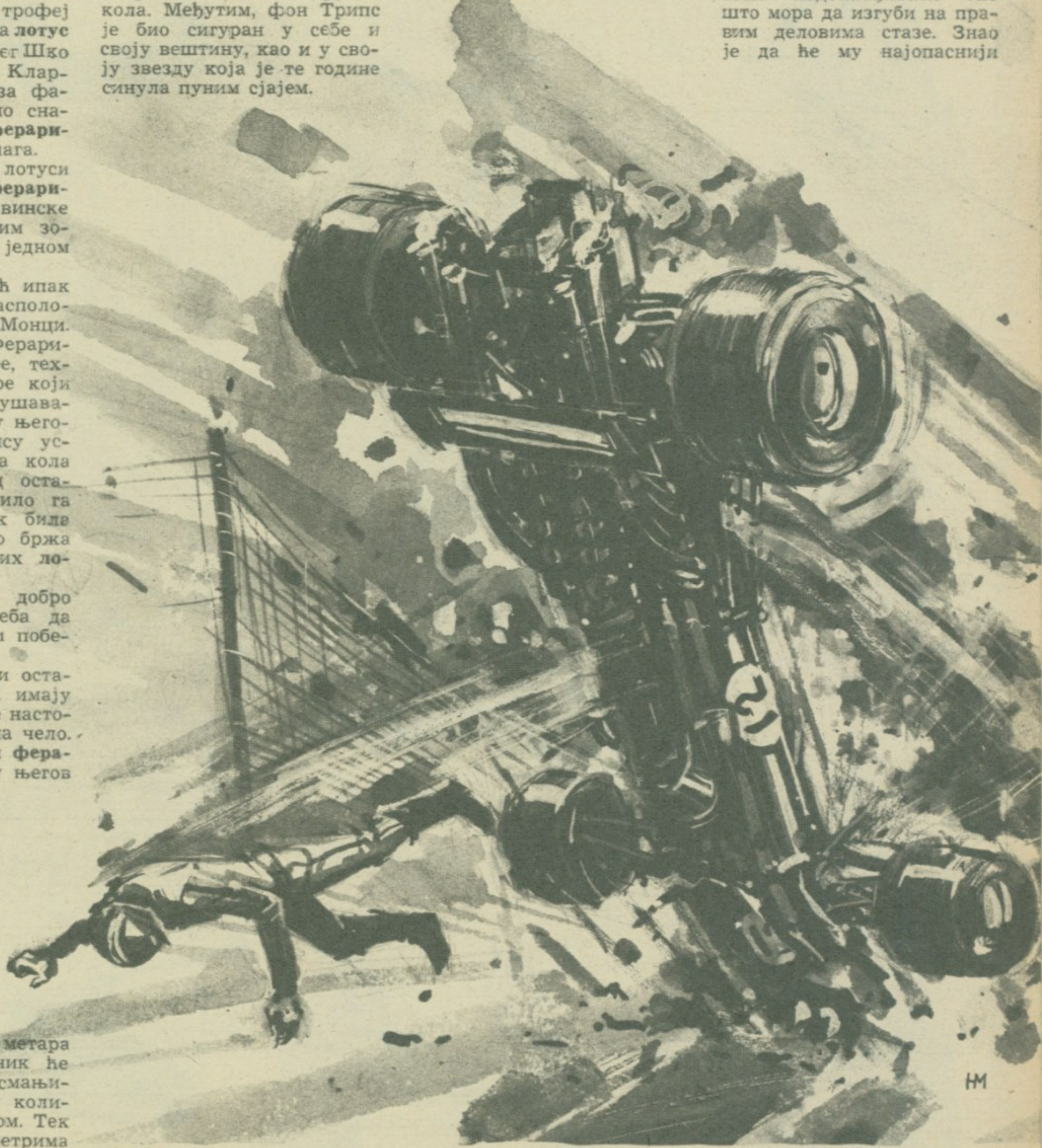
трке он ће кренути у коначни напад. Његова машина биће одморна и снажна као већ уморне машине колеге из екипе, чак и снажнија.

Таква је тактика, истина, врло опасна. Тешко је при брзини од 250 км/час километрима возити два-три метра за точковима других кола. Међутим, фон Трипс је био сигуран у себе и своју вештину, као и у своју звезду која је те године синила пуним сјајем.

Џим Кларк као да је наслућивао намере свог најопаснијег противника. Био је свестан да његов лотус, за 450 кг лакши од црвених болида из Манарела, на равним деловима стазе мора да игра подређену улогу, али је знао и то да зато што је лакши, може у максималној брзини остати

дуже у зони у којој тешка кола морају да успоре.

Одлучио је да у кривинама, нарочито оној коју зову парабол, почне да кочи касније. Тако ће брже од њих проћи кроз окуке. Клизнуће побочке на сва четири точка, затварајући им пролаз а у кривинама надокнађивати оно што мора да изгуби на правим деловима стазе. Знао је да ће му најопаснији

траг на неколико метара одстојања. Предводник ће сећи ваздух и тако смањивати отпор његовим колима и вући га за собом. Тек у последњим километрима

МАЛЕР НЕСРЕЋКОВИЋА

противник бити Барон Несрећковић. Сем тога, Кларк је био уверен да ће сви из тима Ферари учинити да Барон победи. Зато се и решио да вози као што је возио кад је освојио велику награду у Поу!

СМРТНА ПРЕСУДА

Тачно у 15 часова са старта су кренула тридесет два возила.

На крају првог круга поред централне трибине први је прошао Фил Хил. За њим црвени болиди Гинтера и Родригеза. Неколико метара иза њих, веран свом плану, возио је Фон Трипс. Пети је поред централне трибине прошао **лотус** младог Цима Кларка.

У тешкој кривини иза трибине Цим Кларк се уверио да је изабрао најбољу тактику. Док су возачи у тешким колима испред њега почели да коче он је јурио пуном брзином. Клизнуо у страну, на сва четири точка, стигао их и први прошао кроз окуку.

— Добро је! — помислио је задовољно док су га пу-

лени Енца Ферарија на првом делу стазе пристизали и престизали. — Показаћу ја њима! Тући ћу их на најтежим местима!

Млади Шкотланђанин није слутио да том одлуком изриче смртну пресуду Барону Несрећковићу и петнаесторици посматрача, међу којима је било пет жена и једно дете.

У другом кругу пред параболом Кларк је опет напao Фон Трипса који није имао среће. Успорио је као и остали возачи црвених **Ферарија**. Шкотланђанин је у кривину ушао још већом брзином него у првом кругу. Задовољно је посматрао како његов **лотус**, који је у окуци имао бар за 20 километара већу брзину од Фон Трипсовог **Ферарија**, стиже црвена кола. Покушао је да обиђе противника. Одједном је спазио како му Ферари затвара пут. Било је сувише доцкан за кочење.

— Сад сам бржи од њега! — помислио је и до краја притиснуо педалу за гас. — Сад ћу му побећи!

Успео је да достигне противника. Али његова лака кола клизнула су више него што је желео. **Лотус** је изгубио чврст контакт с пистом.

Десни предњи точак Кларкових кола додирнуо је задњи леви точак Трипсових. Црвени болид је скренуо са стазе, загазио на травњак, залетео се у

ограду од жице, поцепав је у дужини од десетак метара, окренуо се два пута за по 360 степени, сјурио се натраг на писту, поново се окренуо око себе, опет се залетео на ограду, ударио у један стуб, направио салто, пао крај ивице писте и — распао се!

Барон Несрећковић је као тана излетео из кола и остао да лежи на стази.

Цим Кларк је у **лотусу**, захваљујући инерцији и срећним балистичким околностима, пошто се такође окренуо око себе остао неповређен у неразбијеним колима на ивици стазе.

Све ово се одиграло за мање од две секунде. Млади Шкотланђанин је искочио из кола и потрчао према црвеном **Ферарију**.

Фон Трипс је био мртав.

ОЧАЈАН САМ!

Иза порушене ограде владао је хаос. Крв, јауци, унакажена тела — црна реприза трагедије у Ле Ману.

Погинуле су покрили новинама и заставама које су поскидали са јарбола.

Полиција је саслушала Цимија Кларка и преживеле сведоке трагедије.

Шкотланђанин се дуго опорављао од шока и онда је на саслушању рекао:

— Нисам могао да избегнем несрећу. Баш у тренутку кад сам га мимоилазио Фон Трипс је изненада скренуо улево. Он је пред кривином кочио, а ја сам јурио пуном брзином! Очајан сам!

Банкарло Багети је изјавио:

— Возио сам неколико метара иза Фон Трипса и Кларка. Одједном сам пред собом угледао дим над којим су се у ваздуху превртала једна црвена кола. Инстинктивно сам скренуо удесно и за длаку избегао кола која су тог тренутка треснула о земљу!

Један лакше рањени гледалац изјавио је у болници:

— Сећам се само једног црвеног аутомобила. Растао је у мојим очима страховитом брзином. После сам осетио ударац. И ништа више!

Енцо Ферари данима није са ким није разговарао.

Победник те трагичне трке Фил Хил није хтео да да никакву изјаву.

А. Радаковић

БУДИТЕ
ДЕТЕКТИВ...

САЊИВА БОЛНИЧАРКА

Д а резимирамо — рече инспектор Лален. — Ево чињеница: госпођа Ла Бретон је срчани болесник већ више година. Установљено је да је болест била органска а не функционална. Са много пажње лечио ју је доктор Руаје. А ви сте, госпођице Бувар, болничарка госпође Бретон већ две године. Истрага нам је открила да вас је болесница веома ценила и зато је написала тестамент у вашу корист. На тај начин разбагтинила је своје две нећакиње... Врло добро. Овог јутра, госпођа Ла Бретон је нађена мртва у свом кревету. Очигледно, смрт је наступила као последица срчаног напада. Одмах је позван њен лекар који је и званично потврдио да је то био узрок њене смрти.

— Међутим, он ми је рекао да је био веома изненађен јер је три дана пре тога његова болесница била, ако се тако може рећи, у обичном стању. Али, код срчаних болести никад се не зна. Може болесник да изгледа боље и онда одједном умре. Код ње није био

такав случај. Она није била ни боље ни горе. Препишао јој је исти третман лечења. И сви су били убеђени да је умрла природном смрћу да полиција није примила анонимно писмо:

— „Ова проклета болничарка (цитирам) није могла да сачека да умре госпођа Ла Бретон. Сигурно ју је отровала!..“

— Ви протестујете, госпођице Бувар?.. Куварица је видела како сипате капљице? То је тачно. Ми знамо да је тако. Ви сте ми показали флашицу с дигиталином која је била скоро до краја употребљена и објаснили због чега. Да, знам, рецепт је датиран и заиста, нормално је да после толико времена флашица буде скоро празна. Ништа ми не каже да је неко — не желим да оптужим никога посебно — није могао да да смртоносну дозу лека старој госпођи те вечери. Ви опет протестујете? Ја ипак остајем при томе да тражим аутопсију. Доцније, видећемо...

Сутрадан су се особље и болничарка Бувар поново нашли пред инспектором Лаленом. Он није много журио:

— На флашици су ваши отисци, госпођице Бувар, само ваши... Умирите се, молим вас!.. Још више разумем вашу реакцију кад знамо да аутопсија није открила ни најслабији траг дигиталина. Госпођа Ла Бретон је умрла од срчаног напада. Сад вам је лакше, госпођице Бувар? Да сам на вашем месту ја се не бих тако брзо радовао. Ви сте једини дирливи бочицу. Аутопсија?.. Слажем се, ваша сирота, племенита пацијенткиња умрла је природном смрћу. То је тачно, понављам још једном. Међутим, ја вас хапсим због убиства с умишљајем госпође Ла Бретон.

Знате ли, драги читаоци, због чега је инспектор париске полиције Лален ухапсио болничарку Бувар? Ако не знате, прочитајте наш одговор на страни 31.

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: ТУЧА У КРИМИ!

Изузетна прилика! „Политикин забавник“ је набавио за своје читаоце велики број лиценцих плоча по веома ниским ценама. У неколико наредних бројева објављиваћемо листу ових плоча у специјалној МУЗИЧКОЈ ПОШНИЦИ под називом

БАЗАР ПЛОЧА ЗА ВАШ ЦЕП

Немојте да пропустите прилику јер само преко нашег листа можете тако јефтино доћи до ових плоча.

На листама које вам „Забавник“ нуди налазе се плоче са поп, забавном или чез музиком.

Цена лонг-плеј плоче је 40 динара, а сингл 10 динара. Албум је 50 динара, а са две плоче 80 динара.

Изаберите плоче, испишите њихове бројеве и своје податке на наруџбеницу и пошаљите нам. Плоче ћете платити поштару кад вам их донесе.

ПАЖЊА: Ваша наруџбеница не сме да буде мање од 100 динара јер поштарину не плаћате ви него ми. Ако поручите 10 лонг-плеј плоча, не заборавите да на наруџбеницу упишете и број за једанаесту коју ћете добити бесплатно! То је наш поклон!

Слово „С“ испред броја плоче означава сингл, а „ЛП“ лонг-плеј плочу.

НЕ ПРОПУСТИТЕ ДА ПО НАЈНИЖОЈ ЦЕНИ НАБАВИТЕ СТРАНЕ ХИТОВЕ!

ЈЕДАНАЕСТА ПЛОЧА — БЕСПЛАТНА ПЛОЧА!

S 53685
DAWN:
„Tie A Yellow Ribbon“

S 53733
THE NEW SEEKERS:
„You Won't Find Another Fool Like Me“

S 53761
ROMAULD:
„Celui qui reste et celui qui s'en va“

S 53724
SLADE:
„My Friend Stan“

S 53774
JIM CROCE:
„I Got The Name“

S 53708
I DIK DIK:
„Storia di periferia“

„ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“
11001 Београд, Македонска 29

ПОРУЏБЕНИЦА
ЗА ГОТОВО неопозиво поручујем плоче под бројевима.

РЕЗЕРВНА ЛИСТА:

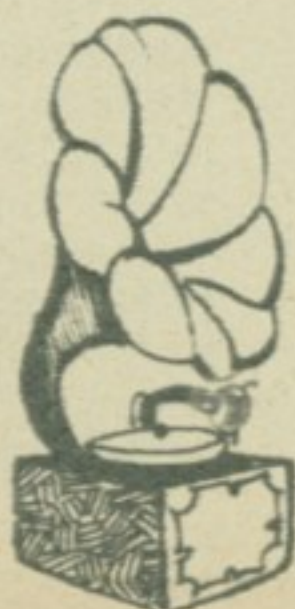
за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити поштару кад ми их донесе кући (поузећем).

(Име и презиме)

(Поштански број и место)

(Улица и број)

Датум _____ Потпис _____
Поруџбеницу попуњава лице које ће платити плочу.

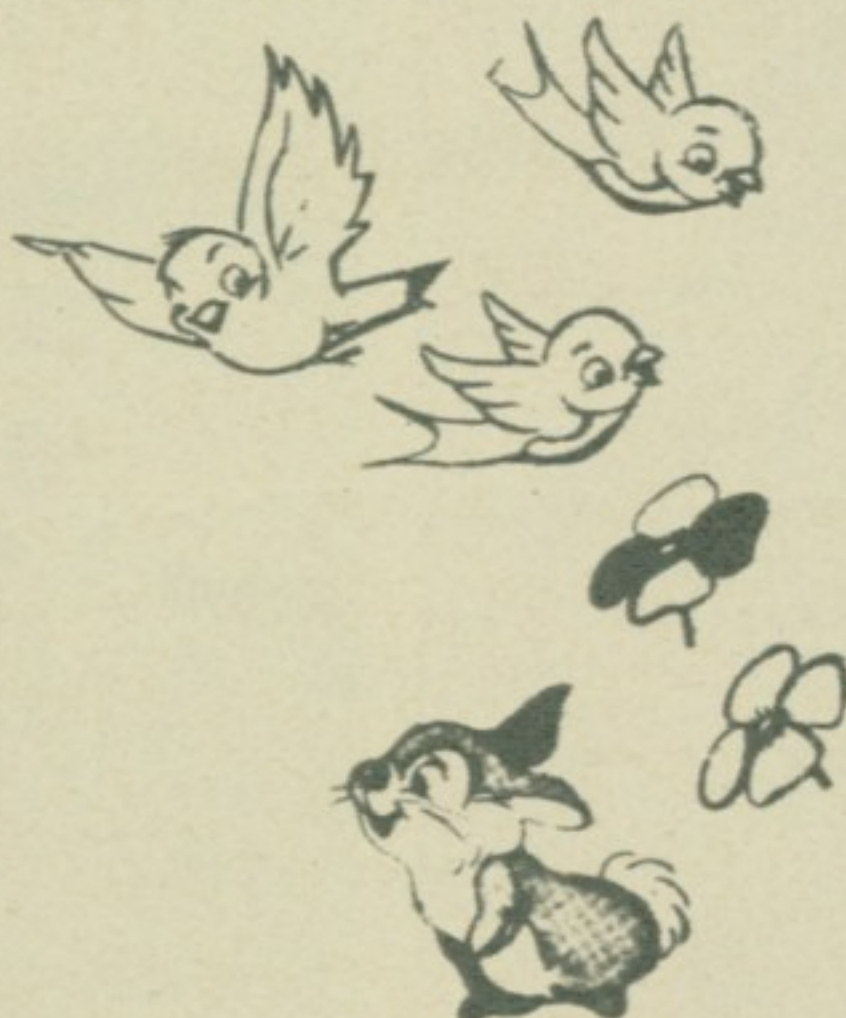

WALT DISNEY
**VESELI
SVET**

ПРЕСЛИКАЧИ
за разоноду, учење
декорацију
али и

НАГРАДНУ ИГРУ

Децо, идемо даље!

Наша игра се наставља.

Препознајте скицирани лик, пронађите га на пресликачима ВЕСЕЛИ СВЕТ и пресликајте. Онда исеците како је то назначено и тај исечак чувајте. Јер, игра тече...

Ако можда још нисте набавили пресликаче ВЕСЕЛИ СВЕТ, овде се налази поруџбеница. Попуните је и пошаљите на назначену адресу. Пресликаче ће вам донети чика поштар, коме ћете платити 25,00 динара.

До виђења до идућег петка — до нашег четвртог задатка.

НАРУЏБЕНИЦА:

Молим да ми доставите комплет пресликача по цени од 25.— дин. који ћу износ платити поузећем

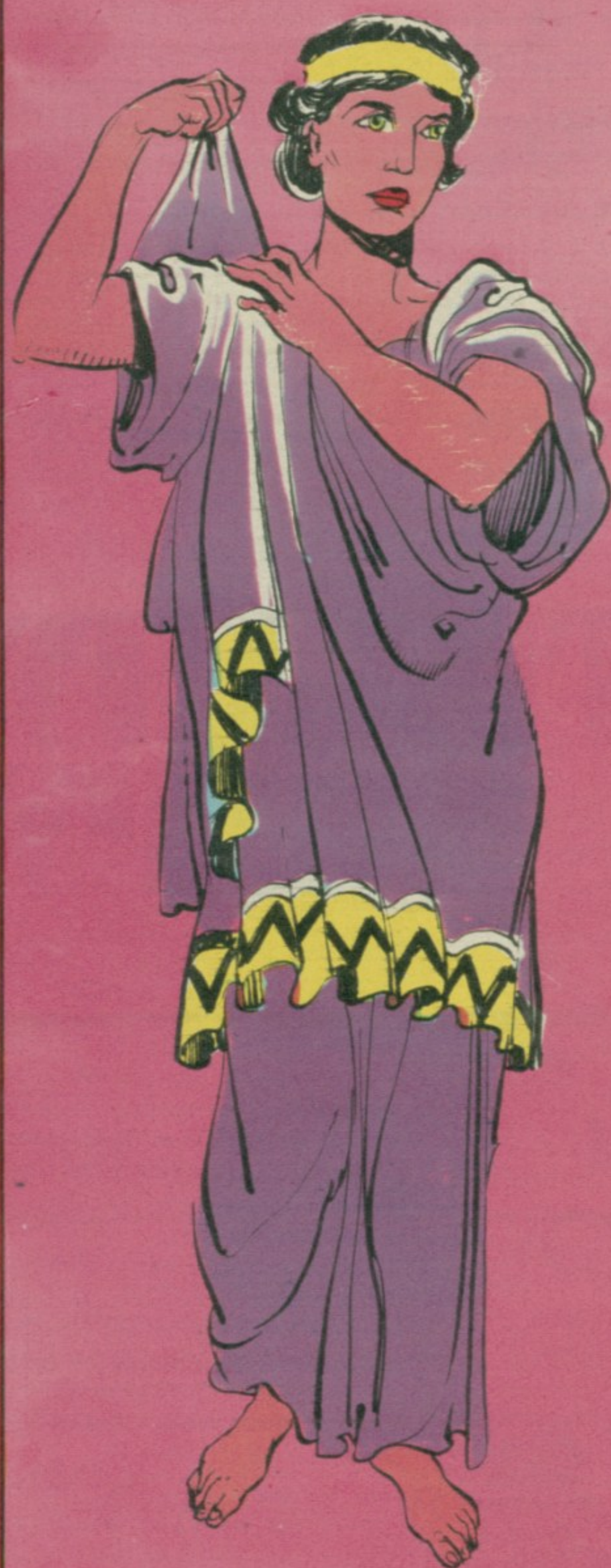
Име и презиме _____

пошт. бр., место, адреса _____

Пишите на адресу:
„ЕКОММ“, 11000 Београд, Смиљанићева 36

НАРОДИ И НОШЊЕ КРОЗ ВЕКОВЕ

ГРЦИ

ХИТОН И КРАТАК ПЛАШТ ХЛАМИДА

ТРКАЧИ У АНТИЧКОЈ ГРЧКОЈ

Једина античка земља у којој су одржавана спортска такмичења у данашњем смислу била је Грчка. То се нарочито односило на атлетику. Од најраније младости спортисти су похађали такозване палестре, неку врсту гимнастичке академије коју је финансирала држава. Ту су искусни тренери сатима обучавали

младе људе да подносе напоре, да челиче свој дух и тело и да овладају вештином побеђивања. Пре 3.000 година, као и данас, исхрана атлета била је најбрижљивије проучавана. У Хомерово доба они су се хранили готово искључиво орасима, сувим смоквама и меким сиром. Касније, спортистима су почели да дају печено свињско или

говеђе месо, с меким сиром, као и хлеб без квасца. Већина великих спортских такмичења одржавала се крајем јула, кад сунце најжешће пече. Од одела такмичари су носили само обичан појас, а после XV олимпијаде, када се неки Орпис уплео у узице противничког појаса, спортисти су почели да се такмиче потпуно наги. Да би им

тело било гипкије, мазали су се маслиновим уљем помешаним с пчелињим воском. Победници на атлетским такмичењима добијали су многобројне и разноврсне награде: круне, палмове гранчице, шешире, појасеве, ешарпе и слично, а често и позамашне суме новца. Најбољима су за живота подизани споменици.

Код старих културних народа као што су Грци и Римљани одевање је на изглед било једноставно. Међутим, оно је било строго прописано и смишљено до најмањих појединости. Прво што пада у очи је то да се мушка и женска одећа нису много разликовале. У старије доба материјал за одећу био је од овчије вуне, а касније од танке тканине од лана

или памука помешаног са свилом. Под утицајем истока јавља се украшавање одеће металним везом. Основна одећа била им је широка кошуља — хитон. Испод ње нису носили рубље. Ова кошуља носила се и у кући и на улици и готово никад није била шивена, већ састављена иглама, најчешће у-

метнички израђеним. Кошуље које су Грци носили падале су у богатим наборима, који су се у ходу преламали, што је веома лепо изгледало. Жене су носиле дугачку хаљину — пеплос — која је потпасана или не, била састављена на раменима. Уз хитон и пеплос пребацивао се преко рамена велики драпирани плашт — химатион. У лову, рату и на путу мушкарци носе још и кратак плашт — хламиду, причвршћен на десном рамену. Веома је занимљиво како су Грци а касније и Римљани гледали на панталоне. За њих су оне биле симбол варварства. Никад се на грчким сликама није могао ви-

дети Грк у панталонама, већ само припадници других народа. Занимљиво је и то да на одећи није било црепова. Разне ситнице као што су новац, мали ножеви, огледала, итд. носили су у нарочитим кесама скривеним у наборима хаљина. Новац су у старије доба држали у устима. Обућу углавном нису имали и најчешће су ишли боси или у сандалама. Мишкарци су на глави носили кожане капе, такозване фригијске, или ниски шашир широког обода, а жене мрежасте капе или дијадеме. Њихови, по храбрости чувени војници, такозвани хоплити, носили су преко тунџе оклоп од бронзе или коже пурпурне боје. Шлемови су били различити што је зависило од покрајине из које су борци били.

ХИТОН

КРАТКИ ХИТОН

ПЕПЛОС

ОДЕЋА ГРЧКОГ ВОЈНИКА

ХИТ СТРАНА

ШКОРПИО

У овом броју вам представљамо једну од најпопуларнијих мађарских група која је захваљујући својим нешто старијим колегама, члановима састава Бергенди, Локомотив ГТ и Фонограф, који су Европи представили мађарски рок-израз, и сама успела да освоји поштовање рока и изван своје земље. То је група ШКОРПИО која је у неколико наврата посетила и нашу земљу. За квалитет групе највише заслуга има изврсни басиста Карољ Френсис, који је по мишљењу многих

оснива прву мађарску супергрупу тешког рока Локомотив ГТ која на фестивалима и концертима широм света постиже изванредне успехе. Међутим, због извесних неслагања он 1973. године напустио групу и трагајући за младим и још неафирмисаним музичарима успева да још исте године оформи групу Шкорпио. Нова група коју чине Ђула Пал (клавириста и органиста), Габор Антал гитариста, Габор Фекеће бубњар убрзо сними свој први албум „Роханас“ чији је музички садржај одраз данаш-

водећи музичар старог континента. Са групама Метро, Локомотив ГТ и Шкорпио, Карољ је снимио 11 албума и наступао у свим европским земљама, од Шведске до Грчке, и готово на свим континентима.

На концертима свира гитару, кларинет и саксофон. Почео је да похађа музичку школу у најранијем детињству али је већ у 12. години потпуно запоставио класичну музику и определио се за џез. После осмогодишњих студија добија диплому Конзерваторијума Беле Бартока и одмах потом са групом Метро одлази на турнеју по Финској, Шведској и Енглеској. Године 1970. проглашен је у својој земљи за најбољег басисту. Тада са осталим опробаним музичарима

њег брзог темпа живота, света аутоматизације и машина. Али, кроз тај метални, такозвани тешки звук, посредством речи стално се враћају права људска осећања која ни у свету технике не могу нестати. Ова плоча, која је за само неколико месеци продата у 100 000 примерака, наишла је на добар пријем како у музичким круговима тако и код најшире публике. То је дало групи велики подстрек, тако да им на основу најновијих снимака многи већ сада проричу да ће у следећој години доживети пуну афирмацију. Не посредно после ових успеха добили су понуду да сниме једну ЛП плочу за CBS и позив на дужу турнеју по земљама западне Америке.

Како да им пишем?

COCKNEY REBEL, c/o EMI,
20 Manchester sq, London
W1 1A, 1EA, ENGLAND

ERIC BURDON, c/o Deutsche Grammophon, 2 Hamburg 13, Rothenbaumshaussee 5 GERMANY

MAGGIE BELL, 484 Kings Road, London SW13 3 ENGLAND

ALLMAN BROTHERS BAND
WEA Music, 8 München 23, Leopoldstrasse 38-b, GERMANY

ПОП ЗАНИМАЉИВОСТИ

За концерт групе Емерсон, Лајк и Палмер, који је заказан за 27. септембар у Кенингтон холу у Лондону, карте су већ распродате.

Љубитељи музике Кета Стивенса могу бити задовољни јер је једна продуцентска кућа одлучила да изда дупли албум са најбољим остварењима овог врсног музичара. Албум ће носити назив „Највећи успеси Кета Стивенса (Cat Stevens Greatest Hits)“.

За концерт Алена Прајса, члана некогда популарних Енималс (Animals), који је одржан у Royal Court Theatre улазнице су коштале од једне до десет фунти што отприлике износи између 4 000 и 40 000 старих динара.

У августу је изишао нови албум Рода Стјуарта под називом „Atlantic Crossing“. Ово је прва Стјуартова плоча од када је склопио уговор са Варнер Bros компанијом.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ХИМНА ЕМИСИЈЕ
ВЕЧЕ УЗ РАДИО

Музика: Лазар Ристовски,
Драган Штуловић и Мирослав Алексић
Текст: Иван Глишић
Изводе: Група ЗАЈЕДНО,
СОС и Лазар Ристовски

Хеј, хеј, овамо сви
Хеј, хеј бројим до три
Вече уз радио почиње сада
с много музике после рада
Понедељком никад нисмо сами
Вече уз радио тада нас мами
То је време смећа и игре
То је време када смо чигре
Ако закасниш, има лека
Вече уз радио стрпљиво чека
Вече уз радио бистра ока
бистра ока, срца широка
Емисија наша младе зове
нуди нам хитове старе и нове
Емисија наша шанаса је више
ономе ко свира, пева и пише.
Вече уз радио права мека
Вече уз радио златна река
Вече уз радио чаробна дуга
Вече уз радио рука друга
Хеј, хеј овамо сви,
Хеј, хеј бројим до три
Вече уз радио почиње сада
с много музике после рада.

ПРВИ АЛБУМ ЕМИСИЈЕ
„ВЕЧЕ УЗ РАДИО“

У продаји се појавио први албум популарне забавномузичке емисије Првог програма Радио-Београда ВЕЧЕ УЗ РАДИО. На албуму, који носи назив као и емисије, налазе се снимци група и певача, углавном млађих, који још нису успели да сниме самосталну плочу. Овај албум биће у неку руку њихов деби, прво представљање публици. На албуму се налазе снимци група ЗРАК из Бора, ДАН ЗА ДАНОМ из Београда, БЕЗИМЕНИ из Краљева, ВИС ОРИОН из Београда, ЗЛАТНИ ПРСТИ из Зајечара, као и певачи Марјан Секулић из Суботице и Радмила Стефановић из Лесковца. Занимљиво је поменути да се на плочи налази и химна емисије ВЕЧЕ УЗ РАДИО коју већ низ година успешно води Никола Караклајић. Текст за химну написао је песник Иван Глишић, док је музичка обрада и извођење поверено Лазару Ристовском, организатору групе СМАК и групама СОС и ЗАЈЕДНО.

ЗАБАВНИКОВА ТОП ЛИСТА

1. ЈА НЕ МОГУ ДРУГО НЕГО ДА ЈЕ ЉУБИМ — Мишо Ковач — SUZY
2. ВРАТИЈА СЕ БАРБА ИЗ АМЕРИКЕ — Про арте — SUZY
3. ГДЈЕ ГОД ДА ПОЂЕШ — група Море — ЈУГОТОН
4. ИМА НЕКА ТАЈНА ВЕЗА — Горан Бреговић и Бијело дугме — ЈУГОТОН
5. МОЈА АНЕ БРОЈИ ДАНЕ — Либертас — ЈУГОТОН

СЕПТЕМ БАР '75

6. ЊЕЖНЕ СТРУНЕ МАНДОЛИНЕ — Тереза Кесовија — ЈУГОТОН
7. ВОДИТЕ МЕ ЊОЈ — Боба Стефановић — РТВ
8. ПЈЕСМА ЗАЉУБЉЕНИКА — Кемал Монтено — ЈУГОТОН
9. ЈЕДНА МАЛА ПЛАВА — Про арте — SUZY
10. ЗБАО САМ ЈЕ ЕМИЛИЈА — Здравко Чолић — ЈУГОТОН

ЦЕЛА ИСТОРИЈА ЉУДСКОГ ДРУШТВА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ

„ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА“

у седамдесет поглавља
обрађује целокупан развој цивилизације
од почетка до наших дана. Писана једноставно
и популарно плени пажњу читалаца и остаје
драгоцен извор података.

Читајте и сазнајте:

- * Како је Ханибал прешао преко Алпа?
- * Како су Џингис-канови монголски ратници јуришали на
Кинески зид?
- * Како је убијен Цезар?
- * Како је живео Луј XIV окружен својим дворјанима у Версају?
- * Како се судило јеретцима у доба шпанске инквизиције?
- * Шта је Черчил рекао приликом обиласка Лондона после
бомбардовања?

Ово и низ других занимљивости нуди вам ова јединствена књига,
која доказује да чињенице могу бити далеко узбудљивије од
фантастике и да историја изложена на занимљив и маштовит
начин буди интересовање и љубав према сазнању
наше прошлости.

Књига је штампана ћирилицом, богато технички опремљена са
илустрацијама у боји, формата 26 x 18 cm, у тврдом повезу
са пластифицираним корицама.
Цена књиге је 250.— динара.

Може да се купи за готово и на отплату.

Купци за готово књигу добијају за 200.— динара.

Купци на отплату отплаћују у 5 месечних рата по 50.— динара.

ИЗДАВАЧКО

ПРЕДУЗЕЋЕ

„ВУК КАРАЏИЋ“,

11001 БЕОГРАД

Краљевића Марка 9

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем књигу:

„ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА“ — по цени од 250.— динара

ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ по повлашћеној цени од 200.— динара

(плаћање поштару приликом пријема књиге)

НА ОТПЛАТУ — у 5 месечних рата по 50 динара од _____ 1975. г.

Рате ћу уплаћивати редовно по пријему рачуна и уплатница.

У случају спора признајем надлежност IV општинског суда у Београду.

Презиме и име _____

Занимање _____ Пошт. број и место _____

Адреса стана _____

Назив радне организације _____

Овера о запослењу _____

Купац _____

(Печат и потпис овлашћеног лица) _____

(Својеручни потпис купца) _____

Број личне карте _____

Поруџбеница се оверава само при куповини књига на отплату.

Пензионери уместо овере прилажу одрезак претпоследњег чека од пензије.

Без овере запослења и броја личне карте издате од СУП-а поруџбеница не вреди.

Одлучио сам да је време да одмор проведем на Земљи. До сада сам увек ишао негде ван Сунчевог система и свој одмор трошио на разгледање колонизованих светова где се живот одвијао мало онако како је то могло да се удеси, зависно од услова на сваком од тих новонастаних светова. Прошле године сам се досађивао на некој планети у сазвежђу Ориона на којој се цео живот одвијао под земљом. Атмосфера је била отровна, али је планета била веома погодна да се рије по њеној унутрашњости и да се граде подземна станишта.

Не знам какво је то задовољство живети као кртица и коме је требало да насељава такву планету. Вероватно је то учињено из стратешких разлога. Наиме, планета се налазила на путу ка неком чудном извору радио-сигнала, па је вероватно требало да буде предстража против евентуалне инвазије непознатих свемираца из тог правца. Колико се сећам, још крајем двадесет првог века упућен је један истраживачки брод на ту страну. Никад се више није јавио и после десетак година отписан је као изгубљен.

Прошао одмор

Дакле, као што рекох, одлучио сам да овај одмор проведем на Земљи. Добио сам чак и дозволу да неколико дана боравим на делу морске обале који је заштићен и на коме је забрањена изградња насеља. Тамо се могло провести неколико дана само под шатором. У тој области прописи о заштити природе тако су строги, да се по завршеном камповању мора чак изравнати песак по коме се ходало, а о остављању неких отпадака да и не говоримо.

Пођох у Комитет за летовање по обећану дозволу. Примео ме је један мргодан службеник. Прегледао је моја документа и дозволу за одмор, погледао и мене, па некако преко воље процедио:

— Да, ви имате право на одмор...

Затим поче да копа по некаквој фасцикли. Таман сам помислио да ћу најзад добити ту нарочиту дозволу, кад он застаде држећи у руци неки папир. На лицу му се читало задовољство кад ми рече:

— Овде пише да вам дозволу не издам док то не одобри помоћник комесара за свемирску безбедност!

Нисам хтео да се објашњавам с тим чиновником па одмах одох до помоћника комесара. Нисам стигао ни да проговорим кад ми он одмах објасни о чему се ради:

— Мораћете да одложите одмор...

Покретом руке зауставио је мој протест и наставио:

— Добићете касније двоструки одмор и то цео на заштићеној обали! Али прво морате обавити нешто. Поћи ћете на Кси 8...

— Шта? У тај кртичњак? Био сам тамо прошле године и зарекао се да никад више...

Прекинуо ме је;

Ускрсли космонаути

— Овога пута то неће бити одмор. Имате задатак који треба тамо да обавите, а одмараћете се после тога. Дакле, као што рекох,

ДОШЉАК ИЗ ПРОШЛОСТИ

ЗОРАН ПОПОВИЋ

У свемиру се стварала нова врста хуманоида, нова раса која ће угрозити многе планете, нарочито Земљу.

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

стићи ћете тамо и пронаћи једног човека. То је космонаут Мајк Висли. Он је још пре два века пошао истраживачким бродом „Марс III“ да испита одакле долазе радио-сингнали. Можда знате да се сматрало да је тај брод изгубљен. Међутим, Висли се пре пет дана јавио на Кси 8. Шта је било с њим и његовим бродом, не знамо ништа. Локалне власти су га задржале али упорно одбијају да нам било шта о томе кажу. Једноставно поричу да имају појма о било чему. Ми, међутим, сигурно знамо да је Висли на Кси 8 и да изгледа исто онако како је изгледао кад је пошао на пут. Човек из наше служ-

бе нам је то јавио пре него што је ишчекао без трага и гласа. Сада је на вама да откријете шта је у ствари. Нећете бити сумњиви, пошто сте прошле године били тамо. Можете да кажете да вам се допало па опет одмор проводите на истом месту. Како ћете се снаћи и како доћи до Вислија, то препуштамо вама.

Ма колико да сам се опирао, на крају сам морао да пристанем.

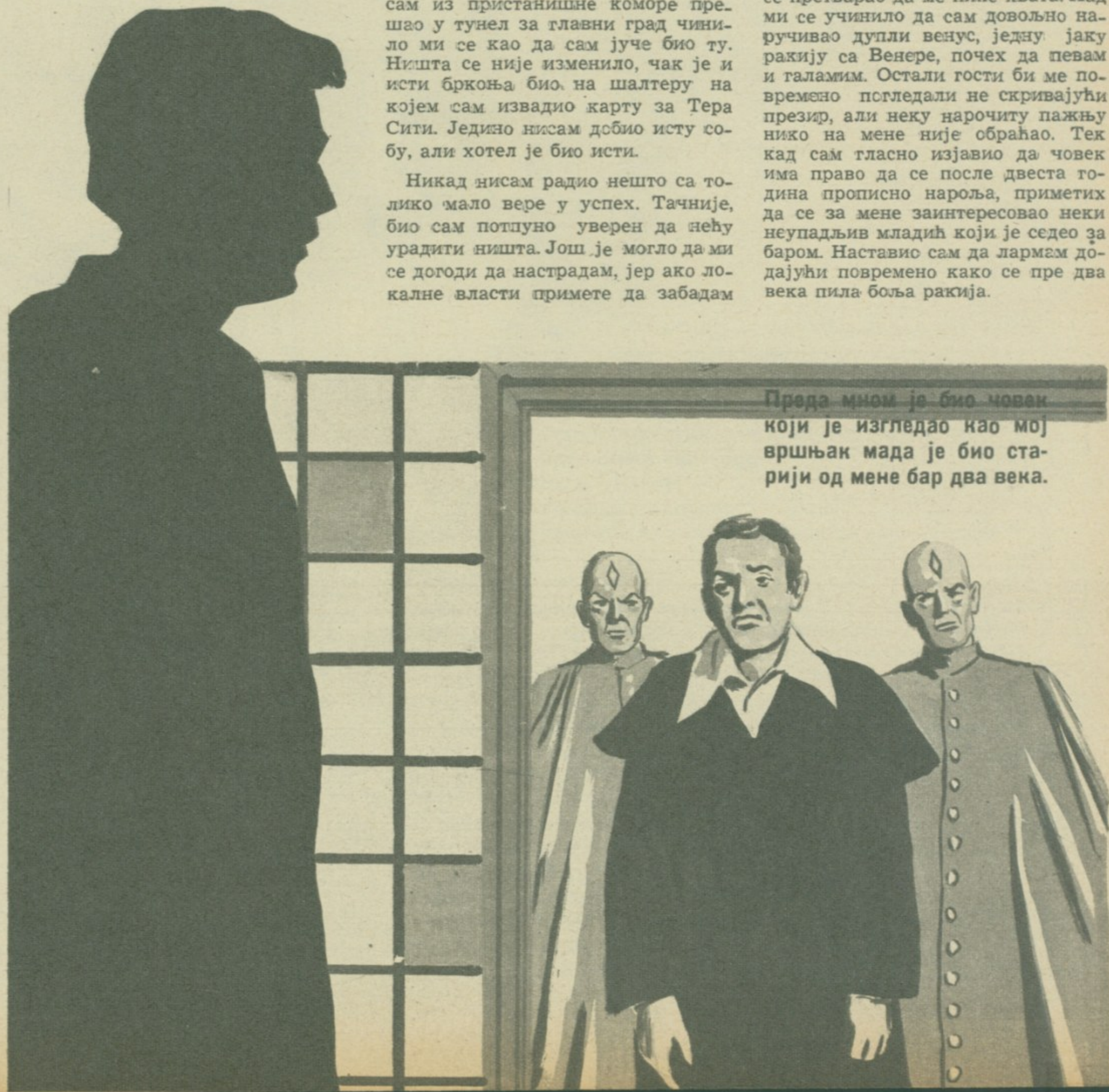
На Кси 8 сам стигао као и прошле године, туристичком ракетом. Наравно да бих радије ишао фотонским бродом, али ја сам сада изишарао обичног туристу. Кад сам из пристанишне коморе прешао у тунел за главни град чинило ми се као да сам јуче био ту. Ништа се није изменило, чак је и исти брконо био на шалтеру на којем сам извадио карту за Тера Сити. Једино нисам добио исту собу, али хотел је био исти.

Никад нисам радио нешто са толико мало вере у успех. Тачније, био сам потпуно уверен да нећу урадити ништа. Још је могло да ми се догоди да настрадам, јер ако локалне власти примете да забадам

нос у њихове послове, лоше ми се пише. Кси 8 је била позната по томе што није много зарезивала Централну владу на Земљи. Могло би се рећи да је та планета само формално припадала Међупланетној федерацији, али је била потпуно самостална у свему, чак је често прелазила преко неких одлука Савета планета као да је се не тичу, само ако им се нешто није свиђало. Ту дакле, у том подземном свету са педесетак великих градова и ко зна колико мањих насеобина, требало је да пронађем човека кога највероватније добро крију и чувају.

Лажно ђијансибо

Првог дана понашао сам се као и сваки туриста. Обилазио све знаменитости и крстарио Тера Ситијем све док ми се није смучило. Увече сам свратио у ресторан мог хотела и почео да спроводим свој план. Наручивао сам најжешћа пића, а кад ме нико не би гледао неприметно сам их просипао. Морао сам остати трезан, мада сам се претварао да ме пиће хвата. Кад ми се учинило да сам довољно наручивао дупли венус, једну јаку ракију са Венере, почех да певам и галамим. Остали гости би ме повремено погледали не скривајући презир, али неку нарочиту пажњу нико на мене није обраћао. Тек кад сам гласно изјавио да човек има право да се после двеста година прописно нароља, приметих да се за мене заинтересовао неки неупадљив младић који је седео за баром. Наставио сам да лармам додајући повремено како се пре два века пила боља ракија.

Преда мном је био човек који је изгледао као мој вршњак мада је био старији од мене бар два века.

ЛОСТИ

Нисам дуго чекао, а онај младић ми приђе. Сео је за мој сто и на- ручио још једну туру. Више ни- сам могао да забушавам. Морао сам да попијем и гласно понових да је некад ракија била много бо- ља. Овог пута сам то заиста и ми- слио. Додуше, појма немам каква је онда ракија била, али ово што сам попио морало је бити горе од било чега што се икад продавало с етикетом финог пића.

Да не бих морао да се још јед- ном трујем тим бућуришем, ја клонух на сто. Младић ме прво продрма, па кад се уверио да сам потпуно пијан, подиже ме, забаци на раме као цак и понесе. Правио сам се да не знам за себе, опустео сам се, и док сам млитаво висоо преко његовог рамена трудио сам се да запамтим куда ме носи. Труд ми је био узалудан. Унео ме је у неко возило и изручио на под тако да нисам могао да видим куда во- зи. Брзо смо стигли и он ме опет наговари преко рамена и унесе у неку слабо осветљену просторију. Ту ме је испустио на под и отишао.

Сусрећ с Вислијем

Најрадије бих одмах устао, али нисам смео. Морао сам да и даље изигравам пијанца. Нисам знао да ли ме неко посматра. Нисам дуго лежао кад зачух кораке. Неколи- ко пари ногу наређа се око мене. Чуо сам да нешто говоре, али ни- сам ништа разумео. На Кси 8 сви, наравно, знају космолинг, али има- ју и свој језик. Сада су говорили њиме и ја нисам знао о чему. Нај- зад ме полише водом и одоше.

Прошло је неколико сати пре не- го што се опет појавише. Прво су се уверили да сам дошао к себи, а онда поче саслушање.

Успео сам да их уверим да сам и ја, као и Висли, био на путу по ва- сион, али одбих да било шта ка- жем док ми он то не дозволи. Др- ско га прогласих за свог претпо- стављеност без чије дозволе не смем ништа да кажем. Не знам да ли сам био довољно уверљив, тек ус- пео сам да доведу Вислија. На мо- је инсистирање оставише нас на- само.

Гледајући пред собом човека ко- ји није изгледао старији од мене, нисам могао да верујем да сам од њега млађи најмање два века!

Сада, кад сам га најзад прона- шао, нисам знао шта да радим. Тим пре што смо обојица били затворе- ни.

Најзад одлучих да му отворено кажем ко сам и зашто сам овде.

Мирно ме је саслушао и само ре- као:

— Размислићу о свему па ћу вас обавестити шта сам одлучио!

Понашао се као да није и он био затвореник. Његово самопоуздање је деловало на мене обесхрабрују- ће. Ипак, ништа ми није друго пре остало него да чекам.

Изгледа да је брзо одлучио. Већ сутрадан ме одведоше к њему. Из- ненадних се кад сам ушао у његову ћелију, ако то може тако да се на-

зове. После потпуно празне про- сторије у којој су мене држали затвореног, његова је деловала као најлуксузнији салон.

Осим што му је била ограничена слобода кретања, уживао је све привилегије.

Ујџозорење

Од лежања на голом бетону све су ме кости болеле, па једва доче- ках да се увалим у дубоку фотељу. Висли ме је само кратко погледао и одмах почео да говори:

— Прво да вам кажем да сам овде дошао по својој вољи. У истој сам снаквој мисији у какву сам пошао пре два века са Земље. Са- мо, сада радим за планету чије име ви не бисте могли ни да изгово- рите. Тамо сам стигао уз њихову помоћ. Још док сам летео према њима, знали су ко сам и куда сам пошао. Ухватили су ме у теса-зрак и тренутно ме пренели, заједно са бродом, на своју планету. Она је на две галаксије далеко од Мле- чног пута. Они су на таквом степе- ну цивилизације и културе да их Земља неће моћи да достигне још за читав миленијум. Ево, узмите само два примера: они путују кроз простор без утршка времена! По- корили су време и служе се њим као што се Земљани служе, реци- мо, електрицитетом. Затим, свла- дали су свим животним процесима. Нема старења, видите по мени, а болести су непозната ствар. Радио- сигнали које на Земљи хватају не потичу отуда. Њихов извор је јед- на планета која је у истој галак- сији, али на далеко нижем ступњу цивилизације и под контролом је мојих нових земљака.

Они се много не мешају у развој других, али покаткад учине поне- што да би их усмерили и помогли им. Хтели су то и са Земљом да у- чине, али када су мене проучили и сазнали о Земљи све што су мо- гли, одлучили су да се не мешају и да ни Земљанима не дозволе да допру до њих. Никад ми нису об- јаснили зашто и шта је то што их одбија од нас, али су ми дозволили да останем ако желим. Желео сам то иако се они у физичком изгле- ду знатно разликују од нас, тамо сам срећан. Овамо су ме послали да установим да ли се на Кси 8 развија нека нова врста људи. Изгледа да је тако. Мада је поре- кло становника ове планете зе- маљско, догодиле су се неке мута- ције, ствара се једна нова врста хуманоида у Свемиру. То ви Зем- љани нећете још дуго, још много генерација, приметити, али то је процес који се не може заустави- ти. Према сазнању мојих нових земљака биће то раса која ће у- грозити многе планете, а нарочито Земљу. Зато су ми и дозволили да вам све ово испричам. Сматрају да Земљу треба на време упозорити, па ће вас зато вратити на њу.

— Како? — било је све што сам могао да изустим.

Био сам сувише збуњен и изне- нађен с тим што сам чуо.

Начин на који су ме вратили на Земљу није ми јасан. Знао сам да сам се одједном, заједно са Висли- јем, нашао на неком непознатом месту, на отвореном простору, ли- вади покривеној црвеном травом и обасаној са два сунца.

Нисам стигао да се честито ни осврнем, а Вислија несташе. Не- стаде и предела који нас је окру- живао и ја схватих да се налазим на улици, пред својом кућом. Ни- сам се ни трудио да разумем како се све то догодило. Једино сам же- лео да што пре поднесем извештај и најзад одем на одмор...

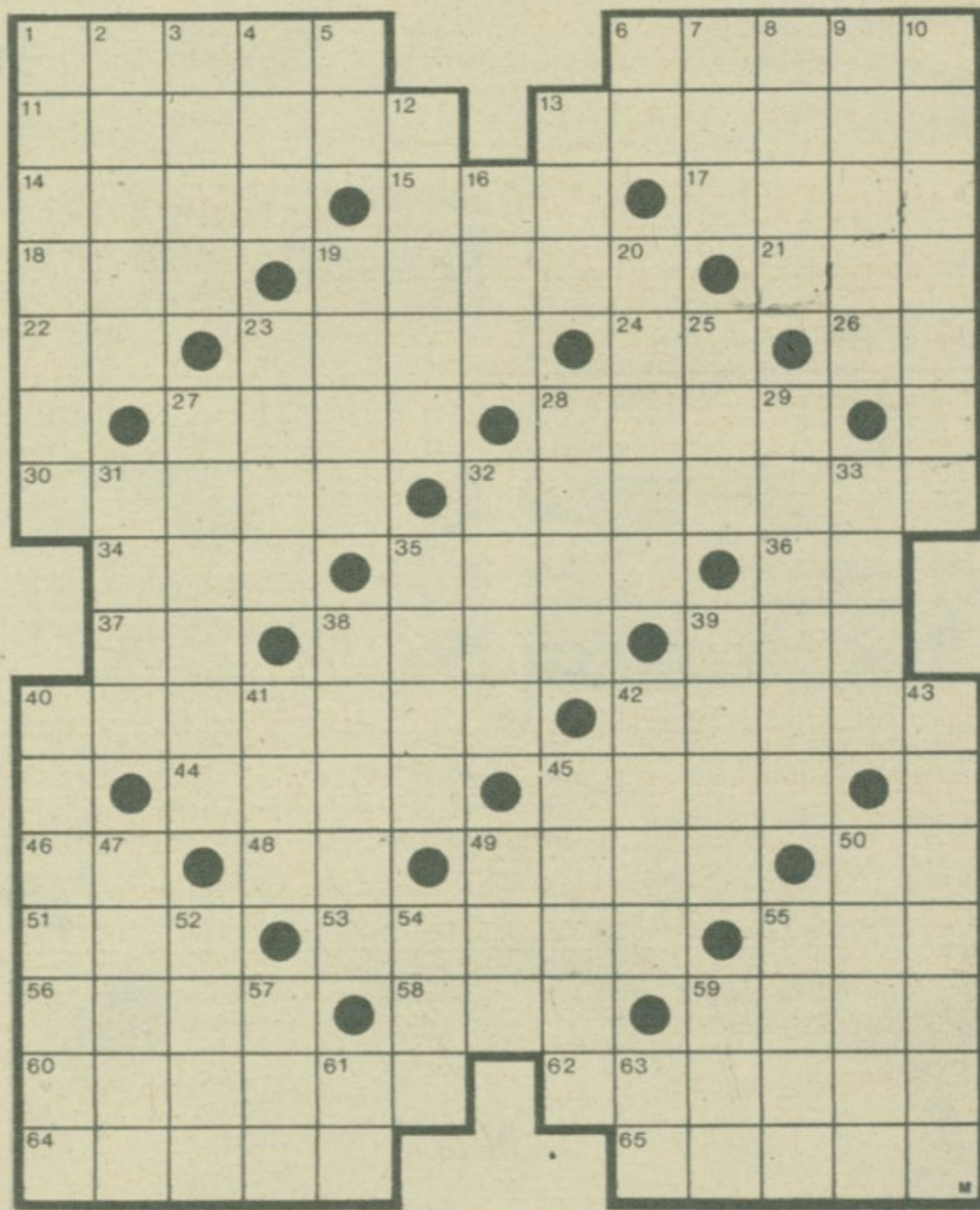
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) морска животиња, 6) ров, шанац, 11) обилат, 13) непобитна чињеница, 14) овчије крзно, 15) острво у Преспанском језеру, 17) хемијски елемент, 18) скраћеница за: ултракратки таласи, 19) једна страна света, 21) овамо, 22) ауто-ознака за Шабац, 23) кан- целарија, 24) река у Сибиру, 26) онсмотопеја пласа једне домаће животиње, 27) припадник једног номадског народа, 28) локва, 30) племенити гас без боје, мириса и укуса, 32) позната пијаца у Београду, 34) ограда (од камена или цигле), 35) дрвени плугови, 36) иницијали имена и презимена нашег бившег кошаркашког репрезентативца, 37) хемијска ознака за алуминијум, 38) сиза, тмурна, 39) мајка Ромула и Рема, 40) тремесечје, 42) град у Ита- лији у којем се одржавају чувене ауто-трке, 44) хемијски гас, 45) медвед (одмила), 46) ауто-ознака за Макарску, 48) иниција- ли нашег познатог сликара, 49) омотач дрвета, 50) боксерски са- вез (скр.), 51) врста папуга, 53) сеоска подручја, 55) часовници, 56) скуповно крзно, 58) слово грчке азбуке, 59) држава на Ара- бијском полуострву, 60) женско име, 62) поље под травом, 64) личност из приповетке Лазе Лазаревића, 65) посуда за воду.

УСПРАВНО:

1) област у Словенији, 2) обучавање, 3) бивши светски првак у аутомобилизму (Јохан), 4) телефонски позив, 5) нота солмизаци- је, 6) коњска снага (скр.), 7) отац (слов.), 8) наша певачица за- бавних мелодија (Опирова), 9) душа (лат.), 10) фудбалер „Олим- пије“, 12) бивши египатски председник, 13) глиб, 16) скра- ћеница за: и тако даље, 19) држава у Азији, 20) аустралијски медвед, 23) предговор, 25) узвик, 27) хитар, опретан, 28) дењак, свежањ, 29) део радио-апарата, 31) река у Србији, улиза се у Дрину, 32) страљо мушко име, 33) становник једне европске зем- ље, 35) град у Француској, 38) створ на линију биљака, 39) пти- ца селица, 40) заповест, 41) један од оснивача Рима, 42) личност из истоименог филма (Попинс), 43) војно окладиште, 45) елика, 47) козметичко средство, 49) спрат, 50) део лица, 52) река у Ита- лији, 54) старогрчка богиња, 55) сос, 57) врисак, 59) показна за- меница, 61) предлог, 63) самогласник и сугласник.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) застор, 7) лептир, 13) антена, 14) еурека, 15) стар, 16) брк, 18) инат, е, ж, 19) класа, к, а, 21) Ли, 23) кладиво, 24) ПР, 25) Авар, 27) Ника, 28) чик, 29) карет, 31) оо, 32) Тара, 33) етар, 35) нерв, 37) мана, 39) Ац, 41) „Оскар“, 44) Ака, 45) псић, 47) кара, 48) СТ, 49) тактика, 51) аз, т, н, 53) Лора, р, м, 55) Ириг, 58) Рти, 59) Кале, 61) ливада, 63) Ларсен, 65) одојак, 66) остава.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Вукоје Булатовић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Вла- димир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тронесечна 44, дина. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дина, полугодишња 176,00 дина, тронесечна 88,00 дина. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страни валути: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Бео- град на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу изашања Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. 1. 1973. године не плаћа се порез на промет.

ДОКТОР БАКСУЗИК: ОБИЧАН МРАВ

ПОТРЕБАН МИ ЈЕ
МРАВ ЗА МОЈУ
НОВУ
ВАКЦИНУ!

ХМ!

СУВИШЕ ЈЕ
МАЛИ!
ПОТРАЖИЋУ
ДРУГОГ!

ХЕЈ! ПА ОВАЈ ЈЕ ПРА-
ВИ
ЏИН!

ИМА НЕЧЕГ
ЗЛОСЛУТНОГ
У ЊЕГОВОМ
ПОГЛЕДУ!

БРЗО КУКИ ДА ПРИ-
ПРЕМИМ ВАКЦИНУ!

ЛОШЕ КЕШ СЕ
ПРОВЕСТИ СТАРИ,
КАД ЗА ОВО СА-
ЗНА МОЈА
РОДБИНА!

НАДАМ СЕ ДА ТО НИЈЕ ЈЕ-
ДАН ОД ОНИХ МРАВА
ДРВОЈЕДА!

НЕ!
ОВО ЈЕ
ОБИЧАН МРАВ!

ЈЕДАН МАТОРИ
БРАДОЊА ЈЕ ОТЕО
НАШУ КРА-
ЉИЦУ!

ДОЛЕ
СТАРИ!

ЈУРИШ! МОРАМО
КАЗНИТИ
КРАЉОУБИЦУ!

ГЛАВА МУ ЈЕ ТВРДА,
ЗАДЊИ ДЕО ТЕЛА
ЗАДЕБЉАН...

УОПШТЕ, ТЕЛЕСНА
ГРАЂА МУ ЈЕ ВЕОМА
ПРИМИТИВНА!

КАКВА
ЈЕ ОВО ПО-
ВОРКА?

И НЕ
СЛУТИ
ШТА ЈЕ
ЧЕКА!

ПО СВЕМУ СУДЕЋИ ОВАЈ СЕ
РАДИ О...
О ТЕРМИТУ!

ДОБРО
СИ ПРИ-
МЕТНО!

КУЋА
СЕ ЈУЊА!
УПОМОЋ!

ОВА ВАКЦИ-
НА ЋЕ МЕ
СКУПО
КОШТАТИ!

УПОМООООК!

ЗБОГОМ!

НЕВЕРО-
ВАТНО!

СПАСЕНА
САМ!

ИМАЋЕ-
МО КРАНЕ
ЗА
ЧИТАВУ
ЗИМУ!

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

НЕПОЖЕЉНИ ГОСТИ

Молим те да ми кажеш нешто више о пантљичарама и на који начин се човек њима може заразити.

Радован Обрадовић, ученик, Бачко Градиште

Пантљичаре су пласнати црви који живе као паразити у телу човека или животиње. Тело им је издужено у облику пантљике и у великом броју случајева подељено на чланке (проглотисе). Глава је мала са кукицама које им служе да се помоћу њих закаче за слузокожу црева. Тело пантљичара је обложено трима опнама, са порама кроз које, целом својом површином, узимају храну. Има око 1.500 различитих

У телу човека се често може наћи и свињска пантљичара (Taenia solium). Довољно је да се поједе парче недовољно печеног меса заражене свиње. На исти начин човек се може заразити пантљичаром (Taeniarhynchus saginata) чији је прелазни домаћин говече.

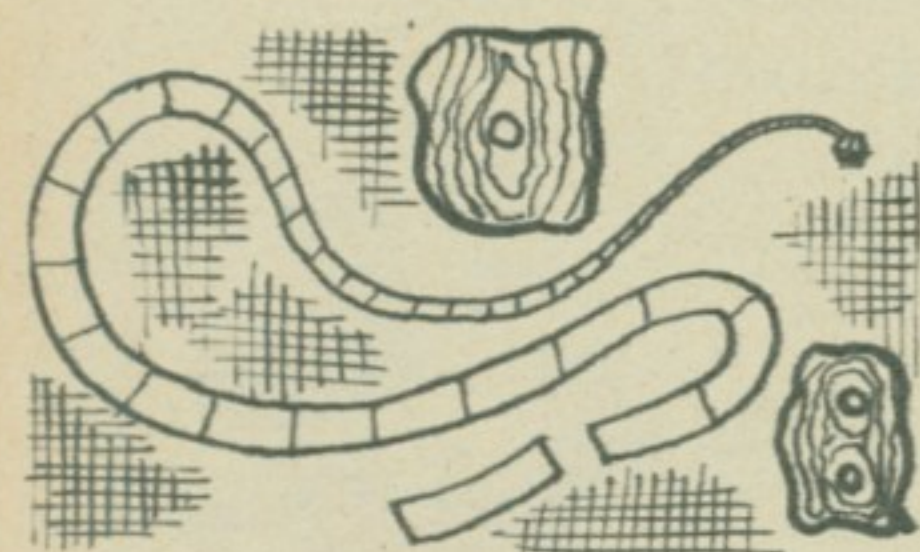
Неке пантљичаре могу да живе до 20 година и у току свог живота дају око 10 милијарди јаја помоћу којих се размножавају.

ПЛАЋЕНИ ДА МРЗЕ

Молим те објасни ми каква је то војска Легија странаца?

Горан Ковачевић, Београд

Легије странаца образоване су за време Прве француске републике, 1792. године. То су биле јединице добровољаца састављене од људи из свих крајева света и посебно обучене да се боре у колонијалним ратовима. Последњих деценија, снабдевана најсавременијом ратном опремом, легија странаца у којој су многи фашистички злочинци нашли уточиште, гушила је напредне покрете у свету, нарочито у Северној Африци. С обзиром на то да за пријем у ову озлоглашену војску нису потребна документа, многи лопови, криминалци и пустилови, стари од 18 до 40 година, постали су легионари. Са њима се по-

врста пантљичара. Најопаснија је Echinococcus granulosus чија бобица може да формира мехур величине дечје главе и да се нађе у плућима или јетри човека.

ИСПРАВКА

Поводом рубрике „Десет дана слободе“ (Забавник број 1231) посвећене великом устанку македонског народа који је почео на Илинден — 2. августа 1903. године више наших читалаца упутило нам је примедбе на грешке које су се поткрале. Прво, пишу нам читаоци из Скопља, Тетова, Штипа, Битоља... на цртежима који би требало да представљају македонске револуционаре, учеснике Илинденског устанка, није приказна македонска већ албанска национална ношња. И друго — одсудна битка између устаника и Турака није се водила на Мачковом већ на Мечкином камену.

Цртеж Илинденског устанка, који је радио Андрија Мауровић, објављен је 1968.

године у загребачком „Плавом вјеснику“. Забавник је овај цртеж, као и неке друге које објављује у серији рубрика „Из наше историје“, откупио и, не проверавајући веродостојност детаља приказаних на њему, објавио.

Друга грешка настала је због грешке у енциклопедији „Крушево је заузето после десет дана слободног живота и одсудне битке на Мачковом камену... — стоји у Општој енциклопедији LA-ROUSSE (3. књига, страна 594.) коју је 1973. издало ИП „Вук Караџић“ из Београда. Уместо Мачков камен у тексту је требало да стоји Мечкин (Медвеђи) камен.

Молимо читаоце да уваже наше извињење.

Редакција

ступа веома сурово, физичке казне су свакодневна појава. Многи брзо зајале што су потписали

уговор, али повратка нема. Када заврше обуку, шаљу их на ратишта где сеју зло и смрт. А после петогодишњег боравка у легији, колико се најмање у њој може остати, ретко који човек је у стању да се укључи у нормалан живот. Зато многи читава свој век проведу ратујући за туђе идеје, убијајући недужне старце, жене и децу.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

решење
загонетке:

СУМЊИВА БОЛНИЧАРКА

Анализом садржаја флашице стручњаци су утврдили да је у њој била само обојена вода. Значи да је болничарка Бувар уместо неопходног лека својој пацијенткињи намерно давала обичну воду и тако убрзала њену смрт.

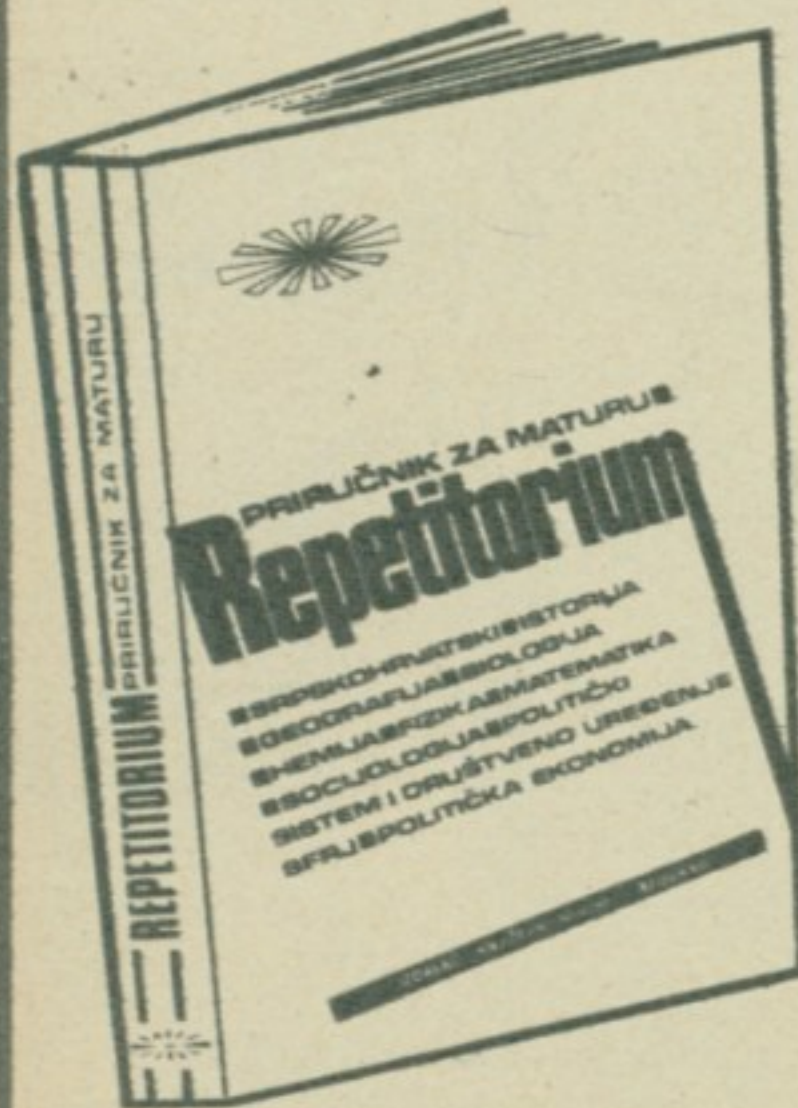
УЧЕНИЦИ – СРЕДЊОШКОЛЦИ!

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биологије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити поужећем, по цени од 60.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбеницом на НВП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, пошт. факс 23.

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ — научите сами лако и брзо из књига „УРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“.

Препоручујемо вам 4 књиге које садрже комплетну израду свих задатака из математике за све разреде гимназије и осталих средњих школа као и увод у вишу математику. Књиге можете наручити дописницом или писмом на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64 и одмах ћете их добити. Платићете поштару кад вам их донесе (проузећем). Цена једне књиге је 80 динара. Ако одједном купујете комплет од 4 књиге, добићете га за свега 250 динара или ако удружени са неким наручujete 8 или више књига, платићете само 40 динара за сваку књигу!

